

KWPN MAGAZINE IN DE STREEK

3

MAART 2024
€ 8,95

REINIE TEWIS
SCOREN DANKZIJ
VAKMANSCHAP EN GUNFACTOR

VETERINAIRE
ADVIESCOMMISSIE
HERIJKING PROK-EISEN

FAMILIE VERTHRIEST
BELGISCHE FOKKER GAAT VOOR
PRESTATIES EN PREDICATEN

Greve schrijft geschiedenis

**HULDE AAN
HIGHWAY TN N.O.P.**

KWPN
Royal Dutch Sport Horse

PERFECTION IN BREEDING

GLOCK'S ENERGY

	STUD FEES		
	Total	Fixed costs	In foal
GLOCK's Dream Boy	€ 1750,-	€ 250,-	+ € 1500,-
GLOCK's Energy	€ 1000,-	€ 250,-	+ € 750,-
GLOCK's Johnson TN	€ 1750,-	€ 250,-	+ € 1500,-
GLOCK's London	€ 1450,-	€ 250,-	+ € 1200,-
GLOCK's Pablo Picasso	€ 950,-	€ 250,-	+ € 700,-
GLOCK's Taminiau	€ 1000,-	€ 250,-	+ € 750,-
GLOCK's Toto Jr.	€ 1750,-	€ 250,-	+ € 1500,-

Genoemde prijzen zijn exclusief BTW

GLOCK'S
DREAM BOY

GLOCK'S
ENERGY

GLOCK'S
JOHNSON TN

GLOCK'S
LONDON

GLOCK'S
PABLO PICASSO

GLOCK'S
TAMINIAU

GLOCK'S
TOTO JR.

GLOCK Stallions B.V.
www.ghpc.nl | +31 6 53 89 86 58 | glockstallions@ghpc.nl

10

38

60

Inhoud

4 Nieuws
In het kort

7 Aan het woord: Jacques Maree
"Bieden wat de markt vraagt"

10 Op bezoek bij Reinie Tewis
Scoren dankzij vakmanschap en gunfactor

20 Predicaathengst
Everdale

26 Gezondheid
Veterinaire adviescommissie
geeft aanbevelingen over PROK

32 Merriekeuringen
Terugblik op goed keuringsseizoen
met fraaie tuigpaardmerries

38 De fokkerij van familie Verthriest
Belgische fokker gaat voor
prestaties en predicaaten

46 Vrienden van het KWPN
"Elk stamboek moet meebewegen
met technologische veranderingen"

48 D-OC-predicaat
Korting op genoomfokwaardeonderzoek
bij veulenregistratie

54 Veterinair
Equine Infectieuze Anemie

60 In gesprek met Dirk-Jan van de Water
Elke dag genieten van goede paarden

64 De Hippische Ondernemer
Ondernemersnieuws

66 Weidebeheer
Is het gras groener aan de overkant?

73 Adviesraad Fokwaarden
Vernieuwde fokwaarden voorlopig niet online

75 Rapporten verrichtingsonderzoek
Cape Coral RBF Z & Vaderland

76 Afstammelingenrapportage
Matiz en Odin

78 Uit de regio
Activiteiten in het land

Data voorjaarsverrichtingsonderzoek op een rij

Na de KWPN Stallion Show staat het voorjaarsverrichtingsonderzoek alweer in de startblokken. We zetten de data van de zadelpresentaties en het aanleveren op een rij. Voor de driejarige aangewezen spring-, dressuur- en Gelderse hengsten begint het 35 dagen durende verrichtingsonderzoek op 9 april. Dat start met de zadelpresentatie, waarna de hengsten kunnen worden aangeleverd.

De oudere aangewezen dressuurhengsten doorlopen een onderzoek van circa 21 dagen, met voorafgaand drie zadelpresentaties. Oudere dressuurhengsten hebben op 18 maart hun eerste zadelpresentatie, gevolgd door de tweede zadelpresentatie op 9 april, waarna op 22 april de laatste zadelpresentatie gecombineerd wordt met de aanlevering. De oudere springhengsten hebben eveneens een onderzoek dat circa 21 dagen duurt. Voorafgaand aan het verrichtingsonderzoek zijn er op 9 en 23 april twee zadelpresentaties, waarvan 23 april ook de aanleverdatum is. Voor de oudere Gelderse hengsten duurt het verrichtingsonderzoek circa 28 dagen, met voorafgaand twee zadelpresentaties op 9 april en 15 april. De laatste zadelpresentatie is ook de aanlevering.

Vrijwillig verrichtingsonderzoek en herkansing onder het zadel

Hengsten die hebben deelgenomen aan het hengstenselectie-traject kunnen deelnemen via het vrijwillig verrichtingsonderzoek. De herkansing onder het zadel is dit voorjaarsonderzoek mogelijk voor vierjarige hengsten en vindt plaats tijdens de eerste zadelpresentatie van de betreffende fokrichting. Driejarige hengsten komen van het najaar in aanmerking voor de herkansing onder het zadel. Aanmelden kan door een e-mail te sturen naar hengstenselectie@kwpn.nl. U vindt alle data ook in de agenda op de KWPN-website.

KWPN-NA-gefokte Koning DG goedgekeurd bij KWPN

De KWPN-NA-gefokte Koning DG is goedgekeurd bij het KWPN. De zoon van Bordeaux is in Amerika gefokt en als veulen bij KWPN-NA ingeschreven. Inmiddels heeft de KWPN-NA-goedgekeurde hengst voldaan aan de voorwaarden om ook bij het KWPN te worden ingeschreven.

Koning DG heeft voldaan aan de gestelde veterinaire eisen. Hij heeft een genoomfokwaarde D-OC van 99. Tijdens het onderzoek op stalgedrag zijn er geen bijzonderheden vastgesteld. De hengst is geen drager van het WFFS-gen.

Scan de QR-code voor het volledige nieuwsbericht.

Overzicht data

18 maart 2024

- Eerste zadelpresentatie oudere dressuurhengsten
- Herkansing onder het zadel vierjarige dressuurhengsten

9 april 2024

- Tweede zadelpresentatie oudere dressuurhengsten
- Eerste zadelpresentatie oudere springhengsten
- Herkansing onder het zadel vierjarige springhengsten
- Eerste zadelpresentatie oudere Gelderse hengsten
- Zadelpresentatie en aanlevering aangewezen driejarige spring-, dressuur- en Gelderse hengsten

15 april 2024

- Tweede zadelpresentatie en aanlevering oudere Gelderse hengsten

22 april 2024

- Derde zadelpresentatie en aanlevering oudere dressuurhengsten

23 april 2024

- Tweede zadelpresentatie en aanlevering oudere springhengsten

14 mei 2024

- Eindpresentatie spring-, dressuur- en Gelderse hengsten

Highway TN N.O.P. wint Rolex Grand Slam

Willem Greve schreef tijdens de Dutch Masters geschiedenis door als eerste Nederlander een Grand Prix van de prestigieuze Rolex Grand Slam te winnen. Hij deed dit met zijn vlijmscherpe en snelle hengst Highway TN N.O.P. (Eldorado van de Zeshoek uit Zelana V reg.A PROK van Chellano Z, fokker P. Verdellen Paarden Fok & Opfok uit Horst). Een wereldprestatie en daarom sieren zij de cover van dit KWPN Magazine.

Feestelijke jubileumshow JongKWPN groot succes

Zaterdag 2 maart vierde het JongKWPN haar twintigjarig bestaan bij Hippisch Centrum Flevodrome in Dronten. Ze vierden dit samen met het JongKFPS, die dit jaar vijftien jaar bestaan.

Tijdens de jubileumshow waren er ruim 700 bezoekers en 43 paarden aanwezig. Onder de bezoekers waren ook veel jongeren met interesse in de fokkerij. De organisatie kijkt terug op een zeer geslaagde jubileumshow in Hippisch Centrum Flevodrome Dronten. De jubileumshow bracht twee werelden samen door de verbinding aan te gaan tussen de KWPN-paarden en de Friese paarden.

Programma jubileumshow

Het programma was gevarieerd en bood voor ieder wat wils, een avond voor jong en oud. Verschillende populaire dekhengsten en bekende sportpaarden van beide stamboeken kwamen voorbij en alle disciplines kwamen aan bod. Een echt hoogtepunt van de avond was onder andere KWPN-tuigpaardhengst Macho, die de sfeer er goed inbracht bij het publiek. Froukje Kroondijk, voorzitter van JongKWPN, blikt trots terug op het programma van de jubileumshow: "Het was een divers en vol programma. Vooral de Young Riders-competitie tuigen was een geslaagd onderdeel van ons programma. We kijken ook met veel plezier terug op de dressuur-, spring-, tuig- en Gelderse paarden die onder het zadel en aan de hand werden voorgesteld."

Cadeau vanuit KWPN

Namens het KWPN ontving het JongKWPN nog een mooi cadeau. Het JongKWPN mocht twintig gratis fokadviezen van een KWPN-inspecteur in ontvangst nemen. Door middel van een winactie worden deze fokadviezen verdeeld onder de leden van het JongKWPN.

Verplichte registratie centrale databank bij importmelding

Alle paarden die in Nederland verblijven, moeten in de centrale databank van RVO.nl geregistreerd staan. De paspoort uitgevende instanties leveren de gegevens aan bij de RVO centrale databank. Houders van paarden met een buitenlands paspoort, moeten daarom dit paspoort binnen 30 dagen na uitgifte of binnen 30 dagen nadat het paard in Nederland is gekomen vanuit een andere lidstaat of vanuit een land buiten de EU, laten registreren bij een Nederlandse paspoortuitgevende instantie. Ook bij paarden waarbij enkel een importmelding gedaan wordt, is databaseregistratie nu verplicht. Vanaf begin 2024 rekent het KWPN hier ook kosten voor.

Drie nieuwe Fokkerijraadsleden aangesteld

De Fokkerijrader springen en Gelders paard hebben recentelijk drie nieuwe leden mogen verwelkomen. Nick Smit en Lynn Eggink vullen de Fokkerijraad springen aan, bij de Fokkerijraad Gelders paard is Siebe te Bokkel een nieuw gezicht. Daarmee zijn deze adviesorganen weer op volle sterkte.

Siebe te Bokkel kreeg de interesse voor Gelderse paarden met de paplepel ingegoten. Zijn grootvader Gerrit te Bokkel is een gedreven fokker en hij runt zelf sinds 2019 een trainingsstal. In het Gelderse Lieren houdt de 23-jarige ondernemer zich bezig met het keuringsklaar maken van zowel hengsten als merries. Siebe is een bekend gezicht op de verschillende keuringen en merrietesten. Siebe is in de Fokkerijraad de opvolger van Harm Bruil die aan zijn maximumtermijn zat.

Verjonging

Binnen de Fokkerijraad springen zet de verjonging door dankzij de komst van Nick Smit en Lynn Eggink. De 40-jarige Nick Smit is werkzaam als dierenarts en richt zich onder meer op voortplanting. Daarnaast houdt hij zich met veel passie bezig met sport en fokkerij. Zo fokte hij samen met zijn vader onder andere de KWPN-goedgekeurde hengst Kincsem (v.Carrera VDL) en diverse internationale springpaarden. Nick Smit is binnen de Fokkerijraad de opvolger van Peter van Wegen, die zijn maximale termijn erop heeft zitten. De 22-jarige Lynn Eggink heeft vanuit het JongKWPN zitting genomen in de Fokkerijraad springen, een positie die al enige tijd vacant was. Samen met haar vader fokt zij hobbymatig en daarnaast is ze actief als springamazone. Afgelopen week kwam de Fokkerijraad Springen in haar nieuwe samenstelling voor het eerst samen en is er afscheid genomen van Peter van Wegen.

Voorzitters Fokkerijrader

Met de drie nieuw toegetreden bestuursleden is er ook een wisseling gekomen in het voorzitterschap van de verschillende Fokkerijrader. Cor Loeffen is de voorzitter van de Fokkerijrader springen, tuigpaard en Gelders paard. Jacques Maree is voorzitter van de Fokkerijraad dressuur.

Agenda KWPN-centrum Ermelo

6 april: Hengstenshow Gelders paard
17 april: IBOP Gelders paard

Contact met het KWPN?
info@kwpn.nl — www.kwpn.nl
0341-255555

OFFICIAL PARTNERS:

KWPN Merchandise

Alle **KWPN merchandise** artikelen verkrijgbaar in de webshop!

Scan de QR-code en ga direct naar de webshop:

Softshell
€ 129,-

Sweatvest
€ 59,95

Poloshirt
€ 39,95

Neem een kijkje op www.kwpn.nl/merchandise !

Gratis verzending en retour! *

*Gratis verzending bij bestellingen vanaf €75,-

Business - Promo - Workwear - Catering - Care - Equestrian
Daltonstraat 42-44 Harderwijk 0341-433439 info@onori.nl www.onori.nl

➤ Aan het woord

Bieden wat de markt vraagt

Afgelopen december ben ik met plezier toegetreden tot het Algemeen Bestuur. Dat was een weloverwogen keuze. Want ik vind dat als je betrokken bent bij de fokkerij en je er een duidelijke visie op hebt, dat het dan ook weleens goed is om niet alleen vanaf de zijlijn je mening te geven, maar om ook daar waar mogelijk een concrete bijdrage te leveren. Met mijn veterinaire achtergrond zijn zaken als welzijn en gezondheid belangrijke onderwerpen voor mij. Met een aantal gerenommeerde collega's werken we sinds korte tijd samen in de door het bestuur benoemde Veterinaire Adviescommissie van het KWPN. Als KWPN staan we bekend om onze gezonde paarden, maar eerlijk gezegd hebben we onze voor-sprong op dat vlak wel enigszins verloren. Als toonaangevend sportpaardenstamboek moeten we dan actie ondernemen. Op dit moment wordt er in de handel erg kritisch gekeken naar röntgenfoto's, naar mijn mening lang niet altijd terecht. Maar we moeten als stamboek meegaan met wat de sport en de markt vraagt aan gezondheidseisen. Dus hebben we als Veterinaire Adviescommissie gekeken naar de ondergrens voor de PROK-eis. Als een paard met het PROK-certificaat morgen als sportpaard wordt gekeurd, dan moet hij ook de ondergrens van de toets der kritiek kunnen doorstaan. Dus hebben we de ondergrens enigszins, maar tevens zeer genuanceerd opgeschoven naar wat de markt vraagt. Ik vind dat we hiermee een forse stap voorwaarts gezet hebben. In korte lijnen komt het erop neer dat we de röntgenologische normen voor goedgekeurde hengsten nu gelijk trekken aan de minimale eisen voor sportpaarden. En dat ervaar ik als winst, want we moeten af van de situatie dat een hengst erfelijk gezien voldoende scoort, maar zelf röntgenologisch niet gezond is. Met de nieuwe PROK-normen is een goedgekeurde hengst qua gezondheid gelijkwaardig aan een sportpaard. Met deze wijziging, waarover u in dit

Jacques Maree, Algemeen Bestuur

KWPN Magazine meer kunt lezen, hebben we een begin gemaakt om de gezondheid van de KWPN-populatie verder te verbeteren. Zoals ik al zei vind ik als dierenarts welzijn ook een belangrijk thema, al vind ik eigenlijk dat het voor alle paardenmensen een prioriteit moet zijn. Welzijn moet voor iedereen die paarden houdt of met paarden werkt op één staan. Daar kunnen we met z'n allen een bijdrage aan leveren, als individu en als organisatie. Op dat punt kijken we als stamboek ook kritisch naar de hengstenselectie. Gezondheid en duurzaamheid zijn hierin belangrijke onderwerpen, maar ook de leeftijd waarop wij de paarden testen. Hengsten van nog geen drie jaar in het voorjaarsverrichtingsonderzoek, dat kan in het kader van paardenwelzijn eigenlijk niet meer. In het verleden is er wel onderzoek gedaan waaruit blijkt dat de belasting van de hengsten in het verrichtingsonderzoek acceptabel is. Maar met jonge paarden moet je gewoon voorzichtig zijn. Ik ben er daarom groot voorstander van om het voorjaarsverrichtingsonderzoek

op te schuiven. Ook daarover praten we intern, en ik hoop dat we hierin op korte termijn stappen kunnen zetten. Het dekseizoen is in volle gang, zonder meer de mooiste periode van het jaar. Het blijft toch altijd weer geweldig als de veulens geboren worden en het lang verwachte fokkerijresultaat werkelijkheid wordt. Wat dat betreft doe ik graag nog wel een oproep aan al onze fokkers. Het KWPN als vereniging investeert al jaren in het testen van onze goedgekeurde hengsten, en deelt als geen enkel ander stamboek enorm veel informatie over deze hengsten met u als fokker. Laten we hier gebruik van maken en niet op basis van soms een enkele foto of filmpje kiezen voor het onbekende, maar eerder voor KWPN-geteste hengsten. Dat brengt de fokkerij vooruit en daarmee ook onze internationale positie. Ook dat is bieden wat de markt vraagt en daar zijn we allemaal bij gebaat. •

“Ik roep de fokkers op om geen fokkerijkeuzes te maken op basis van een enkele foto of een filmpje, maar enkel te gaan voor KWPN-geteste hengsten.”

De Peelkant

paardenpraktijk + ki-station

- Inseminatie van elke hengst (binnen-/buitenland) waar verzendsperma/diepvriessperma van beschikbaar is
- Hoog drachtigheidspercentage bij gebruik van diepvriessperma, opslag mogelijk
- Geselecteerd verdeelstation voor diepvries sperma van Ermitage Kalone, Darry Lou en hengsten van Triple V dekdiensden
- Embryospoelen en -transplantatie

Jan & Annelies Pen
 “Ook voor keuringen, kreupelheidsonderzoek en alle 1e lijnsbehandelingen”

Meer weten over embryospoelen?
 Bekijk de video op www.peelkant.nl

Wethouder Lindersstraat 143 | 5455 GK Wilbertoord
 Tel: +31 (0)485-346 892 | info@peelkant.nl

Tijdens de show
2x
 VERLOTING
 GRATIS
 DEKKING

HENGSTENHOUDERIJ BROUWERS

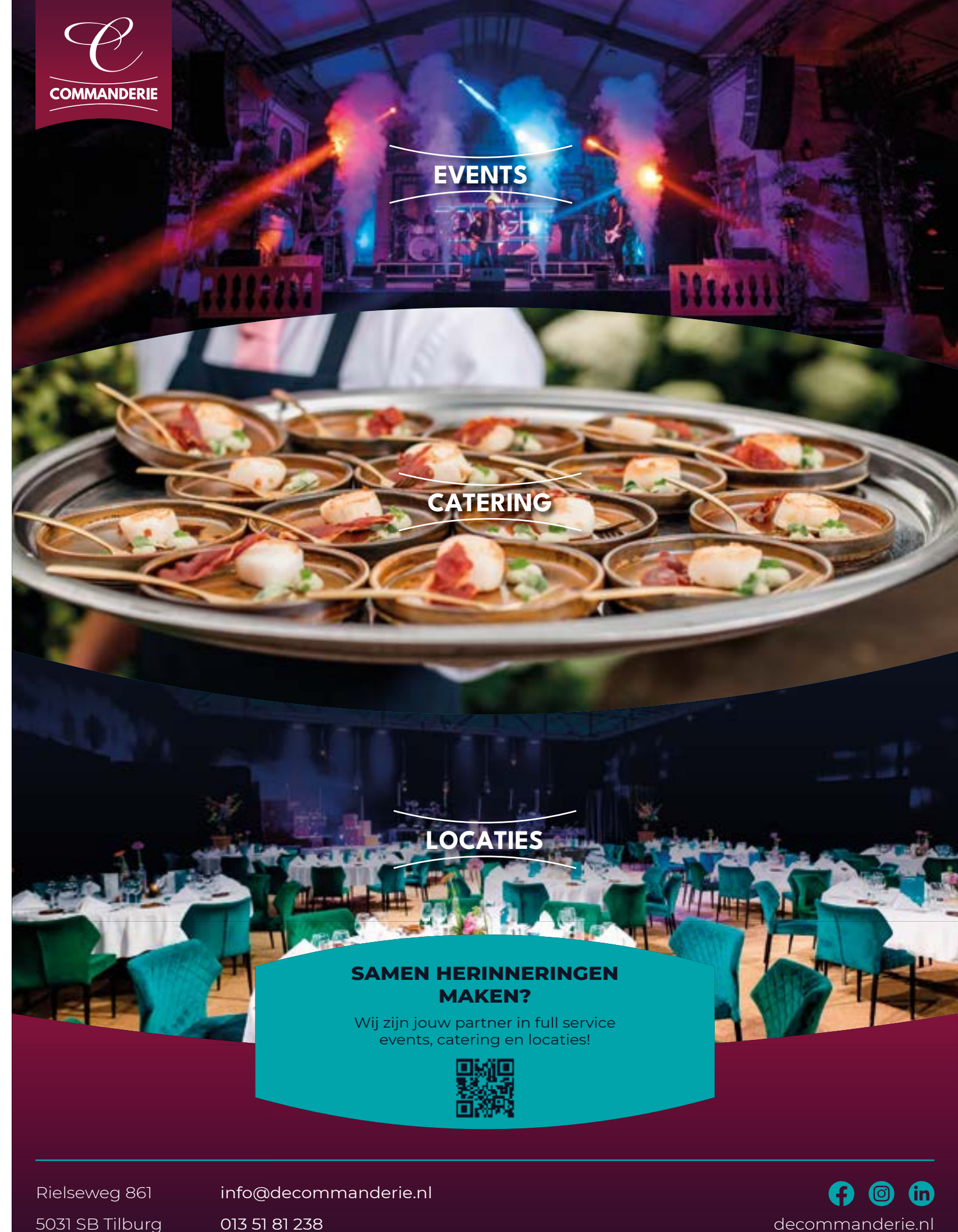
**HENGSTEN SHOW
 24 MAART
 AANVANG 14.00 UUR**

LOCATIE:
 STOETERIJ HACKEROM
 Hackerom 6 • 5469 ES Erp

• BLOOMBERG • ZORETTO VDL • FOR TREASURE • BON BRAVOUR • FASCINATION • LE FORMIDABLE • CON TOUCH • NEWPORT • L'AVENIR •

DIEPVRIES SPERMA beschikbaar van: Desperado NOP, Indian Rock, Kafka van de heffinck en Menno H
 wij bieden IN SAMENWERKING alle hengsten van VDL en VAN OLST HORSES aan

HENGSTENHOUDERIJ BROUWERS
 Voorhei 10 | 5464 VC Mariaheide | Wilco 06 53297753 | Regine 06 51312463

COMMANDERIE

EVENTS

CATERING

LOCATIES

**SAMEN HERINNERINGEN
 MAKEN?**

Wij zijn jouw partner in full service events, catering en locaties!

Rielsesweg 861
 5031 SB Tilburg

info@decommanderie.nl
 013 51 81 238

[f](https://www.facebook.com/decommanderie) [i](https://www.instagram.com/decommanderie) [in](https://www.linkedin.com/company/decommanderie)

decommanderie.nl

Op de KWPV Stallion Show kreeg Reinie vijf hengsten aangewezen, waaronder deze genetisch interessante Kasanova de la Pomme-zoon Vital van HD, waarvan hij mede-eigenaar is.

› Op bezoek bij Reinie Tewis

Scoren dankzij vakmanschap en gunfactor

Er gaat geen hengstenkeuring voorbij zonder Reinie Tewis. Hij maakte van zijn jongensdroom, hengstenhouder worden, zijn beroep en is een meester in het ontdekken van talent bij de jonge hengsten. Als trainer bouwde hij een flinke staat van dienst op en stond hij aan de basis van uitschieters op het hoogste niveau, zoals Cosun, Heathrow, F-One USA, Tornesch, Vingino alsmede het recent verkochte toptalent Mattias. Een paard optimaal laten presteren is nog altijd de grootste drijfveer voor Reinie.

Tekst: JENNEKE SMIT — Beeld: JACOB MELISSEN E.A.

Veel verwachtingen hebben Reinie en Sonja van de KWPN-hengsten Outsider DK en Next In Line (v.Jukebox), die volle broers zijn en door Sonja worden opgeleid.

Na twintig jaar in Westdorp gevestigd te zijn geweest, is Reinie samen met Sonja Vlaar en hun dochters Lynn en Rose, drie jaar geleden neergestreken in het eveneens in Drenthe gelegen Zweeloo. Op iets kleinere schaal dan voorheen, maar met onverminderd veel enthousiasme maakt de hengstenhouder hier ieder jaar de hengsten klaar voor de hengstenkeuring. Dit jaar leverde hen dat onder meer de premiehengst R (v.Mattias) en vier andere aangewezen hengsten op.

Zelf klaarmaken

Hoewel Reinie niet uit een 'paardenfamilie' komt, was het voor hem al wel snel duidelijk waar hij zijn professe van wilde maken. "De fokkerij heeft mij altijd al geboeid en ik volgde al vroeg de keuringen. Ik deed de middelbare landbouwschool en toen ik zestien jaar was, liep ik stage bij Matty Marissink. Zo kwam ik op de hengstenkeuring, waar de hengst Wolfgang op mijn pad kwam. Dat was de eerste hengst die ik kon huren, dus zo is het begonnen", blikt Reinie terug. De later keur verklaarde hengst Cavalier, die onder de naam San Patrignano Mister met Franke Sloothaak op het hoogste niveau presteerde, was vervolgens de eerste eigen hengst. Ook in die tijd maakte Reinie al zelf hengsten klaar voor de keuring en het plezier dat hij daaraan beleeft is alleen maar toegenomen.

"In die tijd maakte ik ieder jaar één of twee hengsten klaar en was ik al heel blij als ze tot de tweede bezichtiging kwamen. Inmiddels ligt de lat wel wat hoger, omdat ik al veel goede hengsten heb getraind en de kwaliteit ook steeds verder omhoog gaat." Het enthousiasme waarmee Reinie zijn hengsten voorstelt, zal weinig mensen ontgaan. Hij glundert van oor tot oor als zijn hengsten voor een spraakmakend optreden zorgen. "Het opzoeken van talent vind ik het allermooiste. En de binding met de fokkers, waar ik de hengsten vaak mee samen doe. De hengstenkeuring is iets waar ik het hele jaar door mee bezig ben. Met de daadwerkelijke training van de paarden beginnen we half september en dan staan de wintermaanden altijd in het teken van de hengstenkeuringen. Als dat dan succes oplevert, kan ik daar echt van genieten."

Vijf aangewezen

Afgelopen seizoen maakte Reinie tien hengsten klaar voor de keuring, negen daarvan werden geselecteerd

voor de tweede bezichtiging. In Den Bosch konden vijf hengsten worden aangewezen voor het verrichtingsonderzoek, waaronder de premiehengst R (Mattias uit Annelita C elite pref prest IBOP-spr PROK van Guidam) die uit de eigen fokkerij komt. Voor fokkers maakte Reinie de genetisch zeer interessante Aganix du Seigneur-zoon Aranix Rising Z (uit Lady D sport-spr van 't Roosakker van Echo van 't Spieveld) van Carin Schotanus en Hendrik Blink, en de Mumbai-zoon Rich and Royal (uit Cantate 47 van Crunch) van fokker Roelof Bril klaar. Van de Kasanova de la Pomme-zoon Vital van HD (uit Otina van HD sport-spr van El Torreo de Muze) is Reinie mede-eigenaar. "Die hebben we samen met Henk van der Sluis. Ik kwam met hem in contact, omdat hij een tuigpaard van mij wilde kopen. Dat werd uiteindelijk niets, maar zo kwam wel deze springhengst op ons pad. Daar kon ik als jaarling bij instappen. Soms moet je wat geluk hebben." Vital van HD komt uit een sterke Belgische prestatiestam en gaat rechtstreeks terug op Pieter Devos' voormalige toppaard Candy. Uit zijn eerste jaargang kreeg Mattias ook de door Reinie klaargemaakte Roven (mv.Heathrow, fokker J. Braams-Hoving) aangewezen, die aansluitend is verkocht in de KWPN Select Sale. "We hadden twee Mattias-zonen in de veiling in Den Bosch, waaronder ook de veilingtopper Mad Max Z die niet werd aangewezen. Ik kan en hoeft niet alle hengsten zelf aan te houden, dus dan is de veiling een mooie optie. In principe zijn bij ons alle paarden te koop, als de prijs goed is. Je moet daarbij zelf wel kritisch zijn, niet elke hengst is commercieel genoeg voor de veiling en de waan van de dag regeert: als ze goed springen, krijg je geld. En als het optreden mislukt, moet je gewoon nog even wachten met verkopen."

Internationale ruiters

De afgelopen jaren heeft Reinie op die manier al een stel beloftevolle hengsten verkocht. "Ik vind het heel mooi om op zondagmiddag op de televisie naar Jumping Amsterdam te kijken, en dan ruiters voorbij te zien komen die paarden van mij in de KWPN Select Sale gekocht hebben. En het mooiste is dat die ruiters er ook nog eens heel blij mee zijn." Zo kocht topruiter Denis Lynch twee jaar op rij een door Reinie klaargemaakte en aangeboden hengst in de veiling. In 2022 was dat de Manchester van 't Paradijs-zoon Outlaw en vorig jaar de premiehengst Prophet (voorheen Popino-Larus

“Ze zeggen wel dat je onder het zadel dichter op het fokdoel kunt selecteren, maar losspringen zegt mij heel veel.”

v.Gaspahr), die beide bij het KWPN goedgekeurd zijn. Een ander mooi voorbeeld is de aan Suus Kuyten verkochte hengst Power Man, een zoon van Jukebox, die ook als KWPN-goedgekeurde hengst aan de weg timmert. “Vaak houden we er ook goed contact aan over als zulke ruiters tevreden zijn met de hengsten die hier vandaan komen. Dat is toch de beste reclame. Als alles meezit, kom ik volgend jaar met een hengst van Piet Raijmakers naar de keuring, het is toch mooi als zulke mensen je goede hengsten gunnen.” De jonge hengsten staan in het Duitse Emden in de opfok, van iedere jaargang zes hengsten. “Die hebben we met eigenaren samen, of alleen. In principe maak ik die hengsten allemaal klaar voor de keuring, want ze zijn al geselecteerd op type, galop en afstamming. Als ze dan gezond zijn en goed genoeg springen, ga ik er graag mee naar de keuring. Dit jaar hadden we voorafgaand aan de keuring één eigen hengst verkocht naar Duitsland, de anderen zijn allemaal voorgesteld.”

Voorspellende waarde

Hoewel Reinie de keuringen nóg mooier vindt dan de sport, weet hij wel precies waar een goed springpaard aan moet voldoen. Een belangrijk onderdeel binnen het huidige systeem van de hengstenselectie is het vrij-

springen. Reinie is daar een groot voorstander van. “Als ik een paard op stal krijg uit de opfok, belt de fokker of eigenaar meestal gelijk de volgende dag of ik hem al heb laten springen. Dat geldt voor de internationale ruiters net zo, dus die hechten daar ook veel waarde aan. Ze zeggen wel dat je onder het zadel dicht op het fokdoel kunt selecteren, maar losspringen zegt mij heel veel. In mijn beleving springen de paarden die het in vrijheid goed doen, dat bijna zonder uitzondering onder het zadel ook. Andersom is het een ander verhaal, maar gelukkig zijn er veel opties om een hengst onder het zadel voor te stellen aan de hengstenkeuringscommissie. Dat vind ik ook een goede zaak, dat je als eigenaar meerdere manieren en kansen hebt om je hengst voor te stellen. Een groot voordeel van het huidige systeem met losspringen vind ik dat het daardoor ook voor de normale fokker nog eens haalbaar is om een eigen hengst op de keuring te krijgen. Een periode van vier maanden training is voor de meeste fokkers wel te betalen. Zodra het zadel om de hoek komt kijken, komen de rekeningen er achteraan en het is een hele lange weg. Nu zijn er ongeveer 260 hengsten op de eerste bezichtiging geweest, wie gaat en kan deze paarden allemaal aanrijden? Daar heb je toch ook minimaal vijf maanden voor nodig als ze niets kunnen. Ik ken weinig mensen die eerst een paard vijf

maanden laten aanrijden en daarna gaan beoordelen hoe hun paard springt. De kans is ook groot dat we veel hengsten gaan missen, omdat mensen dat langere traject niet aan willen gaan en die hengsten dan naar het buitenland vertrekken. Ik ben er dus zeker voorstander van om het losspringen te behouden.”

Mattias

Fokkers en ruiters weten Reinie allemaal te vinden als het gaat om het klaarmaken voor de keuring. “Doordat we een dekstation hebben, hebben we met veel fokkers contact en dan is het ook een kwestie van gunnen. Die dure veilingveulens kan ik niet betalen en daarom gaan we samenwerkingen aan met de fokkers of eigenaren.” Een mooi voorbeeld daarvan is de Comme Il Faut-zoon Mattias, die afgelopen winter veel indruk maakte met zijn eerste jaargang hengsten op de keuring en is verkocht aan topruiter Jur Vrieling. “Mattias was als veulen al heel apart. Ik had de fokker fokadvies gegeven over de hengst Comme Il Faut en het werd een mooi groot veulen, uit een goede lijn. Ik had nooit verwacht dat ik de kans kreeg van zijn fokker om Mattias samen met Jan van Kooten te kunnen kopen, want de veilingcommissies zaten ook achter Mattias aan te jagen. Die gunfactor heb ik gelukkig wel. Toen Mattias twee jaar was, hebben we hem voor het eerst laten springen en dat

was zó apart, dat ik hem niet meer terug de groep in heb gedaan. Bij ons thuis kwam hij wel elke dag in de wei en aan het einde van de zomer zijn we met de training begonnen. Dat het een apart paard is, was meteen al duidelijk”, vertelt Reinie.

Als driejarige werd de atletische schimmel met 83 punten ingeschreven bij het KWPN en vervolgens grotendeels door Sonja opgeleid. “Ik vind de hengstenkeuringen heel mooi en Sonja rijdt graag, dat is een goede combinatie. Maar we richten ons wel bewust alleen op de eerste jaren van de opleiding. Ik heb ook gemerkt dat ik minder binding heb met een paard zodra hij ergens anders in training staat. Dat is toch anders dan wanneer je er elke dag zelf mee bezig bent. Als ze een jaar of zes zijn, is het daarom tijd om te verkopen. Zo ging dat ook met Mattias vorig jaar. Jur Vrieling had er al eens serieus naar gevraagd toen hij vier jaar oud was, maar op dat moment hadden we verkopen nog niet in de planning. Begin vorig jaar sprong hij drie dagen op rij heel goed in Zuidwolde en toen kwamen er steeds meer mensen om vragen. Omdat ik het Jur had toegezegd hem te laten weten wanneer we wilden verkopen, heb ik hem als eerste de kans gegeven om Mattias te proberen. Dat klikte meteen heel goed, maar er is nog wel een tijd overheen gegaan voordat hij naar Jur is gegaan. Natuurlijk vind ik het heel mooi dat Mattias nu alle kansen gaat krijgen die hij verdient, maar diep in m’n hart had ik hem natuurlijk liever zelf gehouden. Dat ik hem kwijt ben, vind ik niet mooi, maar je moet wel reëel zijn: aanhouden is voor ons geen optie.”

Langetermijnvisie

Voor de fokkers die vanaf het begin vertrouwen hebben gehad in Mattias en hem ingezet hebben voor de fokkerij, is zo’n verkoop aan een topruiter een ideaal scenario. “Als hengstenhouder vind ik ook wel dat je een bepaalde verplichting hebt tegenover de fokkers. Het is namelijk ook in het belang van de fokkers die jouw jonge hengst gebruikt hebben dat hij op de juiste plek terecht komt, zodat hij zich als sportpaard verder kan ontwikkelen. Mattias is altijd een heel speciaal paard geweest en Sonja heeft heel veel tijd aan hem besteed. Ik hoop dat hij het heel goed gaat doen in de sport en ben blij dat we er zelf nog nakomelingen van hebben.” Op de hengstenhouderij in Zweeloo staan momenteel nog twee eigen hengsten, de volle broers Next In Line en Outsider DK (v.Jukebox), beide uit de fokkerij van Arjan Roosjen. Next In Line won vorig jaar de De Wolden-competitie voor vijfjarigen en heeft daarna een tijd rust gehad, waardoor hij niet aan de start kwam in het KWPN Kampioenschap voor Jonge Springpaarden. “Dat paste niet helemaal in ons schema, we nemen graag de tijd met jonge paarden en we kunnen daarom niet zo goed tegen de druk die bijvoorbeeld een hengstencompetitie met zich mee brengt. Next In Line heeft maar aan één wedstrijd deelgenomen afgelopen winter, het kwam allemaal nog wat te vroeg. Voor ons zou het beter zijn als de competitie over meer verschillende wedstrijden zou worden

Van jongs af aan had Reinie één droom: hengstenboer worden. Na twintig jaar vanuit Westdorp, is hij samen met zijn gezin sinds drie jaar in Zweeloo gevestigd.

SONJA: “ENORM VEEL PLEZIER MET NEXT IN LINE EN OUTSIDER”

Een amateur tussen de professionals. Zo voelt Sonja zich als ze met de KWPN-hengsten Next In Line en Outsider DK aan de start verschijnt in de jongepaarden- en hengstencompetities. “Het zijn de enige twee paarden die ik rijd en ik beleef enorm veel plezier aan hen. Het rijden voelt voor mij als hobby, naast alle andere werkzaamheden hier op het bedrijf en met het gezin. Ik heb veel ervaring met het opleiden van jonge paarden, maar minder concoursevaring dan de meeste ruiters die hengsten rijden. Ik laat de paarden zelf altijd graag het ritme bepalen, dus daardoor lukt het niet altijd om iedere wedstrijd te pieken. Dat hoeft van ons ook beslist niet, want wij richten ons op de lange termijn en ik probeer ze in alle rust een goede basis mee te geven. Daarin staat het belang van het paard voorop en willen we niets overhaasten”, vertelt Sonja. “Hoewel Next In Line en Outsider volle broers zijn, zijn ze wel heel verschillend en eigenlijk wil ik ze liever niet met elkaar vergelijken. Wat een overeenkomst is, is dat ze beide enorm veel vermogen, goede rijdbaarheid en makkelijke karakters hebben. Het zijn beide paarden voor de toekomst, dat gevoel heb ik ook altijd gehad bij Mattias die ik tot vorig jaar heb gereden. Het is iedere dag een feestje om deze hengsten te rijden en ik leer telkens weer bij.”

“Je moet altijd het paard zelf blijven beoordelen. Dat de moeder goed gepresteerd heeft, betekent nog niet dat het paard zelf het ook goed gaat doen.”

verreden, en dat de einduitslag wordt bepaald over het gemiddelde van pakweg vijf wedstrijden. Daardoor heb je meer tijd om tussendoor gas terug te nemen, of een wedstrijd over te slaan wanneer het niet in het schema past. Nu bestaat de hengstencompetitie uit drie wedstrijden en die moeten ze alle drie springen, anders mag je niet naar Den Bosch. En bij de vierjarigen ligt de druk om nul te rijden nu wel erg hoog, dat had ik ook graag anders gezien.”

Ander bloed

De vader van Next In Line en Outsider DK, de hengst Jukebox (v.Padock du Plessis), heeft Reinie nog samen met Jan van Kooten en Jos Lansink, voor wie hij overigens ook al meerdere keren hengsten klaarmaakte voor de keuring. Deze internationaal 1.45m-geklasseerde hengst staat sinds november bij Monique van den Broek. “Het is mooi dat zo’n hengst gelijk een paar goede merries heeft kunnen dekken hier in de regio, zo

ook de moeder van Next In Line en Outsider, en dat zijn nakomelingen zich positief ontwikkelen in de sport. Van mij hoeven niet alle fokkers met mijn jonge hengsten te dekken, sterker nog: het is ook heel interessant als de goede merries met ander bloed gedekt worden. Daarom probeer ik ook altijd interessante hengsten van andere hengstenhouders beschikbaar te hebben, zoals afgelopen jaar bijvoorbeeld Ermitage Kalone. Het is dan mooi als ik straks zonen van zo’n hengst kan gaan klaarmaken voor de keuring, want daarvoor ben ik toch altijd wel weer op zoek naar ander bloed. Dit jaar had ik drie Mattias’en, maar ik vind het juist ook goed om ‘nieuw’ bloed aan te bieden. Het belangrijkste is dat je als hengstenhouder zelf veel geloof in je hengst hebt, en als een hengst jouw verwachtingen weet waar te maken, dan krijg je ze ook wel aan het dekken.”

Kleinere schaal

Reinie traint de hengsten samen met Sonja en met medewerker Maron Mensinga. “Maron werkt drie dagen in de week bij ons en helpt ook met klaarmaken van de jonge paarden. Sonja rijdt de twee hengsten, doet de administratie en helpt met alle andere werkzaamheden op stal. We zitten nu voor het derde jaar in Zweeloo en

nemen er de tijd voor om alles in en rondom onze boerderij naar wens te maken.” Het vrijspringen doet Reinie in een ovale piste. “Daar hebben we bewust voor gekozen, omdat jonge paarden altijd in de hoek gaan stilstaan. Nu blijven ze mooi in het ritme en zodra ze de weg een beetje weten, kan ik me er ook in mijn eentje mee redden. In de toekomst wil ik de dekstal nog veranderen, het fantoom staat nu nog op de oude deel, maar dat willen we op een andere plek gaan maken. En we willen de stapmolen nog gaan overdekken.” In het zomerseizoen is Reinie niet alleen druk met insemineren, maar maakt hij ook enkele merries klaar voor Drentse fokkers. Zoals de Asca Z-dochter Nirmosa MB van Henk Mulder en Trieneke Brink, die in 2021 werd uitgeroepen tot nationaal kampioen in Ermelo. “Het klaarmaken van merries is een service richting de fokkers, maar ik vind het zelf ook belangrijk dat merries van klanten predicaat behalen. Dat is ook op lange termijn weer gunstig. Bijvoorbeeld als daar weer zonen van op de keuring komen.”

Kleine fokkers

Tot de vaste klantenkring van Reinie behoren heel wat kleine fokkers. “Dat vind ik mooi, met hen kun je een beetje overleggen over de fokkerij en adviseren. De meeste kleine fokkers hebben de kost buiten de paarden verdiend en voor hen is het hobby: dan maakt het niet uit als het een paar centen kost. Ze willen graag alles beleven en als ze hun hengst bij mij laten klaarmaken, en de kwaliteit is er naar, dan levert het nog wel wat geld op ook. Als ze hun fokproducten langer aanhouden, is de betrokkenheid en fokkerijbeleving ook groter.” In de hedendaagse fokkerij is er steeds meer aandacht voor sportprestaties in de moederlijn, zeker ook binnen de hengstenselectie. “Dat is een goede zaak, maar je moet wel altijd het paard zelf blijven beoordelen. Dat de moeder goed gepresteerd heeft betekent nog niet dat het paard dat zelf ook gaat doen. En er zijn nog altijd veel merries van kleine fokkers, die niet de kans hebben gehad om zich in de sport te bewijzen. Die lopen misschien wat rondjes met de kleindochter, maar dat hoeven beslist geen slechte fokmerries te zijn. Ik heb ook merries voor de keuring gehad die nog nooit een zadel op gehad hebben, maar wel heel goed kunnen springen. Die kan je dan gerust inzetten voor de fokkerij.”

Opvolging

Nog mooier dan alle behaalde successen, vindt Reinie het enthousiasme waarmee zijn vier dochters Jessy, Amy, Lynn en Rose zich met de paardensport en -fokkerij bezighouden. “Dat zij er zoveel lol aan beleven, motiveert mij enorm. Lynn en Rose zijn inmiddels ook al aan het rijden en zijn overal bij betrokken, het is heel leuk om onze passie te delen. Die passie houdt mij ook al jarenlang dag in, dag uit aan de gang.” •

EIGEN FOKKERIJ

Reinie en Sonja fokken met enkele eigen merries, waaronder de Guidam-merrie Annelita C. “Die merrie is van onze dochters Lynn en Rose, die hebben haar gekregen van mijn vader”, vertelt Sonja. “Toen ik van de pony’s af kwam ben ik begonnen met de Zeus-merrie Gelita II, zij had een hele goede IBOP gelopen en was vier jaar oud toen ik haar begon te rijden. Samen hebben we veel geleerd en op mijn aanraden heeft mijn vader haar destijds gedekt van Guidam. Dat leverde de merrie Annelita op, en haar heb ik als driejarige zelf voorgesteld in de IBOP waarvoor ze slaagde met 87 punten. Daarna is ze de fokkerij ingegaan en ze heeft al meerdere goede paarden gebracht. Toen mijn vader wilde stoppen met de springpaardenfokkerij wilden wij Annelita graag hebben, want behalve dat het een heel mooie en goede merrie is, komt er natuurlijk ook een emotionele band bij kijken. De paarden uit deze stam hebben allemaal goede karakters, dus het is heel mooi dat mijn vader Annelita aan Lynn en Rose heeft gegeven. Hopelijk brengt ze bij ons nog wat fijne nakomelingen, waar zij mogelijk in de toekomst mee kunnen gaan rijden.” Annelita C’s eerste bij Reinie en Sonja geboren nakomeling is de premiehengst Raven, die zal worden voorgesteld in het voorjaarsonderzoek. Een andere fokmerrie is de Numero Uno-merrie Verisja, die Lynn en Rose gekregen hebben van Roelof en Heike Bril. “Zij heeft met Roelof op 1.45m-niveau gesprongen en is nu drachtig van Next In Line.” Deze Verisja geniet bekendheid als moeder van de KWPN-goedgekeurde hengst Lazzaro (v.Homerun).

“Aanhouden is voor ons geen optie, maar ik vind het zeker jammer dat we hem kwijt zijn”, vertelt Reinie over de verkoop van toptalent Mattias.

Bewust en duurzaam
paarden ontwormen:

Optimaliseer uw wormbestrijding

Een correcte toepassing van paardenontworming op basis van mestonderzoek, het juiste lichaamsgewicht en de juiste toedieningswijze, onder begeleiding van de dierenarts voor een deskundig advies.

Alleen zo resulteert paardenontworming in een zorgvuldige werkwijze voor het individuele paard en wordt er verantwoord omgegaan met ontwormingsmiddelen.

Vraag uw dierenarts om advies!

De toekomst van paarden
ontworming zit in de 3D's!
www.3Dontworming.nl

Shaping the future
of animal health

Virbac

Tangelo v/d Zuuthoeve Preferent
(Narcos II x Laudanum XX x Ramiro)
De springpaardenleverancier bij uitstek

Baltic VDL Preferent
(Quaprice Z x Jus de Pomme x Wellington)
De vererfer voor sport en fokkerij

Demonic Z
(Dominador Z x Vigaro x Heartbreaker x Cassini I)
De openbaring voor sport en fokkerij

El Salvador
(Vigaro x Kojak x Heartbreaker x Cassini I)
Geeft top sport paarden

Monator vd Radstake
(Dominador Z x Vigaro x Heartbreaker x Cassini I)
Het springfenomeen

Orak D'Hamwijck
(Tobago Z x Toulon x Renville)
Ook andere T&L hengsten beschikbaar

Napardi
(Apardi x Cornet Obolensky x Zeus)
De verrichtingskampioen najaar 2021/2022

Boston VDL
(Baltic x Zirocco Blue x Cardento)
Ook andere VDL hengsten beschikbaar

Stargos VDL
(Stakkato Gold x Conthargos x Argentinus)

Ook uw adres
voor interessante
jonge sport- en
fokpaarden

**Alle SWS hengsten
beschikbaar op
ons station**

Familie Venderbosch
Twenteroute 8, 7055 BE Heelweg
T +31 (0)315 24 37 38
M +31 (0)6 52 000 857
horses@radstake.nl
www.radstake.nl

Onder Charlotte Fry loopt Everdale mee in de wereldtop en vertonen zijn resultaten nog steeds een stijgende lijn.

› Predicaathengst

Everdale

Everdale levert niet alleen zelf topprestaties op het allerhoogste niveau in de dressuursport, ook zijn nakomelingen laten van zich horen. Met tientallen nakomelingen die Lichte Tour of hoger lopen, waarvan al zo'n twintig in de Grand Prix, kan worden gesteld dat de Lord Leatherdale-zoon zijn sportkwaliteiten goed doorgeeft. Op de afgelopen KWPN Stallion Show ontving Everdale dan ook het keurpredicaat.

Tekst: BETTINE VAN HARSELAAR — Beeld: DIRK CAREMANS

De in 2009 geboren Everdale heeft sportief gezien een grote staat van dienst, met al een Olympische Spelen (teambrons in Tokio 2021), een EK (teamzilver in Hagen 2021), meerdere wereldbekeroverwinningen en de vierde plaats op de FEI-ranking. Aan de wieg van zijn succes staat Gertjan van Olst, die hem als twee dagen oud veulen aanschafte bij fokker Piet Kluytmans in Tilburg, aan wie hij ook de aanparing met Lord Leatherdale bij Negro-merrie Aliska K (elite EPTM-dres PROK) adviseerde.

Veelzijdige en sportieve moederlijn

De connectie met de moederlijn van Everdale gaat voor Gertjan van Olst al veel verder terug dan Everdales moeder Aliska K. De familie Geelen uit Hunsel fokten met de moederlijn waar Everdale uit voortkomt. Aangezien zij destijds wilden inkrimpen in hun merriebestand, kwam Everdales grootmoeder, de keur en preferente merrie Lisenka (El Corona uit Ilya pef prest ster, de volle zus van Havidoff) via Gertjan van Olst bij de familie Kluytmans terecht. Zodoende bleef de merrie binnen zijn klantenkring. Er werd besloten deze merrie te dekken met Negro. "Daar kwam de moeder van Everdale uit. Een heel aparte merrie met een sterke achterhand en veel loopvermogen", vertelt Van Olst.

Als driejarige liep Aliska K in Deurne haar EPTM en ze werd tijdens deze test hengstig, waardoor ze in Deurne werd geïnsemineerd met Lord Leatherdale, een combinatie waarbij Van Olst altijd al een goed gevoel had. De hengstenhouder ging direct kijken toen Kluytmans hem over de geboorte van Everdale informeerde: "Vanaf de weg zag ik hem al in de wei liggen met zijn mooie witte snep, ik heb hem toen direct gekocht. Ook in het koppel in de opfok is Everdale altijd al een apart paard geweest." Everdale is de enige nakomeling van Aliska K geweest. Kluytmans verkocht voor zijn overlijden de merrie aan een goede kennis van hem, die niet meer met haar wilde fokken.

Gertjan heeft ook Clavecimbel-dochter Ilya, de grootmoeder van Everdale, in eigendom gehad, net als meerdere nakomelingen

uit de moederlijn. Ilya was de volle zus van de KWPN-hengst Havidoff en ook betovergrootmoeder Zabien (v.Farn) bracht meerdere goede sportpaarden. "Eigenlijk is vanaf Zabien de moederlijn vertakt naar zowel springen als dressuur met goede sport- en keuringspaarden. Uit een Jasper-dochter van Zabien heb ik ook goede springpaarden gehad. Uit Ilya heb ik ook nog de NRPS-goedgekeurde Jetset-D zoon Jorlando gehad. Ook bracht zij nog een Hugo-merrie die 1.45m heeft gesprongen gelopen. Dit is echt een super-presterende stam die mij altijd al aanstond."

Verrichtingskampioen en topsport

Als jong paard ontwikkelde Everdale zich goed in aanloop naar zijn goedkeuring, die zijn fokker Piet Kluytmans helaas niet meer meemaakte: hij overleed net voor de keuring. De verrichtingstest won Everdale overtuigend met 87 punten. Na zijn goedkeuring werd hij gereden door Severo Jurado Lopez, destijds stalruiter bij Van Olst Horses. Als jong paard was Everdale al een scherp bloedpaard en zodoende werd hij voor de ervaring met publiek en het reizen op veel shows en competities getoond. Hij won als vierjarige de Pavo Cup, waar bij van gastamazone Anna Sophie Fiebelkorn de ultieme 10 ontving.

Na Jurado Lopez' vertrek bij Van Olst Horses kreeg stalruiter Benjamin Maljaars Everdale onder het zadel en het jaar erop besloot Van Olst om Everdale door Diederik van Silfhout te laten rijden, waar hij twee keer per week met de hengst naar toe ging. Deze combinatie had een goede klik, maar qua punten verliep de hengstencompetitie iets teleurstellend en hield Van Olst de hengst thuis. Daar leidde Anne van Olst hem verder op richting de Grand Prix. In deze periode werd zijn aanleg voor piaffe en passage goed zichtbaar, en ook het overige zware werk pakte hij zeer makkelijk op. Ondertussen was ook Charlotte Fry al werkzaam in Den Hout, en zij kreeg vanaf 2017 de kans om Everdale op wedstrijd uit te brengen. Na enkele successen in de Lichte Tour en de U25 volgde in 2019 zijn eerste Grand Prix, die hij direct met een score van boven

Gertjan van Olst:

“Het is zeker dat Everdale zijn werklust en talent voor de zware oefeningen doorgeeft.”

de 70% afsloot. “Lottie reed toen internationaal met Dark Legend en heeft zo in de Lichte Tour en U25, een beetje in de schaduw van Dark Legend, met Everdale ervaring kunnen opdoen. Daar heeft Everdale veel profijt van gehad. Door de jaren heen zijn ze steeds verder gegroeid.” Onder Charlotte Fry volgden vele sportieve successen, met in 2021 de Olympische Spelen van Tokio de Europese kampioenschappen in Hagen (individueel vijfde plaats) als hoogtepunten. Momenteel verkeert Everdale in absolute topvorm en is hij nog steeds groeiende, wat hij dit winterseizoen al bewees met meerdere wereldbekeroverwinningen en Grand Prix-scores die richting de 80% gaan. Zijn amazone Charlotte Fry omschrijft hem als een van de best trainbare paarden die ze kent: “Hij doet altijd zijn best, is iedere dag blij om aan het

werk te mogen en zegt nooit nee. Hij heeft een ongeken- de kracht, maar is tegelijkertijd heel licht te rijden. Tot op de dag van vandaag blijft hij nog steeds verbeteren.”

Scherp en talentvol

Precies zoals Everdale zelf is, zijn ook zijn nakomelingen: scherp en talentvol. “Ik heb altijd vertrouwen in hem gehad. Het was altijd al een paard met veel energie, maar al het zware werk is simpel voor hem. Er zijn weinig Grand Prix-paarden die alle oefeningen zo makkelijk doen. Dat energieke geeft hij ook door, al zijn nakomelingen willen werken en hebben weinig moeite met hun werk”, aldus Gertjan van Olst. Naast zijn eigen prestaties komen ook zijn kinderen daardoor ook al veelvuldig bovendrijven in de sport. Direct uit zijn eerste

jaargang bracht Everdale drie goedgekeurde hengsten: Inclusive (mv.Uptown), Inverness (mv.Johnson) en Inspire (mv.Don Romantic), waarvan Inclusive ook al succesvol Grand Prix loopt en Inverness en Inspire Lichte Tour. De eerste jaargangen van Everdale gaven direct al veel goede keuringspaarden. Veel van zijn dochters scoorden hoog in de EPTM en IBOP en ook was hij al tweemaal hofleverancier van het aantal nakomelingen in de halve finale van de Pavo Cup. De eerste jaren dekte Everdale veel, tot in 2018 bekend werd dat Everdale drager is van het WFFS-gen. Van Olst: “Daarmee was hij de eerste waarvan dat bekend werd en toen kwam er een kentering in het aantal dekkingen. Inmiddels weten fokkers goed om te gaan met het WFFS. Everdale doet het zo goed in de sport en zijn nakomelingen overtuigen zo in de sport, dat de dekcijsers weer aantrekken.”

Opvallende nakomelingen

Uit Everdales eerste jaargang komt ook zijn sportief gezien meest succesvolle nakomeling: Imhotep (mv.Vivaldi). De door Tineke Huizing gefokte vos werd gefokt uit de prestatie- merrie Della D’Ottie en kwam zelf tot de tweede bezichtiging bij het

KWPN. Daarna werd hij naar Groot-Brittannië verkocht en kwam de vosruin later onder het zadel bij Charlotte Dujardin. Zij stuurde de veel gelijkenis met zijn vader vertonende Imhotep naar teamzilver op het WK in Herning in 2022, en in 2023 was er teamgoud en tweemaal individueel brons op het EK in Riesenbeck. Tijdens de wereldbekerwedstrijd in Londen in december 2023 stonden vader Everdale en zoon Imhotep zij aan zij in de top van het klassement, waarbij Imhotep met een klein verschil de winst opstreek. Imhotep is echter niet de enige Everdale die succes heeft in de Grand Prix. Ook Immerdale (mv.Samarant) loopt al internati- onaal Grand Prix onder de Australische Simone Pearce, net als onder andere Jackpot (mv.Jazz) met de Belg Jeroen Devroe. De eerste nakomelingen van Everdale worden dit jaar pas elf jaar, waardoor verwacht mag worden dat er nog veel meer Grand Prix-nakomelingen zullen volgen. Everdale heeft 1.066 KWPN-geregistreerde nakomelingen, waarvan ook veel merries goede resultaten boeken. Hij leverde al 78 stermer- ries, 3 keur- en 70 elitemerries. 4 Everdale-merries slaagden succesvol voor de EPTM, nog eens 79 behaalden de IBOP en 60 merries hebben al het sportpredicaat. “Vanaf het allereer- ste moment dat ik Everdale zag, heb ik een zwak voor hem gehad. Het is zeker dat hij zijn werklust en talent voor de zware oefeningen doorgeeft. Dit keurpredicaat verdient hij”, besluit Gertjan van Olst. •

Als vierjarige won Everdale de Pavo Cup onder Severo Jurado Lopez, hij verdiende de ultieme 10 bij het overrijden. Een half jaar later, op de KWPN Stallion Show van 2014, werd de Lord Leatherdale-zoon door Carl Hester voorgesteld.

OPVALLENDE NAKOMELINGEN

Tot de meest succesvolle nakomelingen van de keurhengst Everdale behoren:

- **Ilias v/h Trichelhof** (mv.Negro) Grand Prix met Evy de Haan
- **Imhotep** (mv.Vivaldi) Grand Prix met Charlotte Dujardin (GBR)
- **Immerdale** (mv.Samarant) Grand Prix met Simone Pearce (AUS)
- **Imposant LH** (mv.Contango) Grand Prix met Laurens van Lieren
- **In Time** (mv.Goodtimes) Grand Prix met Hergen van Hall
- **Inclusive** (mv.Uptown) Grand Prix met Charlotte Fry (GBR), GGK KWPN
- **Inspire** (mv.Don Romantic) Lichte Tour met Brecht D’Hoore (BEL), GGK KWPN
- **Inverness** (mv. Johnson) Lichte Tour met Brecht D’Hoore (BEL), GGK KWPN
- **INXS** (mv.Rousseau) Grand Prix met Ali Potasky (USA)
- **Irintha** (mv.Tenerife VDL) Grand Prix met Ali Potasky (USA)
- **It’s Easy** (mv.Havel) Grand Prix met Jacco Doornwaard
- **Especial** (mv.Vivaldi) Grand Prix met Charlotte Fry (GBR), GGK NRPS
- **J Everdale** (mv.United) Grand Prix met Tina Konyot (USA)
- **Jackpot** (mv.Jazz) Grand Prix met Jeroen Devroe (BEL)
- **Jackpot v/h Trichelhof** (mv.Negro) Grand Prix met Kebie van der Heijden

Everdale heeft al zo’n twintig nakomelingen op Grand Prix-niveau en zijn eerste jaargang bracht maar liefst drie KWPN-goedgekeurde hengsten. ➤

Glock's Dream Boy Vivaldi x Ferro

Roman Empire Romanov x Sir Sinclair

Ferguson Floriscount x Lauries Crusador xx

Dutch Dream Glock's Dream Boy x Furst Romancier

Imposantos Wynton x Krack C

Kytton Ferguson x Ferro

Omar Sharif Escamillo x Ferguson x De Niro

Ziyech Blue Hors Zackerey x Don Juan de Hus

Ibolensky Cornet Obolensky x Contender

Eternal Sushine Emerald van 't Ruytershof x Kashmir van Schuttershof

Ravello Raven x Fransizkus

Mr Cornet de Regor Cornet Obolensky x Kannan x Cento

Pride Secret x Apache

O'blue Chacco Blue x Chin Chin x Baloubet du Rouet

Bon Succes Bon Coeur x For Romance

Pina Colada Governor x Dyano

HENGSTENSHOW

1 april 2024 • 14:00 uur

Stal Brinkman Twello

voor meer Informatie kijk op:

www.stalbrinkman.nl

Stal Brinkman • Rijksstraatweg 183 • 7391 MN Twello

Tel. (0571) 27 27 09 • Koen 06 30 26 32 74

Veterinaire adviescommissie geeft aanbevelingen over PROK

In de zomer van 2023 werd de PROK-vereiste weer ingevoerd binnen het hengstenselectietraject. Tegelijkertijd stelde het Algemeen Bestuur een Veterinaire Adviescommissie samen om de huidige PROK-eis te herijken. Deze groep van gerenommeerde dierenartsen en radiologen heeft een aantal adviezen geformuleerd die het Algemeen Bestuur heeft overgenomen.

Tekst: CHARLOTTE DEKKER — Beeld: ANNIEK DE WIT

De belangrijkste doelstelling van het KWPN is om paarden te fokken die op het hoogste niveau in de sport kunnen presteren. Het waarborgen van de juiste selectie op gezondheidskenmerken is van belang om het onderscheidend vermogen als stamboek te waarborgen. Om die reden moeten ook de gekeurde hengsten zelf voldoende gezond zijn, zodat fokkers betere keuzes kunnen maken en duurzamere paarden kunnen fokken.

Gouden standaard

De Veterinaire Adviescommissie bestaat uit de leden van de PROK-commissie (Gijs Jan van Selm, Bart Veldeman, Hans Peeters en Hank van Campen) aangevuld met ervaring uit de praktijk via Arie Hoogendoorn, Don van de Winkel en Jacques Maree. Voor de wetenschappelijke basis en toetsing worden zij ondersteund door de radiologen A.J. van den Belt en Stephanie Veraa van de Faculteit Diergeneeskunde. Deze commissie heeft zich zoals gezegd gebogen over de herijking van de beoordeling van de röntgenbeelden. Dierenarts Hank van Campen licht toe: “Het PROK-onderzoek, wat staat voor Project Röntgenologisch Onderzoek KWPN, bestaat al sinds 1997 en heeft het KWPN een grote voorsprong gebracht op het fokdoel gezondheid. Andere stamboeken hebben deze manier van selecteren voor een groot deel gekopieerd. We

zagen dat daardoor de voorsprong langzaam terugliep. Daarnaast evolueert de fokkerij in een bepaalde richting, dat geldt ook voor de gezondheid. Sinds 1997 zijn er alleen een paar kleine onderdelen gewijzigd aan de PROK-eis. Daarom werd het tijd om de PROK te toetsen aan het paard van nu, zodat ook het fokproduct van morgen kan voldoen aan de hoge gezondheidsstandaard van het KWPN. Hiermee willen we een norm neerzetten wat voor de komende jaren, ook in het buitenland, weer de gouden standaard wordt.”

Herijking en nevenbevindingen

De Veterinaire Adviescommissie is begonnen met het inventariseren van afwijkingen en variaties die ze in de praktijk tegenkomen. Van Campen: “We hebben gekeken naar alles wat we op röntgenfoto’s tegenkomen wat afwijkend is, denk bijvoorbeeld aan chips, afvlakkingen en cystes. Vervolgens hebben we gekeken naar de erfelijkheidsgraad en de klinische relevantie: er kan wel een afwijking zitten, maar hoe groot is de kans dat dat paard daar in de toekomst problemen mee krijgt? Als bij wijze van spreken een afwijking niet of zelden tot een toekomstige kreupelheid leidt, is dat bepaalde röntgenbeeld niet klinisch relevant en hoeft je er ook niet op te selecteren als stamboek. Voor iedere afwijking hebben we op een rij gezet wat de klinische relevantie is, dus of het

belemmerend kan zijn voor het fokdoel van het KWPN; het hoogste niveau bereiken tijdens de sportcarrière. Door alle mogelijke informatie uit de praktijk en de wetenschap te bundelen, is per skeletonderdeel overeenstemming bereikt of we hier wel of niet op willen selecteren.”

Extra foto’s kogels en knieën

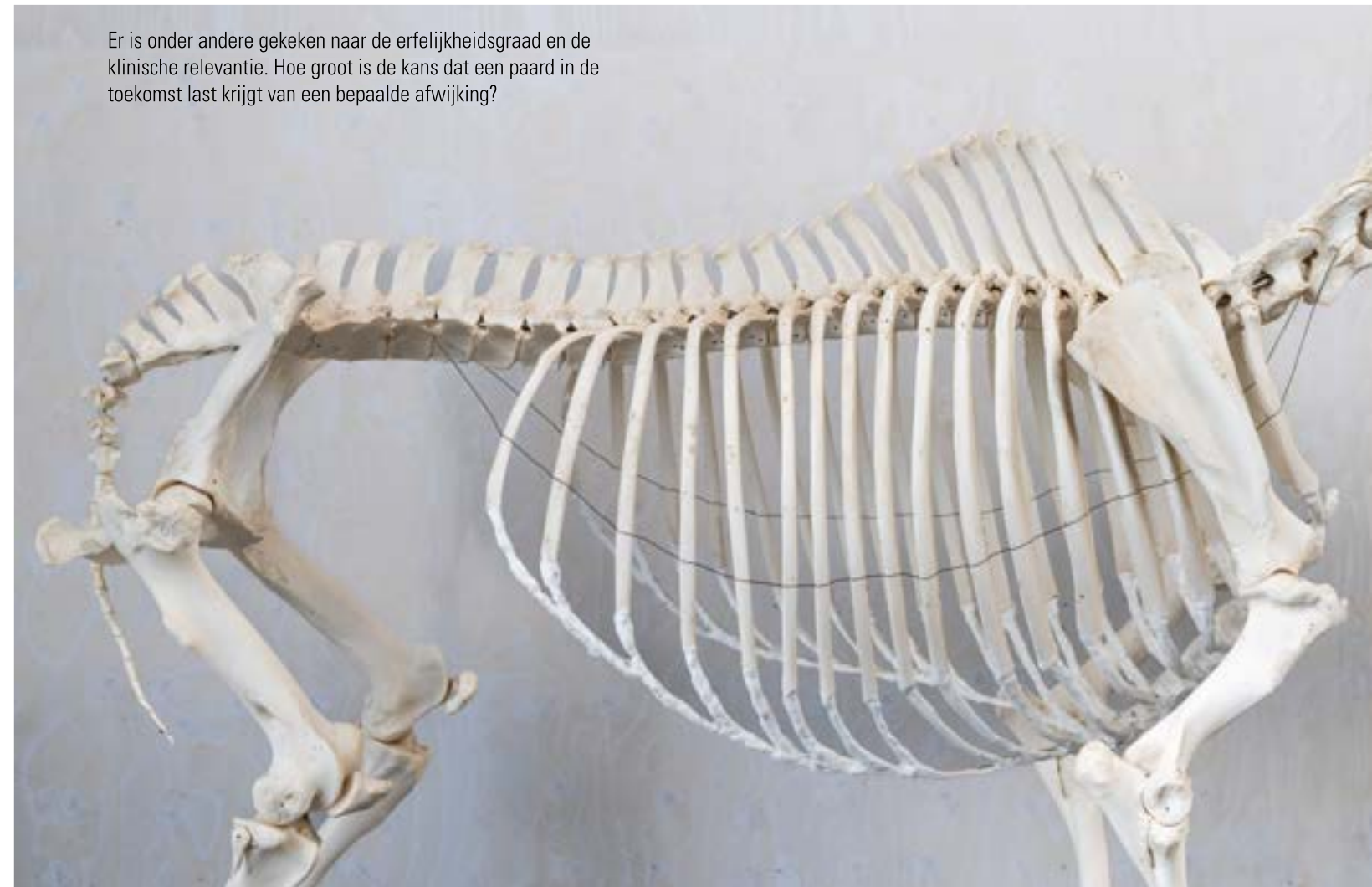
Dit inzicht heeft geleid tot een aantal aanpassingen die als doel hebben om betere afstemming te krijgen tussen de beoordeling van de röntgenopnamen van de PROK- en de sportkeuring. Een van de aanpassingen is de uitbreiding van het aantal benodigde röntgenbeelden, waarbij er vier extra opnames (twee van de kogels, twee van de knieën) worden gemaakt. Nevenbevindingen met een bewezen klinische relevantie worden meegenomen in de beoordeling voor het toekennen van het PROK-predicaat. Van Campen: “De achterkogel werd voorheen alleen zijdelings gefotografeerd en nu vullen we dat aan met foto’s recht van

voren. Voor de knieën geldt hetzelfde, daarvan maken we nu ook extra foto’s vanuit een andere richting. Deze extra opnamen zijn vooral gericht op het uitsluiten van ophelderingen in de botstructuur, de zogenaamde cysten.”

Inwegen genoomfokwaarden

De Veterinaire Adviescommissie adviseert om in het geval van een klasse B of C in de sprong (sagittale tibia-kam klasse B-C, laterale rolkam talus klasse B) en een klasse B in de knie (laterale rolkam femur) de genoomfokwaarde OC mee te nemen. Indien de genoomfokwaarde OC 100 punten of hoger is, kan een hengst worden geaccepteerd voor het verrichtingsonderzoek. Dit advies is gebaseerd op de toevoeging van genetische informatie die wordt vertegenwoordigd door de genoomfokwaarde voor osteochondrose. Door de röntgenbeelden samen te laten gaan met de genoomfokwaarde OC versterken de twee meetinstrumenten elkaar.

Er is onder andere gekeken naar de erfelijkheidsgraad en de klinische relevantie. Hoe groot is de kans dat een paard in de toekomst last krijgt van een bepaalde afwijking?

Showdekens en
slerpen per stuk
leverbaar,
geheel naar wens
samen te stellen!

Onori
fashion & gifts

Verplaatsing datum röntgenopnames

Tot dit moment konden merries en hengsten worden geröntgend voor PROK vanaf 1 april in het jaar dat zij twee worden. Deze datum wordt voor de hengsten verplaatst naar 1 september, wat betekent dat tweejarige hengsten vijf maanden later geröntgend worden. De Veterinaire Adviescommissie geeft aan dat het genetische herstelvermogen tussen april en september nog van invloed kan zijn op de röntgenstatus. Maar ook andere onderdelen van het skelet zijn onderhevig aan verandering in deze jong ontwikkelingsfase van het paard. Bovendien is het van essentieel belang om actuele röntgenbeelden te hebben tijdens het hengstenselectieproces. Voor merries geldt een andere regeling: van 1 april tot

diepste punt van de rug de ruimte tussen de uitsteeksels kleiner is, of deze elkaar zelfs raken. Hierin bestaat een grote anatomische variatie. Kissing Spines hoeft op zich geen risico te vormen, problemen kunnen ontstaan als er heel veel botreactie ontstaat zoals nieuwe botvorming of botoplossing. Maar zelfs in dat geval hoeft dat niet te leiden tot pijn in de rug, er zijn heel veel gradaties mogelijk. Dus je moet voorzichtig zijn met het trekken van conclusies. Wat we willen achterhalen is welke gradatie onherroepelijk tot problemen gaat leiden." Kissing Spines worden beoordeeld volgens het onderzoek van Zimmerman, Dyson en Murray, waarbij röntgenfoto's van de rug worden geclassificeerd op een schaal van 1 tot en met 7. Voor hengstenselectie worden klasse 6 en

“Voor iedere afwijking is op een rij gezet
wat de klinische relevantie is en
of het belemmerend is voor het KWPN-fokdoel:
sportprestaties op het hoogste niveau.”

1 september 2024 is er de mogelijkheid om het PROK-onderzoek aan te vragen onder de reguliere voorwaarden. Vanaf 1 september 2024 gelden ook voor merries de nieuwe – hierboven beschreven – voorwaarden.

Röntgenen van rug en hals

De Veterinaire Adviescommissie stelt voor om een uitgebreid onderzoek te initiëren om de relatie tussen de aanwezigheid van Kissing Spines en klinische symptomen nauwkeurig te onderzoeken. Het verzamelen van data wordt beschouwd als de belangrijkste opdracht. Don van de Winkel legt uit: “Naast afwijkingen die een groot risico geven op kreupelheid, zijn er ook afwijkingen die wellicht geen groot risico geven op de toekomstige inzet voor de sport, maar die wel problemen opleveren bij eventuele verkoop. Een voorbeeld daarvan is Kissing Spines, wat letterlijk betekent dat de ‘spinale uitsteeksels’ van de wervelkolom elkaar kunnen kussen: ze raken elkaar. Op zich is het helemaal niet gek dat deze uitsteeksels elkaar kunnen raken: de ruimte ertussen varieert vaak sowieso. Als je kijkt naar de wervelkolom van het paard, dan heeft deze een bepaalde holling. Daarnaast wijzen de uitsteeksels van de schoft naar achter, bij de laatste borstwervel verandert de richting en vanaf de lendewervels wijzen de puntjes meer naar voren. Het is dus logisch dat op het

7 niet langer geaccepteerd. Voor merries geldt dat een beoordeling van rug- en halsfoto's kan worden aangevraagd, maar dat dit nog buiten de normering voor het verkrijgen van een PROK-predicaat valt. Op de hals wordt voornamelijk niet geselecteerd, maar de commissie wil de komende jaren gaan inventariseren wat er speelt binnen de populatie, zodat ze op basis daarvan de toekomstige selectiekeuzes kunnen maken. Van de Winkel: “Welke genetische trends zien we in de afwijkingen? Ook op het gebied van de rug willen we vooral inventariseren en kennis vergaren. Wel gaan we selecteren op de echt forse afwijkingen – graad 6 en 7 op een schaal van 7. Want je wil geen dekhengsten met een vergroeide rug in de fokkerij. De resultaten van de inventarisatie gebruiken we om in toekomst te kijken hoe het zit qua erfelijkheid van de rug, om te bepalen of we de genetische selectie wellicht moeten bijstellen. Daarnaast gaan we aan de gang met het opzetten van een studie naar de relatie tussen de diverse gradaties van de rug en sportprestaties. Concreet gezegd: vanaf welke gradatie van afwijking in de rug zien we een negatieve invloed op de sportresultaten? Dat geeft ons hopelijk weer veel bruikbare informatie die we in kunnen zetten om het KWPN-paard gezond te houden: een heel belangrijk kwaliteitscriterium, naast zaken als karakter en aanleg.” •

WE DRESS
YOUR EVENT

OPZOEK NAAR LINTEN, SJERPEN OF SHOWDEKENS VOOR UW VOLGENDE EVENEMENT?

NEEM VRIJBLIJVEND CONTACT OP!

Onori
fashion & gifts

Business	-	Promo	-	Workwear	-	Catering	-	Care	-	Equestrian
Daltonstraat	42-44	Harderwijk	0341-433439	info@onori.nl		www.onori.nl				

HEXAGON HORSES

Op zoek naar talent voor verzameling?
Kies dan voor Gorgeous Black Art.

VOOR MEER INFORMATIE EN FILMPJES:

www.stalhexagon.nl
info@stalhexagon.nl
Leunus v. Lieren 06 55 306 326
Stal-Hexagon
@stalhexagon

SINDS 1975 SPECIALIST IN
PAARDENSTALLEN

PRUBO
Bezoek onze showmodellen

Boschdijk 1073
5626 AG Eindhoven
tel. : 040-262 1656
e-mail : info@prubo.nl

Vraag vrijblijvend inlichtingen en/ of documentatie

Kijk ook op:
www.prubo.nl

UNIEK: Prefab gewapend-betonnen casco
7,5 cm dikke wanden, absoluut trap-bestendig

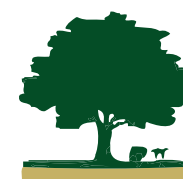

Sinds 1974

SCHUURMAN
Hindernissen & Omheiningen
www.schuurman.eu

Zelhemseweg 24, 7255 PT Hengelo (Gld.)
Telefoon: 0575-467382 * E-mail: info@schuurman.eu

Team Nijhof

Prestatiehengsten
uit Nederland

ELDORADO VAN DE ZESHOEK

Clinton x Toulon

POKER DE MARIPOSA TN

Nabab de Reve x Berlin

TATTOO TN

Parfait vh Schaeck x Kannan

HENGSTENSHOW:
30 MAART 2024
14:00 UUR
PSC LICHTENVOORDE
TE VRAGENDER

UP VT PARADIJS TN

O'Neill x Scendro

I'M SPECIAL DE MUZE

Emerald v't Ruytershof
x Nabab de Reve

VERDI TN

Quidam de Revel x Landgraf I

HIGHWAY TN NOP

Eldorado vd Zeshoek TN
x Chellano Z

CERO BLUE TN

Chacoon Blue x Balou du Rouet

HERNANDEZ TN NOP

Kannan x Numero Uno

GRANDORADO TN NOP

Eldorado vd Zeshoek TN
x Carolus II

www.team-nijhof.com

Kulsdon 9
7274 EG Geesteren (NL)

Tel: +31 545 - 48 12 59
Mobile: +31 6 55 825 643

info@team-nijhof.com
EU-Station: NL-8486

AANVRAAG HENGSTENBROCHURE EN INFORMATIE PER EMAIL: INFO@TEAM-NIJHOF.COM

› Merriekeuringen

Terugblik op goed keuringsseizoen met fraaie tuigpaardmerries

Tuigpaardkeuringen worden altijd goed bezocht ondanks dat de aantallen paarden niet zo groot zijn.

Tuigpaardliefhebbers willen niets missen en tonen in de regel veel interesse in sport en keuringen.

We kijken terug op het keuringsseizoen van 2023.

Tekst: DINI BROUWER — Beeld: JOHNNY VAN INGEN

Zo rond eind juni beginnen de KWPN-stamboekkeuringen voor tuigpaarden in de vier regio's, waarbij er in elke regio een stamboekkeuring is voorafgaande aan de Centrale Keuring. Regio Noord heeft meer omvang en heeft zelfs twee stamboekkeuringen, al waren er dat in het verleden ook meer. Naast de stamboekopname worden op de stamboekkeuringen de merries aangewezen voor de Centrale Keuring, die daar dan ster of sinds 2022 voorlopig keur kunnen worden. Jaarlijks worden er gemiddeld meer dan 500 tuigpaardveulens geregistreerd die grotendeels in het veulenboek geregistreerd worden. Ervan uitgaande dat de verdeling tussen merrie- en hengstveulens ongeveer evenredig is, kunnen we stellen dat in 2023 met de presentatie van zo'n 90 merries op de keuringen ongeveer een derde van de merrieveulens als driejarige aangeboden wordt.

Meer inhoud aan keurpredicaat

Een driejarig (of ouder) tuigpaard kan in het stamboek worden opgenomen als zowel exterieur en beweging 50 punten opleveren en er geen uiterlijk waarneembare afwijkingen worden waargenomen. Voor het sterpredicaat moeten exterieur en beweging met minimaal 68 punten worden beoordeeld, waarbij het totaal op minimaal 140 punten moet liggen. Daarbij geldt dat voor het sterpredicaat de minimum-

stokmaat 1.60m moet zijn. Bij een totaalscore van 150 punten of meer, met voor exterieur en beweging rond de 75 punten of meer, wordt de merrie voorlopig keur.

Inspecteur Viggon van Beest geeft aan dat deze cijfers wat voorlopig keur betreft niet in beton gegoten zijn, maar wel enigszins variabel zijn. Bij het afleggen van een voldoende IBOP (75 punten of meer) kan een merrie definitief keur worden. Voor stermerries geboren na 2020 geldt dat ze om keur te worden, bij het behalen van een voldoende IBOP, eerst weer naar een keuring moeten voor het voorlopig keurschap. Dat geldt ook voor stermerries geboren na 2020, die op de concoursvelden bijvoorbeeld in één jaar 25 winstpunten behalen en eerder daarmee keur werden. Ook zij moeten eerst op voor graadverhoging. Deze regel geldt niet voor merries die voor 2020 geboren zijn.

"De bedoeling is dat het keurpredicaat meer inhoud krijgt", licht Viggon van Beest toe. "We zien graag dat een keurmerrie zich duidelijker onderscheidt van een stermerrie. De bovengemiddeld mooie merrie die ook nog eens in tuig weet te overtuigen, verdient het keurpredicaat en dat was in de voorgaande situatie niet altijd het geval."

Op een stamboekkeuring en een Centrale Keuring is de mogelijkheid tot het afleggen van een alternatieve IBOP, waarbij om te slagen tweemaal 75 punten of meer moet worden behaald.

Bijna gelijk

De laatste jaren zien we een lichte daling in het aantal tuigpaardmerries dat op de keuring is aangeboden. Als we verder in de cijfers duiken, dan zien we dat er vooral minder vier- tot en met zevenjarige merries worden aangeboden. Het totaal aangeboden driejarige merries blijft nagenoeg gelijk. In Regio Noord worden de meeste driejarige merries aangeboden, bijna 60% van de aangeboden merries komen uit het noorden.

De afgelopen twee jaar is het sterpercentage stabiel. Ongeveer de helft van de driejarige merries kon naar huis met het sterpredicaat, een kwart werd voorlopig keur. Al moet voor de volledigheid gemeld worden dat op kleinere aantallen een paar predicaaten meer of minder een behoorlijke weerslag kunnen hebben op het percentage. Er kunnen ook ruïnen (vanaf 2024 geen hengsten meer) worden aangeboden voor het sterpredicaat meestal met als doel graadverhoging van de moeder.

Mooie rubriek

De fokrichting tuigpaarden kent ook keuringsrubrieken voor tweejarige merries. Zij kunnen zonder voorselectie rechtstreeks naar de Centrale Keuring, waar ze geprimeerd worden en waar de beste merries uitgenodigd worden voor Nationale Tuigpaardendag. Vorig jaar werden er negen uitgenodigd. Viggon van Beest vervolgt: "Er wordt altijd uitgekeken naar zo'n rubriek vol met jonge merries. De fokker wil op jonge leeftijd al proberen in te schatten waar hij staat met zijn merrie. Het is op de Tuigpaardendag altijd een mooie rubriek." Veulens mogen ook rechtstreeks naar de Centrale Keuring. De ongeveer 50 veulens die daar een eerste premie ontvingen, werden uitgenodigd voor de Nationale Veulenkeuring. Het is vervolgens aan de fokker of hij zijn veulen aanbiedt. Vorig jaar waren het er 32. Dit jaar wordt dit systeem gehandhaafd. Ook de vier jaar en oudere veulenboek- en stamboekmerries kunnen worden aangeboden op een stamboekkeuring. Direct naar de CK mogen de

keur- en elitemerries voor aanwijzing voor de Nationale Tuigpaardendag.

Belangrijk voor fokker en stamboek

Viggon is op elke keuring samen met een team jury-leden aanwezig. Voor hem is het belangrijk zoveel mogelijk voor de fokker aanspreekbaar te zijn en informatie te verstrekken. “Een keuring is belangrijk voor een fokker, maar uiteraard ook voor het stamboek in verband met het verzamelen van data. Een fokker investeert veel in een keuring. Hij wil weten hoe zijn fokproduct het doet tussen leeftijdsgenoten. Heeft hij de juiste hengstenkeuze gemaakt? Vooral als het een fokproduct van een jonge hengst is, ontstaat er nog meer informatie. Is de merrie goed genoeg om een nationale merrie te zijn? Dat is heel belangrijk voor hem of haar. Elke merrie krijgt op de stamboekkeuring of op de Centrale Keuring een toelichting. Ik zoek altijd naar een positieve insteek wanneer een merrie niet door mag en probeer de fokker dan later altijd

persoonlijk toe te lichten waar het precies aan schort. Bij twijfel of die merrie wel of niet naar de Centrale Keuring mag, ga ik altijd voor het voordeel van die twijfel. Ik geef dan aan waar de inzender nog aan zou kunnen werken. De praktijk leert dat zo’n merrie in de meeste gevallen beter voor de dag komt op de Centrale Keuring. De fokker kan op het digitale scoringsformulier ook de bevindingen van de jury inzien en daar de nodige informatie opdoen.”

“In 2023 hadden we een brede groep stermerries, maar over de hele groep gezien was er ook een ondereind”, blikt Van Beest terug. “Kijken we naar de top dan was die in 2022 wel iets sterker. De verbeterpunten blijven het rijden in de voorhand, in combinatie met front en achterbeengebruik.”

Stamboekopname en thuiskeuring

Ook op de IBOP-dagen in het voorjaar en het najaar is er de mogelijkheid een merrie aan te bieden voor stamboekopname en primering. Met een voldoende IBOP

De kapitale Perle Vie, eveneens een dochter van Cizandro, ging op de Nationale Tuigpaardendag naar de reservetitel.

Stermonitor 2023

	Beoordeeld	Ster	%	Voorlopig keur	%
Noord					
Driejarigen	40	21	53%	9	23%
Vier jaar en ouder (vb en stb)	5	0	0%	1	20%
Oost					
Driejarigen	15	8	53%	3	20%
Vier jaar en ouder (vb en stb)	3	2	67%	0	0%
Zuid					
Driejarigen	4	0	0%	3	75%
Vier jaar en ouder (vb en stb)	0	0	0%	0	0%
West					
Driejarigen	11	4	36%	2	18%
Vier jaar en ouder (vb en stb)	7	3	43%	0	0%
Totaal					
Driejarigen	70	33	47%	17	24%
Vier jaar en ouder (vb en stb)	15	5	33%	1	7%
Thuiskeuringen	8	3	38%	0	0%
Eindtotaal	93	41	44%	18	19%

*Paarden aangeboden op de her- en nakeuring en de stamboekkeuring na IBOP zijn meegeteld in de regio waaruit de geregistreerde komt.

CK KAMPIOENEN DRIEJARIGEN EN ALGEMEEN KAMPIOENEN

CK Regio Noord te Tolbert

➤ **Proud Marry** (Cizandro uit Sunlight D keur pef van Jonker, fokker J. Dijk uit Nietap). Proud Marry was ook algemeen kampioen in Tolbert en tevens NMK-kampioen.

CK Regio Oost te Lunteren

➤ **Perle Vie** (Cizandro uit La Vie ster van Eebert, fokker Aris van Manen uit Nijkerk). Perle Vie was ook algemeen kampioen in Lunteren en reservekampioen op de NMK

CK Regio West in Houten

➤ **Pearldessa** (Dylano uit Scodessa keur pef sport-tuig van Nando, fokkers Egbert en Els Kruiswijk uit Loenen aan de Vecht). Zij was ook algemeen kampioen in Houten.

CK Regio Zuid

➤ **Pammela van Hapert** (Cizandro uit Irzela-C ster Prok van Patijn, f/g J en L.D.J. Castelijns uit Hapert) was kampioen bij de driejarigen.
➤ De tweejarige **Royalina** (Icellie uit Dasjkalina ster van Plain’s Liberator, fokker A. Snellens uit Valkenswaard) was algemeen kampioen.

en een eventuele toekenning van het voorlopig keurschap zou een merrie dan keur kunnen worden. Mocht de merrie het PROK-predicaat hebben, dan kan ze op diezelfde dag zelfs nog elite worden. “Voor een eventuele aanwijzing voor de Nationale Tuigpaardendag moet ze wel eerst weer op een CK verschijnen”, vervolgt Viggon. “Voor deelname aan de IBOP moet de merrie minimaal 35 maanden zijn. De stamboekopname aan huis is mogelijk voor vier jaar en oudere merries. Om voor een predicaat in aanmerking te komen, moet de merrie dan wel eerst weer op een keuring worden aangeboden. Uit de bovenbalk kan de eigenaar dan eventueel zijn conclusies trekken, wat wel of niet weer aanbieden betreft. Voor achtjarige merries, die voorheen aan huis ster konden worden, geldt vanaf 2024 dat alleen stamboekopname mogelijk is. Voor graadverhoging moeten ook zij naar een keuring.” •

BEDAF

Stallenbouw BV

Buntweg 2, 4885 KT Achtmaal, T. 076-5984885, www.bedafstallenbouw.nl

HAGENHORST STALLIONS

Never Lose

King Pleasure Hero Z

Defender z

Lafayette van de Hagenhorst

Tolkien

f @ [hagenhorst_stallions](https://www.hagenhorst-stallions.com)
[hagenhorst-stallions.com](https://www.hagenhorst-stallions.com)

Brink

Paardenstalinrichting - Sierhekwerk

Ede • www.brinkpaardenstallen.nl

Brink Paardenstalinrichting & Sierhekwerk

Is gespecialiseerd in hoogwaardige Paardenstalinrichtingen en bijbehorende Stalaccessoires en Sierhekwerk.

Brink is uw adres voor een veilige, diervriendelijke en tevens duurzame huisvesting van uw kostbare paard.

Kryptonstraat 40, Ede | 0318 - 485093 | brinkpaardenstallen.nl

Wilt u iets anders dan de standaarduitvoeringen?

Laat het weten want ook voor specifieke wensen kunt u bij Brink Paardenstalinrichting terecht.

VDL HENGSTENSHOW

6 april 2024 / Aanvang 13:00 uur

VDL Stud

BOSTON VDL

COMTHAGO VDL

STARGOS VDL

NEW PLEASURE VDL

MERLOT VDL

GRAND SLAM VDL

U bent van harte welkom in Bears!

PRESENTATIE VAN ONZE HENGSTENCOLLECTIE 2024

Met medewerking van o.a.

- Jur Vrieling
- Alex David Gill
- Marlon Zanotelli
- Marcel de Boer
- Hessel Hoekstra
- Luke Hill
- Cristel Kalf
- Tibo Hendrickx
- Elisah Aarts
- Femke de Laat
- Vai Bruntink
- Francisco Benitez Sanchez
- Tanja Fischer

De hengstenshow is **LIVE** te volgen via **ClipMyHorse.TV**

ONTDEK ALLE HENGSTEN OP WWW.VDLSTUD.COM

BEARSTERDYK 14, 9025 BR BEARS (FRL) NEDERLAND
TEL. (+31) 58-2519473 | INFO@VDLSTUD.COM

Everdale-dochter Noira wordt door Herwig in jongepaardencompetities gestart en Kadence (v.For Gribaldi) dient de fokkerij in het Belgische Nevele.

› De fokkerij van familie Verthriest

Belgische fokker gaat voor prestaties en predicaten

De fokkerij van familie Verthriest uit het Belgische Nevele haalde afgelopen februari de spotlights dankzij de aanwijzing en primering van de Glamourdale-zoon Rayano. Op de KWPN Stallion Show ontpopte deze hengst zich vervolgens tot veilingtopper in de Select Sale. Herwig Verthriest richt zich samen met zijn dochter Jaana op de fokkerij van dressuurpaarden en heeft daarbij een betrouwbare partner gevonden in Gertjan van Olst. De gepassioneerde fokker is bovendien zelf nog altijd actief in de sport.

Tekst: JENNEKE SMIT — Beeld: DIRK CAREMANS E.A.

De aangewezen premiehengst Rayano (v.Glamourdale) bezorgde zijn Belgische fokkers Herwig en Jaana Verthriest prachtig fokkerssucces op de KWPN Stallion Show.

De Glamourdale-zoon Rayano (uit Kalista elite IBOP-dres D-OC van Cum Laude) was een van de meest complete dressuurhengsten op de KWPN Stallion Show en de hengstenkeuringscommissie beloonde hem voor zijn overtuigende langgelijnde model, zeer sterke achterbeen-gebruik in draf en krachtige galop met de titel premiehengst. Bij de huldiging konden de trotse fokkers, Herwig en Jaana Verthriest, naar voren treden. Rayano blijkt niet het eerste en ook zeker niet het laatste succesvolle fokproduct te zijn van de gepassioneerde Belgische fokkers, die al bijna twintig jaar hun paarden bij het KWPN registreren.

KWPN-fokkers

Naast zijn bouwbedrijf, waarvoor de 66-jarige fokker nog altijd actief is, vormen de paarden al decennia lang een prachtige hobby voor Herwig Verthriest. “Van huis uit heb ik de voorliefde voor warmbloedpaarden meegekregen en ik ben als ruiter bij de landelijke rijvereniging begonnen. De dressuursport heeft altijd mijn voorkeur gehad en van daaruit is ook de passie voor de fokkerij ontstaan. Vanaf halverwege de jaren ’80 heb ik praktisch ieder jaar wel een veulen gefokt. Die dekten we dan bij een hengst van de plaatselijke hengstenhouder, waarmee de afzet ook gelijk geregeld was.” Nadat beide dochters Jaana en Anke ook zijn gaan rijden, is Herwig meer gaan specialiseren in zijn fokkerij. “We fokten met Belgische merries en voor het zoeken van interessante dressuurhengsten kwam ik al snel uit in Nederland. Daarom zijn we vanaf dat moment ook onze paarden gaan registreren in Nederland, want het KWPN staat toch beter bekend in de dressuurpaardenfokkerij dan de Belgische stamboeken. Hier ligt de focus nog altijd vooral op de springpaarden.” Het eerste dressuurgefokte veulen dat Herwig bij het KWPN registreerde is de merrie Bailara Boyante, een in 2006 geboren dochter van United uit de BWP-merrie Bonny (v.Palestro van de Begijnakker). Zij leverde geen merrieveulens om de lijn mee voort te zetten, maar wel het tot nu toe meest succesvolle sportpaard van de familie Verthriest. Bailara Boyante bracht in combinatie met Zizi Top namelijk het U25-Grand Prix-dressuurpaard Festino. Deze veertienjarige ruiter is nog altijd in het bezit van zijn fokker en wordt uitgebracht door de Britse amazone Phoebe Peters, die verbonden is aan de stal van Gertjan en Anne van Olst. Een mooi detail is dat Festino zelf werd opgeleid door zijn fokker tot Prix St. Georges-niveau, en ook zijn beide dochters Jaana en Anke hebben hem als jong paard gereden.

Van Olst

Festino maakte afgelopen november een overtuigend debuut in de U25-Grand Prix in Delft, waar ze met ruim 67% als tweede finishten. Sinds vorig jaar staat het fokproduct van Herwig Verthriest op stal bij Van Olst, met verkoop als uiteindelijk doel. Deze Nederlandse hengstenhouder speelt een belangrijke rol in de successen van de Belgische fokkers. “Festino is vooralsnog ons beste fokproduct, maar doordat zijn moeder al op elfjarige leeftijd overleed, hebben we geen merries uit deze lijn overgehouden. Zo’n tien jaar geleden ben ik daarom, samen met mijn vrouw, op zoek gegaan naar twee andere goede fokmerries. De hengstenkeuzes maakte ik zelf, zo koos ik voor een van die twee fokmerries in 2015 voor de hengst Glamourdale. Hij was op dat moment pas vier jaar oud en ik was vanaf het begin overtuigd van zijn kwaliteiten. Er kwam een mooi hengstveulen ter wereld, een chiquere en specialere dan alle veulens die we eerder gefokt hadden. Dit veulen Lennon had een fantastische draf en liep zijn zeer goede galop telkens te showen in de wei. Het jaar erop kwam ik op een hengstenshow Gertjan van Olst tegen, ik sprak hem aan en ik had het stamboekpapier van mijn jaarlinghengst bij me. Hij is toen komen kijken en daarna zijn we in contact gebleven.” Een jaar later toog Van Olst opnieuw naar Nevele en daar werd de koop beklonken. Het hengstveulen Lennon groeide uit tot de eerste aangewezen hengst uit de fokkerij van Verthriest. “Als je mij zo’n zes jaar geleden had gevraagd naar wat ik hoopte te bereiken met de fokkerij, was de kans groot dat ik had gezegd dat ik graag een aangewezen hengst zou fokken. Met Lennon lukte dat gelijk. Hij is vervolgens voor de sport verkocht naar Tsjechië, maar het hengstenkeuringssucces was zeker iets wat voor ons naar meer smaakte. Vanaf dat moment dek ik al onze merries bij hengsten van Gertjan. We hebben een goede verstandshouding, hij heeft zeer goede hengsten en denkt graag met ons mee. Daarnaast is hij een vaste afnemer van onze hengstveulens en worden onze merries bij hem klaargemaakt voor de keuring en aanlegtesten. Het is een zeer aangename samenwerking.” Ook dochter Jaana, die hobbymatig rijdt en zich samen met haar vader met de fokkerij bezighoudt, is blij met de goede relatie met Gertjan. “We laten ons

graag adviseren door Gertjan en ik vind het bewonderingswaardig dat hij zich zo inzet voor ons als kleine fokker in België. Het is ook een voordeel dat de aan hem verkochte hengstveulens de kans krijgen om zich goed te ontwikkelen, en daarnaast helpt hij ons door de merries klaar te maken voor de keuringen. We zien graag predicaten bij onze merries, maar kunnen niet alles zelf. Het goed trainen voor de keuringen en IBOP is een expertise apart.”

Niveau omhoog

Voorafgaand aan de samenwerking met Van Olst, zette Verthriest een andere belangrijke stap die leidde tot succes: het aanschaffen van betere merries. “Omdat de kwaliteit van onze paarden destijds nog niet naar onze zin was, besloot ik om op zoek te gaan naar heel goede merries voor de fokkerij. We kochten toen de Jazz-dochter First Donna C en de Ampère-dochter Amperia. First Donna C was op dat moment drachtig van Cum Laude, en leverde bij ons gelijk het merrieveulen Kalista. Een jaar later volgde Lennon, waardoor het contact met Gertjan ontstond. De Hannoveraanse merrie Amperia was op het moment van aankoop vier jaar oud en bracht dat jaar erop ook gelijk een merrieveulen, Kadence, dus we konden goed van start.” De inmiddels sterpreferente PROK-merrie First Donna C (mv.Havidoff) is een halfzus van de Lichte Tour-paarden Wellknown (v.Wynton) en de Westfaals gekeurde Don Havidoff (v.Blue Hors Don Schufro) en wordt nog altijd ingezet voor de fokkerij. Haar van Cum Laude afstammende dochter Kalista werd als vierjarige bij Gertjan van Olst klaargemaakt voor de keuring en liep vervolgens onder diens toenmalige stalamazone Franka Loos een overtuigende IBOP van 82,5 punten, inclusief 9’s voor haar draf en rijd- en bewerkbaarheid. “Daardoor werd Kalista elite en ze was op dat moment al drachtig van haar eerste veulen van Lantanas. Daarna hebben we haar drie keer met Glamourdale gedekt.” Kalista’s eerste nakomeling van Glamourdale zorgde gelijk voor succes: de inmiddels geprimeerde aangewezen hengst Rayano, die via de KWPN Select Sale in handen is gekomen van Stephan Hirdes en Kim van der Muren, waarmee hij van een goede sportcarrière

GERTJAN VAN OLS: “SAMEN DE FOKKERIJ NAAR EEN HOGER PLAN BRENGEN”

Hengstenhouder Gertjan van Olst werkt graag samen met de Belgische fokkers. “Herwig en Jaana hebben echt de drive om vooruit te gaan in de fokkerij en hebben goed merriemateriaal. We overleggen veel, zoals over de hengstenkeuzes, en ik help ze ook met het selecteren van de merries. Zodat ze alleen met de beste verder kunnen gaan. Door op deze manier samen te werken, proberen we hun fokkerij naar een hoger plan te brengen. Rayano heeft al voor geweldig succes gezorgd, maar de fokkers weten ook dat het niet altijd goed gaat, en accepteren de tegenvallers. Want daar ontkom je niet aan als je met paarden te maken hebt. De moeder van Rayano hebben we hier klaargemaakt voor de keuring en IBOP, en ik weet nog dat Franka altijd erg te spreken was over het karakter van die merrie. Datzelfde karakter zien we terug bij Rayano, dat is ook een echte meewerker. We zijn hem nu, in opdracht van de nieuwe eigenaren, aan het rijden met oog op het verrichtingsonderzoek en dat pakt hij heel goed op. Daarnaast hebben we uit Herwigs andere stam zijn fokproduct Festino hier op stal staan, die presteert goed in de U25-rubrieken. Het is heel leuk dat de fokker hem zelf tot hoog niveau heeft opgeleid, Herwig is echt gepassioneerd en als ruiter beslist niet bang, hij stapt overal nog zelf op. Het is heel spijtig dat ze vorig jaar veel te vroeg afscheid hebben moeten nemen van hun vrouw en moeder. Ik hoop dat ze met de paarden nog veel mooie momenten gaan beleven en ik blijf graag bij hun fokkerij betrokken”, aldus Gertjan.

verzekerd lijkt te zijn. “Rayano was een heel mooi veulen. Jaana stuurt Gertjan altijd filmpjes van onze veulens als ze tussen de drie en acht dagen oud zijn, en we kregen bij Rayano gelijk een opvallend positief bericht terug van Gertjan. Het was toen al een speciale in beweging en het is leuk dat Gertjan dat gelijk al erkende. Hij eindigde zijn bericht op de video met drie uitroepetekens, zo enthousiast was hij toen al over Rayano”, glundert de fokker.

Toekomsttalent

Herwig en Jaana zagen hun fokproduct twee jaar na de verkoop aan Van Olst terug in de eerste bezichting. “We hadden van Gertjan begin vorig jaar al begrepen dat Rayano tot zijn persoonlijke favorieten behoorde, dus we keken echt uit naar de hengstenkeuring. We hebben via de livestream gekeken en besloten om zelf naar Den Bosch te gaan. Daar werd de dag alleen maar mooier en mooier: eerst werd hij aangewezen, toen ook nog geprimeerd en vervolgens was hij de duurste hengst in de veiling. We hopen hem zeker terug te zien in de sport en zoals ik het begreep, willen de nieuwe eigenaren hem ook voorstellen in het verrichtingsonderzoek, dus ik verwacht nog zeker van Rayano te gaan horen in de toekomst”, zegt Herwig. De andere stam waarmee wordt gefokt, die van de Hannoveraanse merrie Amperia, geniet bekendheid dankzij onder meer de KWPN-goedgekeurde Grand Prix-hengst Connaisseur (v.Con Amore), die een halfbroer is van Amperia’s grootmoeder. Zelf is deze Ampère-

dochter een halfzus van onder meer het Lichte Tour-paard Viva Vivaldi (v.Vivaldi) en deze directe lijn bracht ook al Grand Prix-paarden als Wildcard (v.Wynton) en Waitoni (v.Wynton). “Wij geloven in de kracht van goede moederlijnen en daarom zijn we destijds bewust op zoek gegaan naar goed gefokte merries. We durven ook gerust met een jonge hengst te fokken als hij uit een goede moederlijn komt. We hebben First Donna C en Amperia geselecteerd op hun bloedlijnen en op hun exterieur, en we hebben uit Amperia onder andere de Governor-dochter Lumina gefokt. We hebben haar als jong paard verkocht, omdat ze te weinig maat had en ze doet het nu heel goed in de sport. Lumina vormt een gouden match met haar amazone Jasmijn den Herder, die haar inmiddels in het ZZ-Licht uitbrengt. Ze scoorden laatst al bijna 70 procent en Jasmijn is heel blij met haar. Voor ons als fokkers is dat echt genieten.”

Elitemerries

Herwig heeft zich als doel gesteld om in de toekomst alleen met elitemerries te fokken en is daarmee al zeker op de goede weg. “Het is een lange weg om generatie op generatie elitemerries op stal te krijgen. Naar mijn mening blijft het zo dat fokken deels gokken is, maar je moet wel proberen om bepaalde zaken te elimineren, en alleen met de betere paarden door te gaan. Dat maakt de kans op een aangewezen hengst ook groter. Wij fokken graag met merries met een goed achterbeengebbruik en vaak probeer ik hengsten te gebruiken die

maat geven. Als wij twee volle zussen hebben, kiezen we er meestal voor om met één van hen verder te gaan, omdat we natuurlijk niet alles kunnen aanhouden. We fokken de merries zelf op, dus dan moet je blijven selecteren. Het elitedpredicaat is een waardering voor het exterieur, beweging en gezondheid van de merries. Wij laten onze merrieveulens op achttien maanden allemaal röntgenen en als jong paard worden ze dan bij Gertjan klaargemaakt voor de keuring. Sommige paarden leiden mijn dochter en ik zelf op voor de sport, zo rijdt ik nu de Everdale-dochter Noira. Zij komt uit Amperia en is als jong paard met 79 punten geslaagd voor de IBOP, waardoor ze ook elite is geworden. Ik rijdt haar nu in de jongepaardencompetities.” Uit zijn oorspronkelijke stam, die van de United-dochter Bailara Boyante, fokte Herwig ook zijn huidige sportpaard Levanto (v.Hennessy). “Met hem rijdt ik nu op Z2-niveau en het is mijn plan om hem dit jaar in de Prix St. Georges te starten. Hij is een halfbroer van Festino en toont zelf ook veel inzet in het werk. Levanto liep als veulen samen in de wei met de Glamourdale-zoon Lennon, die we later aan Gertjan verkochten, en dat waren twee heel verschillende veulens. Lennon was ontzettend knap en kon fantastisch bewegen, daardoor viel Levanto als veulen helemaal niet op. Nu op latere leeftijd kan hij al wel mooi meedraaien in de sport, dat komt omdat hij een heel werkwilgig karakter heeft. Die eigenschap is ontzettend belangrijk, ook voor de vele niet-professionele ruiters die er zijn. De meeste paarden komen bij zulke ruiters terecht en daarom proberen we die

goede karakters in onze fokkerij echt te behouden. En juist het karakter is moeilijk in te schatten bij die eerste weidementen.” Eerder leidde Herwig uit deze stam ook al de Johnson-zoon Daciano op tot Z2-niveau. Dat de fokker zelf nog dagelijks in het zadel zit, geeft hem veel informatie over de eigen fokproducten. “Toch durf ik niet te beweren dat dat mij een betere fokker maakt. Er zijn genoeg mensen die vanaf de grond een paard heel goed kunnen beoordelen. Wel is het zo bij bepaalde kwaliteiten weet wat voor een gevoel dat onder het zadel geeft, dat is wellicht een voordeel.”

Passie

De jonge paarden, fokmerries en sportpaarden staan allemaal aan huis. “Paarden zijn echt mijn passie. Het rijden zal voor mij wel een keer gedaan zijn, aangezien ik dit jaar 67 word, maar met de fokkerij hoop ik nog jaren vooruit te kunnen. Het geeft me veel plezier en ik hoop samen met de paarden een mooie oude dag te beleven. Jaana heeft zelf twee kleine kindjes, maar is ook nog druk met rijden, lesgeven en meehelpen met de fokkerij. Er gaat ook geen familiebijeenkomst voorbij waar we het niet over de paarden hebben. Mijn andere dochter is vijf jaar geleden gestopt met rijden, maar is ook zeker nog geïnteresseerd. En wellicht zetten een van de kleinkinderen onze hobby in de toekomst wel voort.” Voor komend jaar verwacht familie Verthriest vier veulens. First Donna C (v.Jazz) is dragend van O’Frederic, haar dochter Kalista (v.Cum Laude) verwacht een veulen van Nalegro, de Ampère-

Jaana en Herwig Verthriest met de moeder en grootmoeder van premiehengst en KSS-veilingtopper Rayano: Kalista (v.Cum Laude) en grootmoeder First Donna C (v.Jazz).

hippo
HORSE INSURANCE

*Jouw dierbaarste bezit
verdient de beste zorg*

De verzekering voor uw paard.

Bij HippoHorseInsurance begrijpen we de verantwoordelijkheid die samengaat met het bezitten van een paard of pony.

Ruim 18.000 paarden en 10.000 eigenaren kunnen momenteel op ons rekenen. Ons toegewijde team staat altijd klaar om al uw vragen te beantwoorden en u persoonlijk advies op maat te bieden. Kiest u voor vertrouwen en gemoedsrust, dan zij wij de partner voor u en uw paard.

HippoHorseInsurance, dé specialist in paardenverzekeringen.

hippo
HORSE INSURANCE

Onder Phoebe Peters, amazone bij Van Olst Horses, presteert Festino aansprekend in de U25-rubrieken. De zoon van Zizi Top werd door zijn fokker zelf opgeleid tot de Lichte Tour.

Kathleen van Winden

dochter Amperia is drachtig van Lantanas en haar dochter Kadence (v.For Gribaldi) van Kjento. “Voor wat de hengstenkeuzes betreft overleg ik met Jaana en we laten ons ook zeker adviseren door Gertjan. Hij kent de hengsten en hun families als geen ander. Ik hoop dat Kalista ons na vier hengstveulens nu een merrieveulen gaat geven, dan hebben we een mogelijke opvolger om de lijn mee voort te zetten.”

Fokkerij en sport

Dochter Jaana rijdt momenteel met de United-dochter Fleur op Z2-niveau. Deze elitemerrie komt niet uit de eigen fokkerij en gaat dit jaar voor het eerst ingezet worden. “Het ontbreekt me een beetje aan tijd om meer te gaan rijden, maar de ambitie is er zeker wel. We gaan Fleur laten insemineren van de jonge hengst Pjethro, ze komt uit een goede stam en kan voor nieuw bloed in onze fokkerij zorgen. De passie voor de fokkerij heb ik van mijn vader meegekregen en we hebben ons als doel gesteld om mooie, complete dressuurpaarden te fokken. Het karakter is daarbij doorslaggevend. Ik vind het zelf als fokker een moeilijke, maar misschien wel de meest belangrijke afweging om telkens te maken: de combinatie tussen het juiste karakter voor de topsport, dat vraagt om scherpe paarden, en de werkwillegheid en de ingesteldheid waardoor het paard ook door amateurs te rijden is. We streven ernaar om zoveel mogelijk predikaten bij onze merries te krijgen, want dat is goed voor het papier en voor het plaatje, omdat je dan met mooie paarden te maken hebt. We zijn ook echt liefhebbers van een goed sportpaard, dus het is heel mooi als we onze fokproducten terugzien in de sport. Zoals nu met

Festino, die op het hoogste niveau presteert. Daarnaast ben ik blij dat mijn vader iedere dag nog zoveel plezier aan de paarden beleeft. Onze moeder is spijtig genoeg vorig jaar gestorven en de paarden bieden mijn vader zeker troost. Hij heeft er een goede dagbesteding aan. Mijn ouders hebben elkaar vroeger via de paarden ontmoet en mijn moeder heeft mijn vader altijd gevolgd en gesteund in zijn passie. Normaal gesproken gingen mijn ouders samen naar de hengstenkeuring in Den Bosch, dus het was dit jaar wel emotioneel beladen, dat ik nu samen met papa daarnaartoe ging. Gelukkig was het een heel mooie dag en hij heeft er zeker van genoten”, vertelt Jaana.

Mia Donna

“Dit jaar gaan we voor het eerst zes merries dekken, een groter aantal dan voorheen. Dat we nu wat aan het uitbreiden zijn met de fokkerij heeft ook te maken met het verlies van mama, en dat onze fokproducten nu wel effectief heel erg leuk blijken te zijn natuurlijk. De paarden zijn voor ons meer dan alleen een hobby, we hebben er echt passie voor. We worden er al jaren op aangesproken dat we geen stalnaam hebben, zeker nu na het succes van Rayano, en daar zijn we nu eindelijk over uit. Vanaf heden zetten we onze stal en fokkerij voort onder de naam Mia Donna. Dat betekent ‘mijn vrouw’ in het Italiaans en is een mooie verwijzing naar onze mama Mia én onze fokmerrie First Donna. Toevallig heet de oma van Amperia ook nog eens Donna Clara, dus in deze naam komt alles mooi samen. Het verwijst bovendien naar ons idee om de merries aan te houden en zo de lijnen telkens te proberen verbeteren.” •

“Elk stamboek moet meebewegen met technologische veranderingen”

Berrie de Mik komt van origine uit de tuinbouwwereld, waar hij werkzaam was in de ICT. Sinds september 2022 is hij aangetreden als directeur van Delta Horses. Een bekende naam in paardenland, want dit bedrijf uit Capelle aan den IJssel faciliteert stamboeken met een digitaal administratiesysteem.

Tekst: GEMMA JANSEN

Delta Horses is in 2010 opgericht door drie aandeelhouders, te weten Dick Koorn van CRV, Rob Mekelenkamp van Media Primair en Paul de Blaauw van Softhouse. Eerstgenoemde stapte er per 1 januari 2022 uit en LTO Bedrijven sloot aan. Berrie: “Delta Horses mag verschillende grote stamboeken tot klant rekenen. Wij verzorgen een digitaal administratiesysteem, waarin alle stamboekgegevens per paard kunnen worden vastgelegd. Dat begint bij de eigenaar die zijn paard aanmeldt in het systeem, de dekking van een merrie, de geboorte van het veulen, vervolgens het keuringstraject en monitoring van gezondheid middels PROK, D-OC maar ook WFFS.”

Meebewegen met de tijd

“De wereld verandert snel en het is heel belangrijk dat een stamboek meebeweegt met de technologische veranderingen. Efficiëntie, kwaliteit en snelheid zijn de sleutelwoorden in dit proces. In deze behoefte voorziet Delta Horses door automatiseringsoplossingen voor

◀ Berrie de Mik over zijn Delta Horses-team: “Onze grootste drijfveer is dat we stamboeken willen ondersteunen.”

stamboeken te bieden. Met onze oplossingen zijn stamboekorganisaties sneller in staat om data voor stamboekregistraties te verzamelen en te organiseren om zo inzicht te krijgen via dashboard en rapportages.”

“Ook internationalisering zal de komende jaren een belangrijkere rol gaan spelen. Paarden gaan steeds meer over de verschillende landgrenzen heen en daarbij zijn verzamelde en correcte data van fundamenteel belang. Deze moeten kloppen en betrouwbaar zijn. Digitale uitwisseling van correcte data wordt daarmee niet alleen steeds omvangrijker, maar ook van grotere betekenis. Onze grootste drijfveer als bedrijf is dat we de stamboeken willen ondersteunen, waardoor een complete stamboekregistratie ontstaat over meerdere decennia.”

Goede mix

“Ik ben er trots op dat wij als relatief klein bedrijf een groot gedeelte van de paardenregistratie afdekken, maar liefst 90% van de registraties vindt plaats bij ons. Naast verschillende binnen- en

buitenlandse bedrijven zijn in Nederland het KFPS en het KWPN de grootste klanten van ons bedrijf. Dat zijn hele mooie merknamen, waar we al langere tijd voor en mee mogen werken. Daarnaast ben ik ook trots op de gedreven en gepassioneerde mensen die voor Delta Horses werken. In het bedrijf bestaat een goede mix tussen de mensen die de klanten verstaan, veel van paarden weten, en mensen die van alles weten over ICT. Die combinatie zorgt voor een goede werksfeer, waarin alle ruimte is voor nieuwe ontwikkelingen.”

“Inmiddels zijn we in Nederland goed geland en al een gevestigde naam. Sinds enkele jaren zijn we ook betrokken bij de WBFSH ofwel de World Breeding Federation of Sporthorses. Vanuit dit platform kunnen wij weer verdere stappen zetten in Europa en wereldwijd. Voor wat mijn persoonlijke betrokkenheid bij paarden betreft: ik heb zelf nooit gereden, maar mijn familie houdt paarden voor de hobby. Ik begrijp de liefde voor paarden dan ook heel goed; het zijn schitterende dieren. Ik vergelijk de fokkerij vaak met de sierteelt binnen de tuinbouw, daarin kom ik ook eenzelfde passie voor het product tegen. Natuurlijk komt er bij paarden meer emotie kijken dan bij sierteelt, maar het gaan voor een steeds mooier en beter eindresultaat is voor mij zeer herkenbaar. Dit viel mij ook heel erg op toen ik aanwezig was bij de NMK. Ik vond het mooi om te zien hoe alle fokkers blij zijn met en trots zijn op hun merries en veulens.”

Prettig landen

“Delta Horse is aangesloten bij Vrienden van het KWPN. Vlot daarna woonde ik een bijeenkomst bij op Riant Equestrian Centre. Mieke van Tergouw gaf daar een lezing, waarin ze het belang aanhaalde van het blijven stimuleren van de fokkers. Wij ondersteunen dat natuurlijk van harte. Als je dat niet doet, zeg je eigenlijk ‘nee’ tegen nieuwe klanten en paarden in het systeem. Daarnaast was er tijdens die bijeenkomst naast het informatieve gedeelte ook tijd om kennis te maken met de andere aanwezigen, voornamelijk ondernemers. Er was volop ruimte om van gedachten te wisselen over verschillende zaken. Voor mij als nieuwkomer was dat zonder meer prettig landen en ik hoop op meer van dit soort bijeenkomsten.” •

WORDT U OOK VRIEND VAN HET KWPN?

De Vrienden van het KWPN ondersteunen de KWPN-fokkers door hun bijdrage, waarvan minimaal de helft rechtstreeks wordt uitgekeerd aan fokkers door middel van jaarlijkse fokkerspremies op onder andere de KWPN Stallion Show en de KWPN Kampioenschappen. Fokkers zijn zeer belangrijk voor de paardensport. Zonder fokkers hebben onze ruiters immers geen paarden om op te rijden. Met uw lidmaatschap ondersteunt u de fokkers door middel van fokkerspremies. Daarnaast biedt uw lidmaatschap bij de ‘Vrienden van het KWPN’ de mogelijkheid om te netwerken met andere deelnemers tijdens verschillende jaarlijkse bijeenkomsten die u kunt bijwonen. Zo gaan we langs bij aangesloten Vrienden van het KWPN of bezoeken we een evenement. Wilt u ook aansluiten en de KWPN-fokkers in het zonnetje zetten? Laat het ons dan weten via vrienden@kwpn.nl of bezoek www.kwpn.nl/vrienden.

› D-OC-predicaat

Korting op genoomfokwaarde- onderzoek bij veulenregistratie

Osteochondrose (OC) is een aandoening in de ontwikkeling van de gewrichten van een paard. In sommige gevallen kan dit leiden tot verschijnselen als pijn of kreupelheid. Voor een gezonde fokkerij is de inzet van gezonde dieren van groot belang. Daarom is het D-OC-predicaat ontwikkeld voor paarden die gemiddeld of beter dan gemiddeld vererven voor wat betreft osteochondrose. Als u deze DNA-test aanvraagt gelijk met uw veulenregistratie, ontvangt u korting.

Tekst: CARMEN JANSEN-NOORDIJK — Beeld: MARIEKE WILLEMSTEIN

Osteochondrose is een veelvoorkomende gewrichtsaandoening, waarbij door een verstoring in het verbeningsproces van kraakbeen naar bot afvlakkingen kunnen ontstaan. Een veulen wordt geboren met vooral kraakbeen, wat geleidelijk aan verandert in bot. Bij osteochondrose gaat dit proces niet goed, waardoor er losse stukjes bot kunnen ontstaan in het gewricht. Is er sprake van een los stuk bot dan spreken we van OCD. Osteochondrose kan pijn en kreupelheid veroorzaken. In het kader van duurzaamheid en welzijn is het terugdringen van OC van groot belang. Osteochondrose kan onder andere ontstaan door milieufactoren als te veel of te weinig beweging in de opfok of een snelle groei van het veulen, maar het kan ook erfelijk zijn en doorgegeven worden door de ouders.

D-OC

De erfelijkheid van OC kunnen we gebruiken om voorafgaand aan een paring te selecteren op een lagere kans op osteochondrose bij het veulen. Hiervoor is het predicaat D-OC ontwikkeld, waarbij een fokwaarde wordt berekend die weergeeft hoe groot de kans is dat ouders osteochondrose doorgeven aan een nakomeling, ten opzichte van de hele populatie. Het gemiddelde van de hele populatie is hierbij op 100 gesteld. Bij een fokwaarde tussen de 96 en 104 is er een gemiddelde kans dat een ouder OC doorgeeft aan zijn nakomelingen. Bij een D-OC van 105 of hoger is de kans minder dan gemiddeld dat de ouder OC doorgeeft aan de nakomelingen. Bij een D-OC van 95 of lager is het tegenovergesteld, het paard heeft een grotere kans om OC door te geven aan de nakomelingen.

De grens voor het verkrijgen van een D-OC-predicaat is gesteld op hoger of gelijk aan 96, hiermee worden de paarden die een grotere kans hebben op het vererven van OC aan de nakomelingen uitgesloten van het predicaat. Door het gebruik van ouders met een D-OC-predicaat creëren we dus een gezondere nieuwe generatie wat betreft OC, omdat alleen de paarden die gemiddeld of beter dan gemiddeld vererven een predicaat ontvangen. Daarnaast heeft selectie door middel van het D-OC-predicaat ook dezelfde selectiedruk als het verkrijgen van het PROK-certificaat.

Deze selectiedruk is dusdanig, omdat gezondheid een belangrijk kenmerk is om op te selecteren, maar het hoofdfokdoel blijft het fokken van een Grand Prix-paard.

Jaarlingenonderzoek

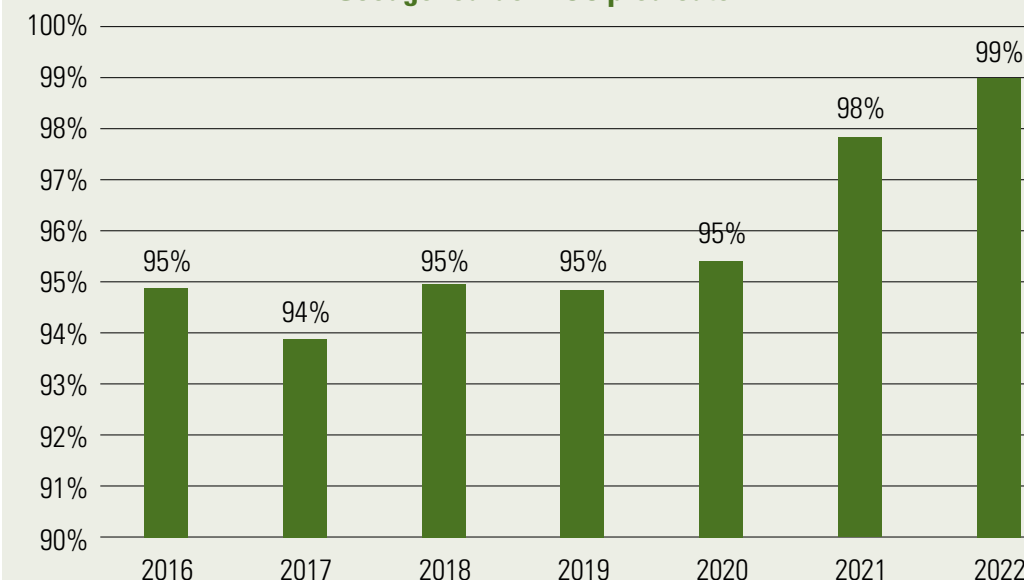
Om een goede basis voor deze D-OC-berekening te hebben, worden ieder jaar 100 jaarlingen random geselecteerd om röntgenfoto's te laten maken en daarnaast wordt er haar getrokken om het DNA in kaart te brengen. Het is belangrijk om de data actueel te houden en nieuwe bloedvoeringen in de

populatie in te kunnen wegen. Voor deze referentiepopulatie worden jaarlingen gebruikt, omdat hier de kans veel kleiner is dat de osteochondrose is ontstaan door milieufactoren. Bij de jaarlingen die een slechte röntgenbeoordeling hebben, is de kans dus groter dat dit komt door de erfelijkheid van de ouders. Dit DNA-profiel bestaat uit 70.000 stukjes, waar alle informatie van het veulen in ligt vastgelegd. Bijvoorbeeld schofthoogte, kleur en WFFS. En zo is er ook een gedeelte wat iets vertelt over OC. Doordat we de röntgenuitslag kunnen koppelen aan het DNA van het veulen, geeft dat informatie over hoe het DNA-stuk eruitziet voor veulens met een slechte röntgenuitslag (en dus grotere kans op erfelijke OC) en hoe dit verschilt met het DNA van een veulen met een goede röntgenbeoordeling. Dit wordt gebruikt om een fokwaarde te kunnen bepalen voor paarden die geen eigen PROK-beoordeling hebben. Het DNA van deze paarden wordt geanalyseerd door een programma dat de fokwaarden schat en het wordt vergeleken met de DNA-profielen en PROK-uitslagen van de veulens in de referentiepopulatie. Daarnaast wordt ook de afstamming meegenomen en eventuele informatie van alle gerelateerde paarden: broers, zussen, ouders, grootouders, nakomelingen, enzovoort.

D-OC-predicaat

Over de afgelopen jaren is er door fokkers veelvuldig gebruik gemaakt van het D-OC-predicaat als een selectiemiddel. Zoals te zien is in de grafiek, neemt het percentage goedgekeurde D-OC-predicaten toe. In deze grafiek worden alleen de paarden weergegeven waarvoor daadwerkelijk een predicaat wordt aangevraagd door de eigenaar. D-OC wordt berekend over de hele populatie, om een goed beeld te krijgen waar een paard staat ten opzichte van de populatie. Als we naar de gehele populatie kijken, zijn er ongeveer 4.000 paarden die een D-OC onder de 96 hebben en dus niet in aanmerking komen voor een D-OC-predicaat. Echter wordt voor deze paarden blijkbaar geen certificaat aangevraagd, want het percentage goedgekeurde predicaten ligt erg hoog. Dit is een mooie ontwikkeling, we kunnen hieruit concluderen dat het aantal fokkers dat deze informatie meeweegt in de aanpa-

Goedgekeurde D-OC predicaten

Is uw veulen geboren?

Het KWPN biedt all-in veulenregistratie aan!

- › Registratie
- › Paspoort
- › Afstammingscontrole vader
- › Chippen
- › Melding in Nationale Database

€ 179,95

Combinatiekorting

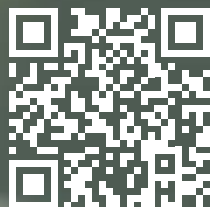
Regel ook gelijk de test voor genoomfokwaarde OC en WFFS-status en krijg € 63,05 korting!

- › Genoomfokwaarde OC van € 154,75 voor € 127,05
- › WFFS-status van € 57,- voor € 21,65

Alle prijzen zijn incl. 21% btw.

Meer informatie?

www.kwpn.nl/veulenregistratie
of scan onderstaande QR-code

ringskeuze stijgt. Als namelijk voor alle veulens in 2022 een D-OC-predicaat aangevraagd zou zijn, was het percentage goedgekeurde predicaten lager dan 99% geweest. Hieruit blijkt dus dat D-OC-predicaten vooral worden aangevraagd door fokkers die actief willen fokken op een veulen met verminderde kans op D-OC. Deze fokkers maken ook zorgvuldig afgewogen keuzes welke hengst ze hiervoor willen gebruiken en dat is duidelijk terug te zien in het stijgende percentage goedgekeurde D-OC-aanvragen van de afgelopen jaren.

Voor het verkrijgen van een D-OC-predicaat moet de betrouwbaarheid tenminste 30% zijn en dankzij alle data die de afgelopen jaren is verzameld, komt het eigenlijk niet meer voor dat een predicaat niet toegekend kan worden door een te lage betrouwbaarheid. Tenzij het paard vanuit een ander ras of gesloten fokkerij komt, dan blijft voor het verkrijgen van het elite-predicaat, het PROK-onderzoek noodzakelijk.

Vererving van OC

Het kan natuurlijk altijd voorkomen dat een veulen, waarvan beide ouders een D-OC-predicaat hebben, alsnog zelf een D-OC onder de 96 heeft en daarmee geen predicaat krijgt. De verwachting van het D-OC voor het veulen is het gemiddelde van de ouders. Dus als een merrie met een D-OC van 99 aangepaard wordt met een hengst met een D-OC van 97, is de verwachting dat het veulen een D-OC van 98 krijgt. Echter wordt er in de berekening veel meer informatie meegenomen dan alleen de D-OC van de ouders. Bijvoorbeeld ook de vererving naar eventuele (half-)broers en zussen en het DNA-profiel van het veulen zelf. Wat voor DNA-informatie die ouders doorgeven aan het veulen is verschillend per individu, daarom zien volle broers en zussen er nooit precies hetzelfde uit, neem als voorbeeld uw eigen broers of zussen. De DNA-informatie is verschillend per individu, en dat geldt ook voor het stuk DNA dat informatief is voor osteochondrose. De combinatie die het veulen van de ouders meekrijgt, kan er dus voor zorgen dat het veulen meer kans heeft op het vererven van OC dan de ouders zelf. Dit kan resulteren in een lagere D-OC, die onder de 96 zakt.

D-OC hoeft niet per se iets te zeggen over de gezondheid van het paard zelf, maar zegt vooral iets over hoe het paard doorkoft. Osteochondrose kan door omstandigheden opgelopen zijn, bijvoorbeeld in de wei of tijdens de opfok. Als deze externe factoren OC hebben veroorzaakt, betekent het niet dat in het DNA van het veulen vast ligt dat het de erfelijke vorm van OC heeft, dus het kan nog steeds gezonde nakomelingen vererven. En andersom geldt hetzelfde, als het veulen een lage D-OC heeft kan het zelf kerngezond uit de bus komen. Het indiceert dat het veulen een grotere kans heeft om osteochondrose te krijgen, en ook een grotere kans heeft om OC door te vererven ten opzichte van de gemiddelde populatie. Maar het hoeft zich niet te uiten in het veulen zelf, een goede opfok van jonge paarden is dan ook van cruciaal belang voor de gezondheid.

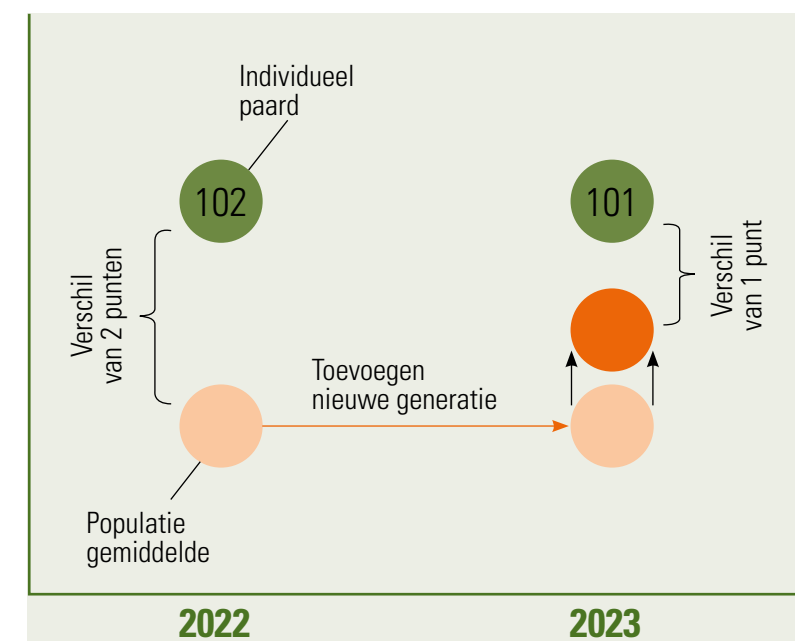
D-OC blijft altijd in beweging

D-OC is geen vast getal. Het is een weergave van hoe een paard zich verhoudt ten opzichte van de rest van de populatie, maar de populatie is continue in beweging. Zo komt er steeds

nieuwe data bij. Denk bijvoorbeeld aan een hengst die als veulen een lagere D-OC heeft gekregen, wanneer deze hengst meerdere nakomelingen krijgt en deze nakomelingen brengen de informatie mee dat ze beter presteren dan verwacht, dan gaat deze informatie mee in de berekening voor de hengst en daarmee kan zijn D-OC stijgen. Hoe meer data er beschikbaar is, hoe betrouwbaarder de D-OC wordt.

Daarnaast komen er ook steeds nieuwe veulens en nieuwe data in de referentiepopulatie bij, die het gemiddelde van de populatie laat veranderen. Gaat het gemiddelde van de gehele populatie omhoog, dan kan de D-OC van een individueel paard gaan zakken.

Stel een paard heeft een D-OC van 102 in 2022, en is daarmee 2 punten beter dan het populatiegemiddelde. Maar wanneer er in 2023 nieuwe veulens toegevoegd worden die actief gefokt zijn op gezondheid, dan stijgt de gemiddelde gezondheid van de populatie waardoor het paard mogelijk nog maar 1 punt bovengemiddeld scoort en daarmee een nieuwe D-OC van 101 krijgt.

Combinatiekorting

Via Mijn KWPN kunt u een aanvraag doen voor het DNA-predicaat osteochondrose (D-OC). De enige voorwaarden zijn dat u, als aanvrager, lid moet zijn van het KWPN en dat de paarden op uw naam geregistreerd moeten zijn. U kunt voor meerdere paarden tegelijk een aanvraag indienen en ook direct een WFFS-test aanvragen. Het resultaat van de DNA-test zal een genoomfokwaarde voor OC zijn (GFW OC). Als u in combinatie met de registratie van uw veulen ook direct de genoomfokwaarde voor OC aanvraagt, dan kunt u profiteren van het kortingstarief van 127,05 euro (i.p.v. 154,75 euro bij een losse aanvraag).

Scan de QR voor meer informatie en het aanvragen van de genoomfokwaarde voor osteochondrose. •

Oslo

Côte de Zélande x Chaman x
Diamant de Semilly x Libero H

- Verrichtingskampioen 2022, 2de in de
finale van de Hengstencompetitie Den Bosch -

Mindset ES

Aganix du Seigneur x
Kannan x Lancer II x Pilot

- Brons WK Lanaken 2022 & Winnaar
hengstencompetitie 2022 -

Obama ES

Nixon van 't Meulenhof x Last
Man Standing x Chellano Z

- Super sportstam, mooi, top karakter,
ontwikkeld zich zeer goed -

Sanne Thijssen | CHIO Rotterdam | Agterbergbodem

Your passion, our work. Al meer dan 50 jaar is Agterberg expert in paardensportbodems.
Voor iedere vorm van paardensport maken wij de ideale bodem.
Bij maneges, paardensportvereniging of de privé ruiter met een eigen paardensportbodem.
Samen met uw wensen realiseren wij een paardensportbodem voor elke dag rijplezier.

#samenmetagterberg | www.agterberg.com

R. van Erp - vanerposs@gmail.com
+31 (0) 6 50 50 31 46 - www.vanerposs.nl
Frankenbeemdweg 39, 5346 JN, Oss

› Veterinair Equine Infectieuze Anemie

Equine infectieuze anemie (EIA) is voor het eerst in 1843 in Frankrijk beschreven en wordt sindsdien wereldwijd gemeld. In Europa zijn de afgelopen jaren in vele landen EIA-besmette paarden gevonden en in 2017 ook een keer in Nederland. Afgelopen februari is in België (Rijkevorsel) een positief paard gemeld. Dit paard bleek illegaal in België geïmporteerd. Het paard is geëuthanaseerd. De andere paarden uit de betreffende stal zijn negatief getest en zullen over drie maanden weer worden getest. Een nader traceringsonderzoek loopt nog in nauwe samenwerking met de veterinaire autoriteiten van andere EU-landen, waaronder Nederland. Het feit dat dit geval zo dicht bij de Nederlandse grens optreedt, is aanleiding om deze ziekte voor het voetlicht te brengen.

Tekst & beeld: PROF. MARIANNE SLOET, EIKENLUST EQUINE CONSULTANCY

Een paard met de chronische vorm van Equine Infectieuze Anemie.

Equine infectieuze anemie (EIA) is een virusinfectie. EIA wordt ook weleens ‘moeraskoorts’ genoemd, maar dat is niet juist en ook niet handig, want moeraskoorts (malaria) is een ziekte van de mens door de eencellige malariaparasiet (*Plasmodium*). EIA is niet besmettelijk voor mensen of andere diersoorten.

Oorzaak

EIA wordt veroorzaakt door het Equine Infectieuze Anemie Virus (EIAV). Dit virus behoort tot dezelfde familie als bijvoorbeeld het Humane Immunodeficiency Virus (HIV), maar EIAV geeft géén problemen bij de mens. Het EIAV is een ‘lastig’ virus omdat het steeds kleine genetische veranderingen inbouwt. EIAV veroorzaakt een levenslange infectie en als paarden de acute fase van de ziekte overleven, blijven ze levenslang drager van het virus. Er is net als bij HIV nog geen vaccin tegen EIA.

Verspreiding

Bloed van besmette paarden vormt de enige besmettingsbron voor andere paarden. De infectie kan op verschillende manieren worden overgebracht:

- › via de natuurlijke weg door bloedzuigende insecten en eventueel door direct bloed-bloedcontact (bijvoorbeeld bij vechtende hengsten), ook kan een klinisch zieke merrie een besmet veulen ter wereld brengen; overbrenging via natuurlijke dekking of via sperma wordt in principe mogelijk geacht, maar is nooit bewezen
- › via de dierenarts door besmette naalden, instrumentarium of een besmet bloedproduct
- › aerogeen (via de lucht) door de mens - bij ondoordachte verwijdering van besmet bloed (schoonspuiten met hogedrukspuit terwijl er nog andere paarden in dezelfde ruimte aanwezig zijn) of door een bloedend geïnfecteerd paard dat hoest naar een ander paard dat er vlak naast staat in een gesloten ruimte.

Insecten

Bloedzuigende insecten zijn bij verspreiding van EIA uitsluitend een mechanische vector, want het virus vermenigvuldigt zich niet in de insecten. De belangrijkste vectoren (overbrengers) voor EIA zijn dazen (*Tabanidae*) en soms ook stalvliegen (*Stomoxys calcitrans*). Deze insecten moeten dan tijdens een bloedmaaltijd worden gestoord en binnen enkele uren weer opnieuw bloed zuigen bij een ander paard. Wanneer paarden meer dan 200 meter uit elkaar staan, is het zeer onwaarschijnlijk dat dazen of stalvliegen de aandoening over zullen gaan brengen, omdat ze dan bij verstoring eigenlijk altijd terugkeren bij hun eerste ‘slachtoffer’. Experimenteel onderzoek laat zien dat de aandoening niet door middel van muggen of knutten wordt overgebracht, omdat zij onvoldoende bloed op hun monden kunnen vervoeren.

Door mensen

De overbrenging via mensen kan via hergebruik van naalden, maar in Nederland worden naalden door dierenartsen niet hergebruikt. Echter, soms spuiten ook niet-dierenartsen paarden in met allerlei stoffen. In besmette injectienaalden is aangetoond dat virus nog 96 uur kan overleven. Ook

instrumentarium, zoals voor gebitsbehandelingen, kan een mogelijke bron van bloedcontact zijn, omdat bij deze behandelingen vaak kleine slijmvlieswondjes in de mond optreden. Dierenartsen en gebitsverzorgers moeten hun instrumentarium dan ook na iedere patiënt grondig reinigen. Bloedproducten, zoals hyperimmuunplasma voor veulens of vol bloed bij een bloedtransfusie moet altijd worden afgenomen van op EIAV gecontroleerde bloeddonoren.

Via inademen

Een derde, pas enkele jaren geleden ontdekte, wijze van overbrenging is via inademen van besmet bloed van een acute patiënt. Bij een uitbraak in Ierland in 2006 zijn er zeer sterke aanwijzingen gevonden dat verspreiding via de lucht is opgetreden, enerzijds door zeer direct contact met door de patiënt opgehoest bloed en anderzijds door het schoonmaken met een hogedrukspuit van een plaats met veel bloed van een acuut ziek paard waardoor waarschijnlijk andere in die stal aanwezige paarden via de lucht zijn besmet.

Acuut en chronisch

Paarden in de ‘acute’ periode van EIA geven een veel hogere kans op natuurlijke verspreiding van de ziekte dan symptoomloze dragers. Dat is omdat ziekteverschijnselen meestal gepaard gaan met een veel hogere hoeveelheid virus in het lichaam en deze hoeveelheid is dan waarschijnlijk zo hoog dat alle lichaamsvloeistoffen virus kunnen bevatten. Bij infectie via naalden en bloedproducten kunnen ook ogenschijnlijk ‘gezonde’ dragers een risico vormen, omdat aangetoond is dat met 1 milliliter bloed van een gezonde drager een ander paard al besmet kan worden en dit bij 200 milliliter bloed vrijwel zeker zal gebeuren, maar sterkte (virulentie) van de EIAV-stam en immuunstatus (afweer) van de gastheer spelen hierbij natuurlijk ook een rol.

De benaming ‘moeraskoorts’ is onjuist en niet handig, want equine infectieuze anemie is niet besmettelijk voor mensen of andere dieren.

Klinische symptomen

De klinische symptomen worden doorgaans ingedeeld in drie vormen: acuut, chronisch en symptoomloze drager. De acute vorm van EIA treedt op 5 tot 30 dagen (andere auteurs zeggen 15 tot 45 dagen en in Ierland kwam tot 138 dagen voor) na de infectie, met symptomen als koorts, sloomheid, gebrek aan eetlust. In een bloedonderzoek wordt een duidelijk te laag aantal bloedplaatjes gevonden (dat wordt ook wel trombocytopenie genoemd). Het virus ‘verniet’ ook andere bloedcellen en daardoor komen allerlei ontstekingsstoffen vrij en die geven de klinische symptomen.

De eerste klinische symptomen zijn doorgaans mild en worden vaak niet opgemerkt, maar incidenteel is de eerste aanval veel ernstiger en kan een paard hieraan sterven. Dan komt de verdenking wel in beeld. Na de acute infectie zal een deel van de besmette paarden symptoomloze drager worden, maar een ander deel zal gedurende enkele maanden tot een jaar steeds weer periodes van koorts, sloomheid en verminderde eetlust doormaken. Deze periodes duren doorgaans drie tot vijf dagen en de periode tussen deze periodes kan variëren van enkele weken tot vele maanden. Als de periodes met koorts ernstig zijn en elkaar snel opvolgen zal het paard gaan slijten en de klassieke symptomen van chronische EIA gaan vertonen: vermageren, oedeem onder de buik en aan de benen, bleke en/of gele slijmvliezen en puntbloedingen. Zeer zelden vertonen chronische

Een daas (Tabanida) zuigt bloed op een paard. Er zijn wereldwijd meer dan 400 soorten Tabanidae, waarvan de paardendaas de meest voorkomende is in Nederland bij paarden.

Stomoxys calcitrans (staltvlieg).

Het paard met de chronische vorm van EIA is geëuthanaseerd en na het openen van de buik bij sectie vielen de zeer uitgebreide bloedingen en puntbloedingen op de darmen en het buikvlies op.

patiënten ook neurologische verschijnselen (ataxie of hersenontsteking). Het snel achtereenvolgend optreden van koortsperiodes wordt slechts bij een klein deel van de paarden gezien. Bij de meeste (90%) zullen de steeds terugkerende aanvallen na ongeveer een jaar verdwijnen en worden ook zij symptoomloze dragers die alleen weer klachten gaan vertonen wanneer zij in stressvolle omstandigheden terecht komen en/of met corticosteroiden worden behandeld.

Diagnostiek

De diagnostiek van EIA is in Nederland voornamelijk gebaseerd op het aantonen van antistoffen in het bloed. Dit gebeurt in een zogenaamde Coggins-test, omdat dit nationaal en internationaal de 'gouden standaard' is. Deze test is alleen zinvol als de infectie tenminste 10 tot 21 dagen oud is. Als de infectie korter geleden is opgetreden zijn andere testen beter in het aantonen, maar minder betrouwbaar.

Als het gaat om diagnostiek met een wettelijke grondslag, zoals voor verdenkingen of export, moet het onderzoek worden uitgevoerd bij het nationaal referentielaboratorium (Wageningen Bioveterinary Research te Lelystad). De uitbraak in Ierland in 2006 heeft echter aan het licht gebracht dat de Coggins-test in een vroeg stadium ten onrechte negatief kan zijn. De ELISA-test is vaak eerder positief, maar geeft ook vaker fout-positieve resultaten. Sommige ELISA's zijn ook aantoonbaar gevoeliger dan de Coggins-test en kunnen bij een uitbraak veel gemakkelijker grootschalig toegepast worden. Op dit moment kunnen zowel de Coggins-test als de ELISA bij WBVR te Lelystad worden uitgevoerd. De Gezondheidsdienst voor Dieren te Deventer biedt alleen de ELISA aan.

Pathologie

Bij paarden die in de acute fase van EIA zijn gestorven kunnen bij sectie aantasting van de lymfeknopen, een te grote milt en lever, oedeem onder de buik, aanwijzingen voor bloedarmoede,

REGELGEVING

Equine Infectieuze Anemie (EIA) is een besmettelijke meldingsplichtige dierziekte bij paardachtigen en is nationaal aangewezen in artikel 5.3 van de Wet dieren in samenhang met artikel 2.1, onder b, van de Regeling Diergezondheid waarop voorschriften ter preventie en bestrijding van toepassing zijn als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder b van Verordening (EU) 2016/429 (hierna: AHR) en de bijlage bij Verordening (EU) 2018/1882. EIA is een cat. D+ E dierziekte volgens Vo (EU) 2018/1882, dit betekent dat lidstaten de plicht hebben elkaar te vrijwaren van EIA bij vervoer van en naar de EU en erin. Er is geen Europese regelgeving voor EIA die lidstaten verplicht de ziekte te bestrijden. In Nederland is EIA meldingsplichtig, maar niet bestrijdingsplichtig. In de ons omgevende landen is de ziekte wél bestrijdingsplichtig. Bij een eventuele verdenking in Nederland dient de houder van het dier of de dierenarts direct het landelijke meldnummer te bellen: 045 – 5463188 - NVWA Incident en Crisis Centre (NVIC) voor Dierziekten en Zoönosen.

thrombose (verstopping) van bloedvaten en bloedinkjes op de slijmvliezen en op de vliezen die de darmen en de organen bekleden. Bij symptoomloze dragers worden er bij sectie meestal geen afwijkingen gevonden.

Andere mogelijke diagnoses

Geen van de klinische symptomen is echt kenmerkend voor EIA, maar acute koortsperiodes die met ernstig tekort aan bloedplaatjes (thrombocytopenie) gepaard gaan, zijn wel een duidelijke aanwijzing. Differentieel diagnostisch kan onder meer gedacht worden aan equine arteritis virus (EAV), *Anaplasma phagocytophilum* (een door teken overgebrachte bacterie) en piroplasmose (een door teken overgebrachte parasiet – *Babesia* of *Theileria*).

Momenteel worden vanuit alle windstreken draagmerries geïmporteerd, zonder de juiste gezondheidspapieren is dat een groot risico.

Behandeling en preventie

Er is geen specifieke therapie voor EIA. Ook is er geen betrouwbaar vaccin beschikbaar. Daarnaast mag een vaccin ook geen invloed hebben op het stellen van een diagnose op basis van bloedtesten.

In Amerika, waar de regelgeving anders is dan in Europa, worden paarden met EIA soms wel 'behandeld' met ondersteunende maatregelen, zoals het zo min mogelijk blootstellen aan stress, ontstekingsremmers, goede voeding en verzorging, eventueel oedemateuze (dikke) benen koud afsprengen en in de stalbandages zetten, en bij ernstige bloedarmoede en tekort aan bloedplaatjes een bloedtransfusie geven. Eventueel kan daar bij de steeds terugkerende koortsperiodes het gebruik van antibiotica overwogen worden om secundaire infecties te voorkomen. In Amerika kunnen positieve paarden, nadat zij gebrandmerkt of getatoeëerd zijn, eventueel in speciale 'opvangtehuizen' voor EIA-positieve dieren worden opgenomen. Deze opvangcentra liggen tenminste 200 meter verwijderd van andere paarden en paardachtigen. In Nederland is dit niet haalbaar. De belangrijkste preventieve maatregel om verdere verspreiding te voorkomen is euthanasie van positieve dieren, omdat zij levenslang drager van het virus blijven (zie later).

Wat gebeurt er bij positief geval?

De overheid neemt, na het bevestigen van een positief geval, direct maatregelen om verspreiding van de besmetting te voorkomen. Bij het eerste geval in Nederland in 2017, een symptoomloze drager, is in overleg met alle betrokkenen euthanasie uitgevoerd.

In principe is bij een zogenoemde handelsziekte het uitbannen van de ziekte de verantwoordelijkheid van de sector zelf. Echter,

Prof. Debra Salton

In de Verenigde Staten mogen paarden met een bewezen EIAV-infectie na tatoeage of brandmerken in speciale opvangcentra verzorgd worden.

bij de paardensector is dit niet eenvoudig, omdat enerzijds de Sectorraad Paarden niet alle in Nederland aanwezige paarden vertegenwoordigt (naar schatting ruim twee-derde) en anderzijds er nog geen volledig sluitend Identificatie- en Registratiesysteem is, zoals bij de andere diersoorten (rund, schaap, varken).

De overheid heeft in principe op basis van nationale regelgeving wel handvatten voor een eventuele aanpak op basis van Hoofdstuk 5, paragraaf 2 (Preventie en bestrijding van besmettelijke dierziekten, zoönosen en ziekteverschijnselen) van de Wet dieren. Op dit moment wordt er bij het Ministerie van LNV en de NVWA hard gewerkt aan plannen voor een toekomstbestendige aanpak. Quarantaine als alternatief voor euthanasie is op dit moment juridisch niet mogelijk, omdat Nederland hiervoor eerst in een nationaal plan toestemming moet vragen aan de EU. Daarbij brengt het houden van paarden geïnfecteerd met EIAV in quarantaine ook grote nadelen en risico's met zich mee in een klein land met een zó hoge paard-dichtheid als Nederland.

Conclusie

De kans dat Equine Infectieuze Anemie in Nederland optreedt is klein. Echter, momenteel worden vanuit alle windstreken draagmerries geïmporteerd die ingezet worden bij embryotransplantatie. Het importeren van dergelijke dieren zonder de juiste gezondheidspapieren, uit bijvoorbeeld Roemenië of Hongarije, is écht een risico. Wanneer een dergelijke merrie zonder de juiste papieren op een bedrijf wordt gevonden en positief test, gaat het bedrijf sowieso drie maanden 'op slot'. Het is dus zaak om alert te blijven en geen paard uit het buitenland te accepteren zonder correct paspoort en de juiste gezondheidspapieren. •

Veel dank gaat uit naar mr. drs. Marcel Spierenburg (Senior Veterinair Inspecteur NVWA Incident- en Crisiscentrum (NVIC) voor Dierziekten en Zoönosen) voor het kritisch lezen en adviezen.

Stal van Vliet

HENGSTEN - SPORT - VERKOOP

Marco van der Steen
Busselsteeg 10
5258 VG Berlicum

*Doorlopend paarden te koop gevraagd!
Snelle afwerking!*

Alle niveau's / leeftijden. Ook met röntgenologische bemerkingen.
Door heel Nederland en België.

www.vandersteenhorses.nl
+31 (0)6 250374 48

GEZOCHT

Jonge dressuurpaarden
geboren in 2022.

Bij voorkeur rechtstreeks
van de (op)fokker!

Aansprekend model
en goede bewegingen vereist.

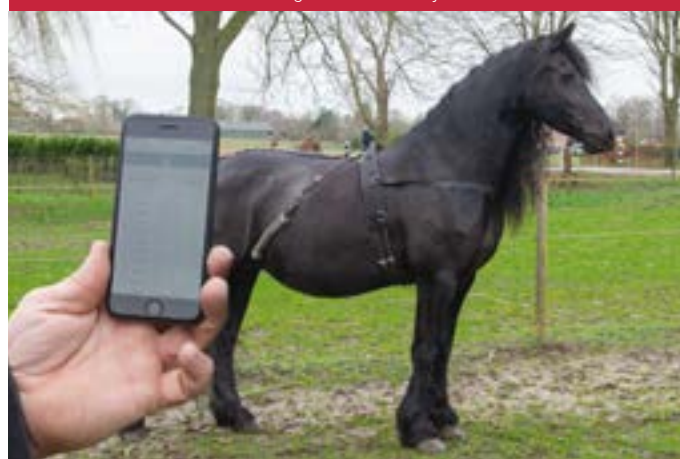
E-mail: stalburgers@gmail.com
Gsm/Whatsapp: +31653310655 • +31647082532
www.burgers-stables.com

BIRTH WATCH for horses

Dé geboortemelder met visie

24/7 digitale temperatuurbewaking van uw merrie
Automatische alarmering circa één uur voor aanvang van de bevalling
Rechtstreeks beschikbaar op uw smartphone, tablet of computer
Zeer gebruiksvriendelijk

Compleet geleverd voor
€1.000,- (incl. BTW)

Contact gegevens:
Nederland: Hafaro - 06 34 17 63 09 - info@hafaro.nl
België: Luc Lierman - 0475 61 08 36 - luc@lierman.be

Kijk voor meer info op www.birth-watch.com

Kjento
Negro x Jazz

McLaren
Morricone x Sir Donnerhall I

Powerman
Hardrock Z x Corland

Pyke de Lis Z
Aganix du Seigneur x Kannan

Stargos VDL
Stakkato Gold x Conthargos

Vaderland OLD
Vitalis x Krack C

Ojee
Ibsen B x Rubus B

Zie voor meer
hengsten en
informatie

www.stalvanvliet.nl

Voor nieuwbouw of renovatie
van uw stal zijn hoogwaardige
stalproducten van Corton
onmisbaar. Corton gaat al 40
jaar voor kwaliteit. Wij geven
een deskundig advies en
zorgen voor een prima
resultaat, daar kunt u op
rekenen; afspraak is afspraak!
Bezoek onze showroom of
vraag de brochure aan.

corton

Ertstraat 15, 8263 BN Kampen
T. 038-3317157 F. 038-3317909
E. info@corton.nl I. www.corton.nl

HET STATION voor inseminaties van uw merries,
zowel op station als aan huis. **Vraag naar de mogelijkheden!**

Stal van Vliet
Lage Dijk-Noord 28
3401 VA IJsselstein
T: 030 68 86 221

M: Lauw 06-22516452
M: Brian 06-43460292
info@stalvanvliet.nl

www.stalvanvliet.nl

- Tevens alle S.W.S hengsten beschikbaar
- Steeds voorradig goede en jonge paarden
zowel dressuur als springen
- Uw partner voor hengst- veulens opfokken
- Keuringsklaar maken van hengsten en merries
- Zadelmak maken
- Bemiddeling/promotie verkoop van uw paard

› In gesprek met Dirk-Jan van de Water

Elke dag genieten van goede paarden

Tijdens de laatste KWPN Stallion Show ging in Den Bosch verscheidene malen het dak eraf door uitzinnig publiek. Een van die momenten was tijdens het optreden van Dirk-Jan van de Water met zijn nieuwe ster, de gouden Gelderse hengst Odin. Vrij vlot daarna maakte de ruiter uit Wadenoyen zijn debuut in het wereldbekercircuit en mocht hij op The Dutch Masters starten. Het succes van Dirk-Jan van de Water komt zeker niet zomaar uit de lucht vallen.

Tekst: GEMMA JANSEN — Beeld: JACOB MELISSEN

Dirk-Jan is al veel langere tijd succesvol met jonge paarden en we zagen hem op verschillende nationale kampioenschappen. In de Grand Prix weet hij momenteel fraaie scores te rijden met Grandville (v.Louisville). “Het was heel bijzonder om mijn debuut in de wereldbeker te maken”, blikt de ruiter terug. “Het was een supergave ervaring om eerst in Gotenburg en daarna voor eigen publiek in Den Bosch te mogen rijden. Ik had het niet zien aankomen en het was een hele ervaring voor me. Grandville krijgt nu even rust en ik ben alweer druk om de volgende paarden Grand Prix-klaar te maken.”

Hoe het begon

Toch begon het voor Van de Water al vele jaren eerder. “Volgens mijn ouders klom ik al op een pony terwijl ik amper zelfstandig rechtop kon blijven zitten”, vertelt Dirk-Jan. “Mijn drie jaar oudere zus Lidian kreeg rijles van tante Dits, een zus van mijn vader, en dat wilde ik ook. Tante Dits was een bekende instructrice in de regio. Mijn tante was altijd vrolijk en gezellig, maar zeker ook consequent en soms streng. Ze heeft me echt zorgvuldig opgeleid. Ik ben begonnen op de zwarte shetlander Githa en heb daarmee ook wedstrijden gereden. Daarna stapte ik over op de grotere pony van Lidian, Opaal.

Dat bleek een mismatch en ik lag er vaker naast dan dat ik erop zat. Zo raakte ik uiteindelijk wel een beetje de motivatie kwijt. Toen kwam er in de buurt een ervaren Z2-pony te koop, Glamour. Mijn ouders kochten hem voor mij. Daar heb ik onder begeleiding van tante Dits heel veel mee gewonnen en veel plezier aan beleefd. Ik startte Z2 met hem en mocht meedoen aan de Gelderse kampioenschappen.”

Toch in de paarden

“Ik was als veertienjarige al te lang voor een pony en toen kochten mijn ouders van kennissen een jonge merrie. Deze Wishper K was een dochter van de volbloedhengst Stravinsky (uit Liselot keur prest van Elegant, red.). Ik had Wishper een week thuis staan en toen reed ik met haar al rondjes door het weiland achter het huis. Met haar was ik Z1-dressuur en ik sprong ook met haar. Mijn ouders hadden zelf niets met paarden, maar ze hebben altijd achter me gestaan. Toch hadden ze liever dat ik een echt beroep ging leren, in plaats van dat ik in de paarden zou gaan. Timmeren heb ik altijd leuk gevonden, maar toen ik een open dag van een timmeropleiding bezocht, had ik niet het gevoel dat ik als homo ertussen zou passen. Dus koos ik voor de opleiding paardenhouderij bij Helicon. Ik werkte erbij op Dressuurstal Van Baalen en liep stage bij

Marcel van Bruggen. Nadat ik mijn school had afgerond heb ik jarenlang en met veel plezier voor De Havikerwaard gereden. Daar heb ik een fijne tijd gehad, met een plezierige eigenaar en goede paarden om te rijden. Ik heb er gesprongen en dressuur tot en met de Lichte Tour gereden. Na wat omzwervingen ben ik ruim vijf jaar geleden bij Sport Pro Horses terechtgekomen. Door omstandigheden en misverstanden ben ik tien maanden weg geweest bij Sport Pro Horses. We zijn altijd goed contact blijven houden en toen belde eigenaar Ari Yom-Tov met een aanbod dat ik niet kon weigeren. Dus nu ben ik weer terug op het oude nest en daar heb ik het weer enorm naar mijn zin.”

Nooit goed genoeg

“Grandville bracht ik eerder ook al uit in de Grand Prix. Daarna nam Jazmin Yom-Tov, de dochter van de eigenaar van Sport Pro Horses, hem over. Zij had de bedoeling om zich voor haar thuisland Hongarije te selecteren voor de Olympische Spelen in Parijs.

Jazmin had meerdere paarden te rijden en met Grandville de minste klik, sinds half december rijd ik hem weer. Eind december ben ik met Grandville gestart in de Grand Prix in Udenhout en daar werden we eerste met meteen een score van 69,6%. Een paar weken later deden we mee in Tolbert. Daar waren we al weer meer op elkaar ingespeeld, maar er was veel meer concurrentie. Hans Peter Minderhoud reed mee en Marieke van der Putten ook. Daar scoorde ik 69,8%. Al met al was ik toen redelijk tevreden. Best bijzonder, want eigenlijk ben ik in het rijden heel zeikerig op mezelf en is het nooit goed genoeg. Werken op een stal als Sport Pro Horses betekent dat ik altijd veel kwaliteit mag rijden en vaak ook voor langere tijd. Ik begin met de paarden als ze net zadelmak zijn en leid ze vervolgens op tot hoger niveau.”

Vallen en opstaan

Met de sportmerrie HokyPoky, een elitedochter van Zhivago, heeft Dirk-Jan succesvol Lichte Tour-gereden.

De palomino hengst Odin is niet alleen een opvallende verschijning, volgens Dirk-Jan van de Water geeft de werkwillige zoon van Edmundo ook het gevoel dat er nog veel meer in het sportieve vat zit.

“Een draagmerrie is drachtig van een embryo van HokyPoky, in combinatie met Trademark, een Trafalgar x Spielberg”, vertelt de ruiter. “Zelf draagt ze nu een veulen van de in Hannover goedgekeurde Orpheo. Deze aparte zoon van Charmeur uit een Negro-merrie ben ik aan het opleiden en ik heb er hoge verwachtingen van. Ik heb ook Konfucius opgeleid, net als Orpheo een zoon van Charmeur, uit een moeder van Flemmingh. Met Licor, een talentvolle hengst van Vivaldi uit een Charmeur-merrie ben ik momenteel heel fijn aan het rijden. Charmeur-nakomelingen hebben een bepaalde reputatie; ze zijn bijna zonder uitzondering zeer sensibel. Hoewel het niet voor de meeste mensen geldt, houd ik van een scherp paard. Op stal zijn de hete en scherpe paarden altijd voor mij. Ik ken geen angst, maar ben niet dom en doe zeker niet gevaarlijk. Als ze een beetje springerig zijn, moet ik er meestal om lachen, maar je hoeft de ellende niet op te zoeken. Een hele frisse laat ik eerst wat rondjes aan de longeerlijn lopen. Tegen frisheid ga ik niet vechten. Als ik van een jong paard val, heeft dat ook

z’n weerslag op het paard. Ik train meerdere hengsten. Zij zijn vaak brutaler en ja, soms moet ik echt mijn best doen om erop te blijven zitten. Ik ben al honderd keer gevallen en weer opgestaan. Ieder paard rijdt ik met de intentie om er het beste uit te halen, maar dat gaat bij de een wel makkelijker dan bij de ander.” “Bij Sport Pro Horses hebben we paarden in allerlei verschillende leeftijden. Ik heb als jong paard al in mijn hoofd welke ik wil rijden. Voor de toekomst heb ik gelukkig verschillende kwaliteitspaarden waarmee ik goed vooruit kan. Jack Black was tijdens mijn afwezigheid bij een andere ruiter ondergebracht, maar hij is weer thuis. Hij is een zoon van Hofrat en zijn moeder is een dochter van Vivaldi. Ik denk dat hij een heel goed Grand Prix-paard kan worden.”

Verliefd op Odin

“Je hebt in je leven een paar paarden waarop je verliefd bent en daarvan is Odin er zeker één. Ik noem hem mijn ‘barbiepaard’. Ik heb al vaker voor zijn eigenaar Marcel van Bruggen gereden en bij Odin zei ik meteen:

‘die wil ik rijden’. De toenmalige vriendin van Marcel was me voor, maar toen die relatie overging kreeg ik de kans. Omdat ik meestal van die hete paarden rijdt, was ik nog even bang dat Odin te lauw zou zijn. Maar daarvan is geen sprake. Hij is superwerkwillem en doet heel makkelijk een tandje erbij. Hij geeft ook nooit op, maar blijft gaan en hij heeft zoveel plezier erin. Odin werkt van nature altijd mee. In het werk is hij heel leergierig. Odin is voor zijn leeftijd al goed op niveau en als ik heen geef gebeurt er echt wel wat. Dat maakt hem geweldig om mee te rijden en Odin is ook nog eens beeldschoon om te zien

denkt ook mee in het losrijden en remt me af als ik weer eens te fanatiek ben. Dan zegt hij: ‘goed is goed, het hoeft niet altijd perfect’.” “Bij mij gaat de wekker om half zes en om zeven uur zit ik op de eerste. Dagelijks rijdt ik in Uden tussen de zeven en tien paarden en ik heb er ook nog een trainingspaard staan van een andere eigenaar. ’s Avonds ga ik dan nog naar Marcel om Odin te rijden. Ik ga heel graag op concours, maar dan wil ik ze thuis wel super voor elkaar hebben. Naast rijden geef ik ook regelmatig les. Ik vind het heel leuk om mijn visie op paardrijden uit te leggen aan andere

“Je hebt in je leven een paar paarden waar je verliefd op bent, en daar is ‘barbiepaard’ Odin er zeker één van.”

natuurlijk. In de training vraag ik spelenderwijs wat meer van hem en dan voel ik dat hij veel aanleg heeft om te sluiten. Het zal me niets verbazen als hij later Grand Prix gaat lopen. Ik hield me nooit zo bezig met de Gelderse fokkerij, maar sinds Odin heb ik mijn ideeën wel bijgesteld. Ik denk dat het goed is dat er hengsten zoals Odin bestaan, hengsten die een bepaalde rust kunnen overbrengen, zonder dat de kwaliteit verloren gaat.” “Na de KWPN Stallion Show is Marcel wel 100 keer gebeld met de vraag of Odin te koop was, maar vooralsnog blijft de hengst op zijn station en kan ik hem mooi verder opleiden. Marcel heeft er net zoveel plezier in als ik. Het dekseizoen staat voor de deur en daar moet ik wel rekening mee houden. Ik hoop hem dit jaar in de Pavo Cup en in de Subli Cup te kunnen rijden, als het past zou ik hem internationaal nog bij de vijfjarigen willen starten.”

Hard werken

“Ik heb enige tijd bij Rieky Young getraind. Dat was heel leerzaam, maar zij heeft het zo ontzettend druk, dus ben ik een paar maanden geleden overstapt naar Remy Bastings. Wekelijks neem ik één of twee paarden mee naar hem, altijd degene waarmee ik een belangrijke wedstrijd heb of waarmee ik ergens tegenaan loop. Dat werkt super. Naast de kennis die Remy heeft, tot op het hoogste niveau, denkt hij mee over mijn wedstrijdplanning. Heel fijn want ik wil het liefste alles doen: jongepaardencompetities, kampioenschappen met de jonkies en Grand Prix rijden, maar niet alles gaat tegelijk. Hij

fanatieke ruiters en om te zien dat ze daardoor daadwerkelijk verbeteren. Ze moeten wel een goede conditie hebben, want een les van mij betekent heel hard werken.”

Relativeren

“Er is maar hoogst zelden een dag dat ik niet op een paard zit. Mijn werk is gelukkig ook nog steeds mijn hobby. Als kind had ik nooit verwacht dat ik dat allemaal zou kunnen en mogen doen. Mijn tante en vader overleden een jaar na elkaar, aan kanker en op jonge leeftijd. Dan leer je wel relativeren. Zij waren er op belangrijke wedstrijden altijd bij. Samen met mijn moeder, mijn zus en jongere broer vormen we een heel hecht gezin en kunnen we alles delen met elkaar, maar die lege stoelen blijf ik altijd zien. Ik wil zo ver mogelijk komen in de paardensport, maar ik wil ook van iedere dag genieten op al mijn goede paarden. Want ik weet ook dat je leven van de een op de andere dag voorbij kan zijn. Sterk zijn en bij teleurstellingen doorgaan, dat heb ik ook geleerd van tante Dits. Op dinsdag kreeg ze chemo en op woensdag zat ze weer langs de bak om mij les te geven. Heel graag zou ik ooit mee willen rijden op het WK voor Jonge Dressuurpaarden, of op een belangrijke internationale wedstrijd, zoals een EK of WK Dressuur of misschien wel de Olympische Spelen. Ook al blijft dat een droom, ik geniet ook al enorm van de weg ernaartoe. En natuurlijk van mijn nichtje, die nu rijdt op een shetlanderstal. Ze is ook fanatiek en als ze echt graag wil, zorg ik dat er voor haar een fantastische pony op stal komt te staan.” •

Konfucius, hier als vierjarige op het WK in Ermelo, is een van de paarden die door Dirk-Jan werd opgeleid. De Charmeur-zoon loopt nu internationaal Grand Prix met Jazmin Yom-Tov.

Ondernemersnieuws

Onderzoek wijst nieuwe wegen aan in belasten van jonge paard

Wanneer kan ik mijn jonge paard gaan belasten? Hoe voorkom ik blessures? En hoe vergroot ik de duurzame inzet van mijn paard zonder dat het dierenwelzijn in gedrang komt? Vragen te over voor vele paardeneigenaren en trainers. Carolien Munsters promoveerde op de inspanningsfysiologie van het paard en maakte er haar beroep van om in de praktijk daarover te adviseren. *Scan de QR-code en lees de aanbevelingen uit het wetenschappelijk onderzoek.*

“Resultaten van wetenschappelijk onderzoek haalt ‘heilige huisjes’ neer”

De btw-aandachtspunten bij verhuur van woonruimte in de paardenhouderij

Ben je actief in de paardenhouderij en verhuur je daarnaast woonruimte aan bijvoorbeeld een ruiter die zijn paarden bij je stalt, een groom, aan werknemers of aan andere personen? Dan is het van belang op de hoogte te zijn van de btw-gevolgen.

Het verhuren van woonruimte is in principe vrijgesteld van btw. Dit betekent dat je over de huurprijs geen btw verschuldigd bent. Dit betekent echter ook dat je als verhuurder de btw op kosten die gemaakt zijn voor de woonruimte, niet mag aftrekken bij de btw-aangifte. Denk aan investeringen in bijvoorbeeld de keuken of badkamer, maar ook aan onderhoudskosten. In dit artikel gaan we in op een uitzondering op deze btw-vrijstelling: kortdurende verhuur. Ook lichten we toe waar je op moet letten bij verhuur aan buitenlandse huurders en aan werknemers. *Scan de QR-code en lees het volledige artikel.*

Gebruik ook in hippische sector overeenkomsten

In de hippische sector spelen vaak grote belangen en risico's, waar doorgaans nog veel te vaak op goed vertrouwen afspraken worden gemaakt. Door een overeenkomst op te stellen beperk je de risico's en sta je sterk bij een mogelijk geschil.

Een overeenkomst is een afspraak tussen twee (of meer) personen waardoor er doorgaans een reeks rechten en

“Een paard dat viereneenhalf jaar in de wei heeft gelopen is pas vanaf z'n zesde of zevende jaar goed belastbaar.”

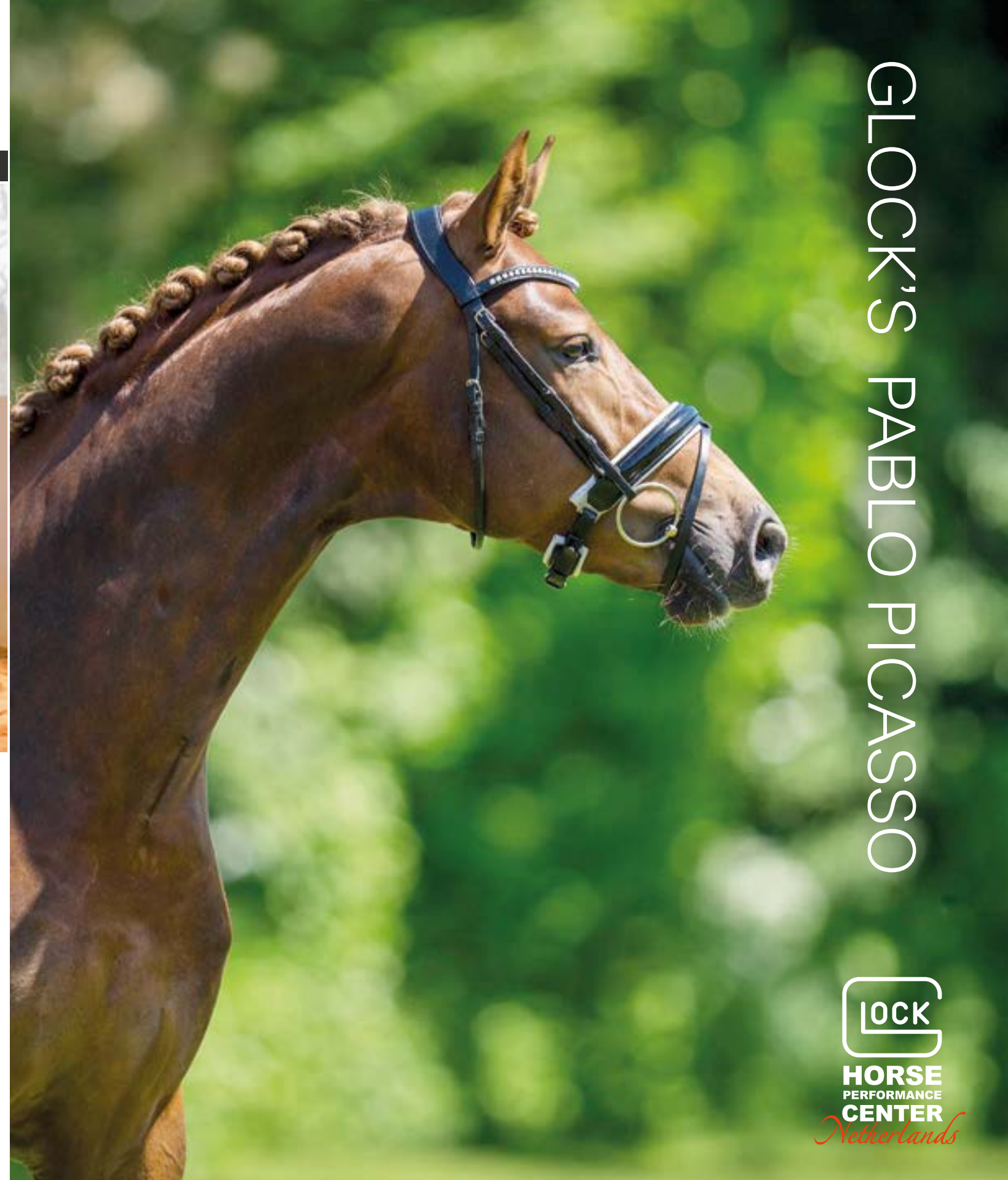

verplichtingen ontstaat. Een van de bekendste overeenkomsten is de arbeidsovereenkomst, maar in de hippische sector zijn er veel meer belangrijke zaken om overeenkomsten voor af te sluiten. Denk hierbij aan afspraken tussen koper en verkoper bij (ver)koop van een paard, afspraken tussen pensionstalhouder en klant voor de stalling van een paard, afspraken tussen een manegehouder en een lesklant voor het volgen van paardrijlessen of afspraken tussen trainer en eigenaar van een paard in training. *Scan de QR-code en lees het volledige artikel.*

DE HIPPISCHE ONDERNEMER

Dit Ondernemersnieuws wordt je aangeboden door De Hippische Ondernemer: hét platform dat paardenprofessionals op de hoogte houdt van actuele ontwikkelingen in de branche. KWPN-leden ontvangen € 10,- korting op een abonnement op het vakblad en online nieuwsbrief. Kijk voor meer info op www.dehippischeondernemer.nl/kwpn.

GLOCK'S PABLO PICASSO

GLOCK Stallions B.V.
www.ghpc.nl | +31 6 53 89 86 58 | glockstallions@ghpc.nl

Is het gras groener aan de overkant?

Weidebeheer heeft alles te maken met paardenwelzijn en gezondheid. Hoe zorg je er als paardenhouder voor dat jouw paarden optimaal kunnen grazen op een kwalitatief goede weide? Paardendierenarts Vivianne van Leeuwen en Sanne Kosterman, van adviesbureau Paardinclusief, weten alles over weidemanagement en delen hun kennis.

Tekst: AGEETH VAN DER LEE — Beeld: JESSICA PIJLMAN

Het regelmatig omweiden is een goede methode om de grasmat in goede conditie te houden.

Paarden hebben behoefte aan vrije beweging, gedurende de hele dag kleine beetjes ruwvoer eten en sociaal contact met soortgenoten. Weidegang combineert al deze elementen om een paard gelukkig te maken. Ruwvoer, zoals gras en (voordroog)hooi, is voor paarden de belangrijkste voedingsbron. Om een paard gezond te houden, is het essentieel dat de weide gras, en het daarvan gewonnen hooi, met de juiste voedingsstoffen bevat. Grassoort, bodem, (on)kruiden, bemesting, weersomstandigheden en (over)begrazing door paarden hebben invloed op de kwaliteit van de weide. Om die redenen is goed weidemanagement onontbeerlijk.

Paard is geen koe

Veel opvattingen over de aanpak van weidebeheer zijn afkomstig uit de veehouderij. Boeren richten hun weidebeheer vooral op een zo hoog mogelijke opbrengst: energierijk gras om koeien veel melk te laten geven en dat snel groeit om meerdere keren per seizoen te kunnen maaien. De eisen voor een paardenweide liggen anders. Paarden zijn sobere eters. Van oorsprong is het spijsverteringsstelsel van paarden ingesteld op het eten van moeilijk verteerbaar steppegas, dat lang en stengelig is en bovendien arm aan suikers en eiwitten. Paarden eten in de natuur kruiden om voldoende voedingsstoffen binnen te krijgen. Veel weides waar paarden in Nederland op grazen zijn nog 'koeienweides', ingezaaid met snelgroeïend, suiker- en eiwitrijk raaigras en weinig kruiden. Raaigras is een grassoort dat bestand is tegen kort afmaaien, dat betekent dat het ook na kort afmaaien snel weer aangroeit. Andere grassoorten kunnen iets minder goed tegen kort afmaaien, of kort afgrazen. Bij die grassoorten duurt het daarna lang voordat ze weer herstellen en groeien. "Natuurlijkere soorten, zoals timothee of rood zwenkgras, zijn geschikt voor paarden dan raaigras", zegt Sanne Kosterman. "Door een weiland te laten inzaaien, of doorzaaien, met een diversiteit aan grassoorten, creëer je een variatie aan voedingsstoffen voor het paard. Om ervoor te zorgen dat het gras gezond blijft, mag het niet te kort worden afgemaaid of afgegraasd. Deze grassoorten moeten een lengte van minimaal tien centimeter behouden. Ook verschillende kruiden dragen bij aan de behoefte aan vitaminen en mineralen voor het paard. Om kruiden in het weiland te laten groeien, zou je een klein strookje aan de rand van de weide kunnen inzaaien met kruiden zoals kamille, duizendblad en smalle weegbree. De zaadjes van de kruiden zullen door de wind over het land verspreid worden en daar verder wortelen."

Weidebeheer is maatwerk

Vivianne van Leeuwen is paardendierenarts en heeft zich als voedingsconsulent verdiept in een gezond

rantsoen voor paarden. Zij zegt: "Weidebeheer is maatwerk. Elk paard heeft een andere voedingsbehoefte. Je kunt je voorstellen dat een zogende fokmerrie of een sportpaard dat volop wordt getraind, meer energie binnen moet krijgen dan een Shetlander die alleen maar in de wei loopt. Ruwvoer is de belangrijkste voedingsbron voor paarden. Het is daarom voor een paardenhouder essentieel om te weten of het gras, en het (voordroog)hooi wat ervan wordt gemaakt, voldoende voedingsstoffen bevat om tegemoet te komen aan de behoefte van het individuele paard. Sobere rassen kunnen bij een overdaad aan rijk gras overgewicht, en nogal eens hoefbevangenheid, ontwikkelen."

Om te weten of een paard de juiste voedingsstoffen binnen krijgt, is het nuttig om een ruwvoeranalyse te laten doen. Bij een ruwvoeranalyse wordt in een laboratorium de voederwaarde bepaald, waaronder de hoeveelheid suiker, eiwitgehalten en de aanwezige mineralen en sporenelementen. Is de voedingswaarde van ruwvoer bekend, dan weet je als paardenhouder nog niet hoeveel van dat ruwvoer je moet voeren om aan de behoefte van het paard te voldoen. Hiervoor heeft de Stichting CVB een tabellenboek Voedernormen Paarden en Pony's opgesteld waarin standaard voederbehoeften zijn weergegeven. Deze tabel is online gratis te downloaden. Met enig rekenwerk is aan de hand van deze tabel te bepalen hoeveel een paard gevoerd moet krijgen van ruwvoer en een vitaminen- en mineralenbalancer om voldoende voedingsstoffen binnen te krijgen. Een rantsoenberekening kun je door een voedingsconsulent paard laten uitvoeren om zeker te weten dat je rantsoen klopt. Ruwvoer is de basis, krachtvoer is maatwerk om het rantsoen compleet te maken en is vaak maar met mate nodig. Zogende merries hebben een andere behoefte dan een sober ras, daar moet in de voerbehoefte rekening mee gehouden worden.

Op tijd rust voor de bodem

Gras en kruiden hebben voedingsstoffen nodig om te groeien. Die voedingsstoffen zitten in mest. Om ervoor te zorgen dat de bodem en begroeiing de juiste voedingsstoffen krijgen, adviseert Sanne Kosterman om eerst een bodemmonster te nemen en die te laten analyseren: "Dan kun je bepalen hoeveel stikstof en kalk er bijvoorbeeld in de bodem zit en welke voedingsstoffen, in de vorm van bemesting, het weiland nodig heeft om diverse grassoorten en planten te laten groeien. Als een weide al jarenlang vaak bemest is, dan is het bijvoorbeeld soms beter om het land eerst wat te laten verschrallen om andere grassoorten dan raaigras de kans te geven om tot bloei te komen. Met een bodemanalyse kun je vervolgens gericht bemesten." Een gezonde bodem is luchtig en bevat een bovenste laag voedingsrijk humus bestaande uit organisch materiaal en

Veel weilanden worden overbemest, terwijl je land vaak beter wat kunt laten verschralen om andere types gras de kans te geven.

bodemleven; regenwormen, micro-organismen, bacteriën en schimmels. Door gebruik van zware machines en doordat er paarden op lopen, kan een bodem verdichten. Dit levert meerdere problemen op: water wordt niet goed opgenomen waardoor er plassen op het weiland blijven staan. De harde bovenlaag houdt in de zomer vocht juist minder goed vast. Sanne zegt: “Om bodemverdichting tegen te gaan, moet de begrazingsdruk naar beneden. Het is lang niet altijd haalbaar, maar om een weide gezond te houden, zou je eigenlijk maximaal één paard per hectare moeten laten grazen. Lopen er meer paarden per hectare, dan moet de grond tijdig rust krijgen door de paarden te verplaatsen. Rust zorgt ervoor dat regenwormen weer gangetjes maken en de grond lucht krijgt. Ook de worteling van verschillende soorten begroeiing zorgt ervoor dat de grond losser wordt. Mollen zijn niet graag gezien, maar ze graven gangen waardoor de afwatering verbetert.”

Gezond weiland

“Twee keer per jaar bemesten is genoeg. Als je wil bemesten kun je dat het beste op basis van bodemonderzoek doen. Veel weilanden worden overbemest, terwijl je land vaak beter wat kunt laten verschralen om andere types gras de kans te geven. Organische stalmest heeft de voorkeur, omdat je dan organische stoffen aan de bodem toevoegt, daardoor verbetert de bodem-

structuur en het bodemleven”, licht Vivianne van Leeuwen toe. Sanne is geen voorstander van het gebruik van kunstmest: “Kunstmest is een eenzijdige, kortwerkende mestsoort bedoeld om raaigras snel te laten groeien. Het werkt nadelig voor het bodemleven, het verzuurt de grond en het bevat zouten die bijvoorbeeld slecht zijn voor regenwormen.” Sanne ziet paardenweides bij voorkeur bemest worden met goed gebalanceerde meststof, en dan het liefst met paardenmest: “Als je als paardenhouder de tijd en ruimte hebt, kun je van paardenmest goede compost maken. De helft mest vermengd met de helft groenmateriaal, zoals stro, geeft een mooie, gevarieerde meststof. Goede compost maken is wel een intensief proces: het moet minimaal een jaar liggen en goed broeien, dat houdt in dat het flink warm in de composthoop is, om parasieten zoals wormeitjes te doden. Ook moet het een keer omgekeerd worden om te beluchten.” Vivianne vult aan: “Het is verstandig om de mest van paarden die recent ontwormd zijn apart op te slaan. Door mest met ontwormingsmiddelen te snel op het land te brengen, wordt ook het bodemleven verstoord. De medicijnen in de mest vergaan wel, maar dat duurt lang, soms wel twee jaar.” Het gras te kort laten afgrazen door paarden heeft tot gevolg dat er kale plekken ontstaan. Op deze kale plekken groeien vaak ongewenste kruiden, zoals zuring en boterbloemen. Boeren gaan het land dan vaak spuiten met verdelgings-

Veel opvattingen over de aanpak van weidebeheer komen uit de veehouderij. Voor paardenhouders is het belangrijk om zich te realiseren dat een paard geen koe is.

middelen of ploegen het helemaal om opnieuw in te zaaien. Geen goed idee, stelt Sanne: “Spuiten doodt niet alleen het onkruid, maar ook het hele bodemleven. Dat wil je niet. Omploegen verstoort het netwerk aan wortels en schimmels in de bodem. Dit is niet gewenst voor een gezond weiland. Om zoveel mogelijk te voorkomen dat er onkruiden gaan groeien, moet je ervoor zorgen dat het weiland dichtbegroeid blijft en er geen kale plekken ontstaan. Paarden dus op tijd van een stuk land halen en op een ander gedeelte laten grazen.” Er zijn maar weinig paardenhouders die de luxe hebben om tussentijds te kunnen maaien. “Daardoor worden de meeste paardenweilanden overbegraasd. Om hoge pollen te voorkomen is het belangrijk om de mest regelmatig uit het land te halen, dan krijg je een egalere grasmat en met betrekking tot wormbesmettingen heeft het ook allerlei voordelen.”

Voorkom hoeftbevangenheid

Vivianne van Leeuwen geeft ook aan dat omweiden een goede methode is om de grasmat in conditie te houden en paarden toch voldoende te laten grazen: “Je hebt wel veel grond nodig, maar omweiden biedt veel voordelen. Door het perceel in kleinere vakjes te verdelen en paarden elke drie weken naar een vers stuk te verplaatsen, zorg je ervoor dat het gras niet te kort wordt afgegrasd en de tijd krijgt om weer uit te groeien. Bij kort gras is de kans groter dat een paard zand eet door het graspolletje met wortel en al uit de grond te trekken. Zand in de darmen kan koliek veroorzaken. Of gras goed groeit hangt deels af van de weersomstandigheden. Om te groeien heeft gras zonlicht, water en voedingsstoffen

nodig. Onder invloed van zonlicht maakt gras suiker aan. Dit suiker wordt in de nacht omgezet in groei. Bij kou, droogte en gebrek aan voedingsstoffen, kan gras de suiker niet omzetten in groei en raakt gestrest. De aangemaakte suiker wordt opgeslagen als fructaan voor betere tijden. Dit suiker- en fructaanrijke gras is een risico voor paarden die gevoelig zijn voor overgewicht en hoeftbevangenheid.” Om die reden is gras en hooi van onbemest land vaak suikerrijk: door gebrek aan voedingsstoffen groeit het gras niet goed en slaat suiker op. In de periodes van het jaar dat het ’s nachts koud is en overdag de zon volop schijnt is het extra oppassen. Het zonlicht zorgt ervoor dat het gras suiker aanmaakt, maar door de koude temperatuur in de nacht groeit het gras niet. Vivianne legt uit: “Na een warme dag en een koude nacht is het suikergehalte in de ochtend lager dan ’s middags, maar nog altijd hoog. Het meest veilige moment van grazen is dan als ‘de dauw van het gras is’. In de loop van een zonnige dag maakt het gras weer meer suiker aan en zo stapelt het op. Als paarden gras dat rijk is aan suiker en fructaan eten, maakt het lichaam insuline aan. Veel suiker betekent veel insuline in het bloed. Deze insuline zorgt voor verstoring van processen in onder andere de bloedvaatjes in de hoeft, wat de oorzaak is van hoeftbevangenheid. Een hoog gehalte aan fructaan, de opslagvariant van suiker in gras, kan in grote hoeveelheden leiden tot verteringsstoornissen in de darm. Als deze verstoring tot diarree leidt, kan ook dat weer hoeftbevangenheid veroorzaken. Een paard dat gevoelig is voor hoeftbevangenheid mag niet in een wei met suiker- en fructaanrijk gras grazen. Laat deze in het vroege voorjaar en najaar liever zeer gecontroleerd grazen.”

Strookbegrazing

Mensen die hun paard of pony in pension hebben staan, hebben vaak geen invloed op de staat van de weide en hoe lang (of kort) hun dier op die weide staat. Ook daarvoor heeft Vivianne oplossingen: “Op een dichtbegroeid, bladrijk weiland met energie- en eiwitrijk gras, heeft een gemiddeld paard dat continu graast, zijn dagelijkse rantsoen in twee uur opgegeten. Het paard langer laten grazen levert gezondheidsproblemen op, over-

VIVIANNE VAN LEEUWEN

Vivianne is erkend paardenarts en werkt in het team van Oude Rijn Paardenartsen. Zij is NVVGP-gecertificeerd paardentandarts, voedingsconsulent paard, bestuurslid cluster paard KNMvD en lid van de commissie welzijn Paard KNMvD en werkgroep welzijn van de Sectorraad Paarden (SRP).

HENGSTENSHOW / Zaterdag 6 April / Aanvang 14:00 uur

FOR FERRERO

KWPN / NRPS / BWP / OLDBG / HANN //1,68m
For Romance I x Don Crusador x Wolkenstein II

POWERBANK

KWPN / NRPS //1,71m
For Ferrero x Ferdeaux x Jazz

MAGIC MCKEE L

KWPN aangewezen / DWB goedgekeurd //1,74m
Total McLaren x Negro x Florestan I

OLIVIER

KWPN aangewezen / NRPS //1,68m
Kingston Blue Hors x Florencio I x Havidoff

SARAI L

KWPN en NRPS aangewezen / DWB goedgekeurd //1,70m
Secret x For Romance I x Belissimo M

ROUBAIX TER SELLE S

KWPN en NRPS aangewezen //1,66m
For Ferrero x Sandro Hit x Canaster I

Weidebeheer is maatwerk.

Een sober ras heeft een andere voedingsbehoefte dan een zogende fokmerrie of een sportpaard dat volop wordt getraind.

gewicht of hoefbevangenheid, maar het paard uit de wei halen en uren achtereen zonder voer opstallen is ook niet wenselijk. In dat geval kan een graasmasker uitkomst bieden. Als het graasmasker goed past, dan went eigenlijk elk paard, na enige oefening, aan een graasmasker. Een andere optie om opname van energierijk gras te beperken, is strook- (of strip-) begrazing. Dan wordt het weiland afgezet met stroomlint dat elke dag een stukje in zijn geheel wordt verplaatst. Aan de ene kant een verse strook erbij, aan de andere kant een begraasde strook eraf. Dat gedeelte van het gras krijgt dan de rust om weer bij te groeien." Om het gewicht van het paard in de gaten te houden, adviseert Vivianne om de borstomvang elke week te meten met een daarvoor bestemd meetlint. Komt het paard teveel aan, of valt het juist af, dan kan de aangeboden strook gras worden aangepast aan de behoefte.

Besmettingsdruk wormeitjes verminderen

Goed weidemanagement is een effectieve manier om de infectiedruk van de voor paarden schadelijke wormen onder controle te houden. Veel bij paarden voorkomende wormen zijn resistent tegen de werkzame bestanddelen in ontwormmiddelen, zoals ivermectine. Bij paarden komen de rode bloedworm en de spoelworm het meest voor. Veulens en jonge paarden zijn gevoelig voor spoelwormen. De spoelworm verspreidt zich door de eitjes die via de mest van het paard in de omgeving terechtkomen. Paarden grazen op besmet land en krijgen de eitjes binnen, waardoor de cyclus opnieuw begint. Vivianne van Leeuwen legt uit: "Ieder paard draagt wormen bij zich. Gezonde, volwassen paarden hebben weerstand opgebouwd tegen wormen. Het is wel belang-

rijk om via mestonderzoek te controleren of de besmetting met wormen binnen de perken blijft. Mest uit het weiland verwijderen, minimaal twee keer per week, is een prima methode om de besmettingsdruk laag te houden." Wormeitjes kunnen lang in de grond overleven, bloedwormeitjes enkele maanden en spoelwormeitjes zelfs tientallen jaren. Om de besmettingsdruk tegen te gaan is omweiden een effectieve manier: wormeitjes zijn, als ze via de mest het paardenlichaam verlaten, meestal niet meteen besmettelijk voor paarden. Daarvoor moet het eitje zich eerst hebben ontwikkeld tot een larf. In de tijd dat het larfje zich ontwikkeld heeft, is het paard alweer verhuisd naar een ander stuk land. Andere opties om de besmettingsdruk te verminderen, is om aan het begin van het weideseizoen eerst schapen op het land te laten grazen en pas daarna paarden. De schapen eten de overgebleven wormeitjes en larfjes van het vorige seizoen grotendeels weg, maar worden daar niet ziek van. Ook het land eerst een keer maaien voordat de paarden erop gaan, helpt om de besmettingsdruk te verlagen.

Weidegang opbouwen

Na de winterperiode waarin de meeste paarden langer op stal staan en hooi gevoerd krijgen, moet de weidegang in het voorjaar voorzichtig worden opgebouwd. Vivianne zegt: "Na maandenlang droog hooi te hebben gegeten, moet het maag- en darmstelsel van het paard wennen aan zacht en vochtrijk gras met een bijna dagelijks wisselende voedingswaarde. Weidegang opbouwen met elke dag een uurtje langer is aan te bevelen om koliek en diarree te voorkomen. Verder is weidegang in alle opzichten beter voor het paard: lekker naar buiten in de frisse lucht en het hapje-stapje principe komt tegemoet aan de basisbehoeften van het paard. Grazen in een gevarieerd weiland waar met liefde voor wordt gezorgd, met uiteraard een deugdelijke afrastering, is voor het paardenwelzijn en de gezondheid het allerbeste." •

SANNE KOSTERMAN

Sanne Kosterman heeft haar eigen adviesbureau Paardinclusief en geeft advies over 'natuurinclusief paardenhouden'. Zo geeft Sanne advies over weidebeheer en bodemanalyse, maar bijvoorbeeld ook over een beplantingsplan voor paarden.

Chacco Blue II

Chacco Blue x Cincaba Rouge x Vert et rouge

"Op naar Parijs!"

Cassius Clay vdv z

Calvino Z x Wolfgang x Zaire

"Op naar Parijs!"

Chromas

Horlas x Topazas x Chapun

ADSL van www.olland.biz

Allegro x Namelus R x Goodwill

Barney Z

Billy Congo x Darius x Man in the Moon xx

Awesome van www.olland.biz

ADSL van www.olland.biz x Verdi x Darco

"Bloedpaarden met topkarakter"

Voor meer informatie over onze hengsten, video's en nakomelingen
bezoek onze website: www.ollandhorses.nl

Joan van Gorkum
Tel: +31 (0) 6 34334478
Email: info@olland.biz

➤ Adviesraad Fokwaarden

Vernieuwde fokwaarden voorlopig niet online

Vorige week is de Adviesraad Fokwaarden bijeengekomen om te praten over het definitieve Plan van Aanpak en het vervolgtraject. Een van de conclusies is dat het proces en de inhoud te complex is om op korte termijn tot vernieuwde fokwaarden te komen.

Complex proces

De Adviesraad heeft een concept Plan van Aanpak opgesteld dat de manier beschrijft waarop de aanbevelingen van de auditcommissie kunnen worden doorgevoerd. Het is essentieel dat er in de planning voldoende ruimte zit voor het creëren van draagvlak. Het gehele proces is complex, en neemt meer tijd in beslag dan van tevoren gedacht. Er is daarom nog geen sprake van een concreet advies. Technisch voorzitter Henk Robben: "Het Plan van Aanpak is in concept af, en ik denk dat we als Adviesraad goede stappen hebben gezet. De vereniging is nu aan zet voor de vervolgstappen. Het concept Plan van Aanpak wat er nu ligt is een leidraad voor wat er de komende jaren moet gebeuren om de ideale input te krijgen om een optimale fokwaardenberekening te realiseren. Dit alles is afhankelijk van onder meer de uitvoerbaarheid en de financiële consequenties van de aanbevelingen. Daarnaast is het essentieel dat er voldoende draagvlak is voor de totale fokwaardenschatting. In dat kader zijn vanuit de Adviesraad enkele wensen uitgesproken met betrekking tot de voortgang van het proces. Intern wordt nu onderzocht of die haalbaar zijn."

In een eerder stadium is gecommuniceerd dat de streefdatum voor publicatie van de vernieuwde fokwaarden ook voor niet-geregistreerden aan het einde van het eerste kwartaal van 2024 lag. Robben ziet dat niet als realistische optie: "Wij vinden het belangrijk om het gehele proces

zorgvuldig te doorlopen en pas daarna een besluit te nemen over het moment van publicatie. Met het doorvoeren van de geopperde verbeteringen rondom de fokwaardenschatting zal de betrouwbaarheid en daarmee het draagvlak toenemen. Afhankelijk van de voortgang rondom de verbeteringen zal de Adviesraad advies uitbrengen over het juiste moment van online plaatsen van de fokwaardenschatting."

Zorgvuldigheid is essentieel

KWPN-voorzitter Andries van Daalen heeft alle begrip voor de huidige voortgang. "Zorgvuldigheid is essentieel in dit gehele proces. Laten we vooral niet dezelfde fout maken als in het verleden, waarbij we wellicht te snel hebben gehandeld wat ten koste is gegaan van het begrip en het draagvlak voor de fokwaarden. Wij waarderen het enorm dat de leden van de Adviesraad hun tijd en kennis ter beschikking stellen om tot een optimale fokwaardenschatting te komen, met daarin aandacht voor het zo essentiële draagvlak. Wij kijken uit naar hun advies, en zullen dat ter harte nemen."

KWPN Database

De vernieuwde fokwaarden zullen dus niet op korte termijn online komen, de publicatie hiervan wordt tot nader order uitgesteld. Tot die tijd kunnen de fokkers gebruik maken van de gegevens die reeds online beschikbaar zijn in de KWPN Database, zoals sportstanden, het genetisch profiel, verrichtingscijfers, verrichtingsrapportages, afstammelingenrapportages, etc. De KWPN Database kunt u raadplegen via www.kwpn.nl/database, vervolgens kunt u de desbetreffende hengsten zoeken in de hengstendatabase. •

BUSTIQUE
Indoctro x Grannus

LAMBRUSCO
Entertainer x Lux Z

A MOONLIGHT SPECIALE Z
Aganix du Seigneur x Chacco-Blue

PINACOLADA VAN SELDSUM
Dominator 2000 Z x Namelus R

CAPE CORAL RBF Z
Cornet Obolensky x Argentinus

LAMBADA SHAKE AG
Aganix du Seigneur x Spartacus TN

DINELLO
Dinken x Corrado I

PAGANI OF THE PADDOCKS
Catoki x Corofino I

Aanschouw alle hengsten op **woensdag 3 april** bij onze **hengstenshow!**

CONTACT: +31 (0)6 3033 4431 | WWW.STALHENDRIX.NL | STALLIONS@STALHENDRIX.NL

➤ Rapporten verrichtingsonderzoek

CAPE CORAL RBF Z

De vijftienjarige Cape Coral RBF Z heeft zich onder Pieter Keunen op internationaal 1.50m-niveau bewezen en is al een aantal jaren succesvol in de fokkerij. Zijn oudste nakomelingen zijn acht jaar en bij het KWPN zijn er tot op heden zestien merries aangeboden op de keuringen, die allemaal minimaal ster zijn verklaard. Vier zonen werden reeds aangewezen voor het verrichtingsonderzoek, wat bij No Mercy (mv.Now or Never M) en Opus One JDV (mv.Cardento) al tot KWPN-goedkeuring leidde. Een hoog percentage van zijn nakomelingen springt al in de internationale sport, waarvan de oudste op 1.40/1.45m-niveau, en ook in de jongepaardencompetities valt zijn nafok positief op. Vastgesteld kan worden dat Cape Coral RBF Z goed ontwikkelde, langgelijnde nakomelingen geeft. Ze bewegen met veel balans, galopperen lichtvoetig en vallen bij het springen op met hun afdruk, lichaamsgebruik en atletisch vermogen. Zelf is Cape Coral RBF Z een eerlijke, betrouwbare hengst die makkelijk in de omgang is en rustig stalgedrag vertoont.

Cornet Obolensky erkend	Clinton erkend
	Rabanna van Costersveld
Gerona PP	Argentinus
	Corada

Geboortedatum: 12 mei 2009
Stokmaat: 1.76m
Fokker: M. Coenen, Roggel
Ger.: Stal Hendrix, Kessel

VADERLAND

De Lichte Tour-hengst Vaderland heeft het vijfdaagse onderzoek met goed gevolg afgelegd. Tijdens de KWPN Stallion Show werd hij door Dinja van Liere voorgesteld, met wie hij in oktober vorig jaar gelijk twee overwinningen behaalde bij zijn internationale debuut. Deze achtjarige hengst is een halfbroer van het internationale Grand Prix-paard Impressive VDC (v.Charmeur) van Sarah Millis en uit zijn eerste jaargang kreeg Vaderland dit jaar gelijk twee zonen aangewezen, waaronder premiehengst Rome USB. Daarnaast is er een aantal nakomelingen bekeken. Zij vormen een uniforme collectie en beschikken over goed ontwikkelde fronten, een sterk bespierde lendenpartij en correct gesteld fundament. Ze stappen zeer goed door het lichaam, draven lichtvoetig en hebben daarin veel souplesse. Zelf is hij een eerlijke, betrouwbare hengst die makkelijk in de omgang en rustig op stal is.

Vitalis erkend	Vivaldi pref
	Tolivia elite pref prest sport-dres PROK
Vechta ster prest	Krack C keur
	Nevada keur pref

Geboortedatum: 1 mei 2016
Stokmaat: 1.69m
Fok./Ger.: Reesink Horses, Eibergen

➤ Hengstenselectie

Afstammelingenrapporten Matiz en Odin

De afstammelingenrapporten van de Gelderse hengsten Matiz en Odin zijn gepubliceerd, waarvan de nakomelingen van Odin (v.Edmundo) volgens de pilot zijn beoordeeld. Matiz (v.Eebert) heeft inmiddels een volledige collectie veulens laten zien.

Tekst: KWPN — Beeld: SANDRA NIEUWENDIJK

Na goedkeuring van een Gelderse hengst volgt het afstammelingenonderzoek, waarbij minimaal tien veulens worden beoordeeld. Deze rapportage wordt in de regel vastgesteld op basis van de op de Dag van het Gelders Paard aangeboden veulens, een hengsteneigenaar kan er ook voor kiezen om een complete collectie op een centrale plaats te laten beoordelen.

Complete collecties

Omdat er op de Dag van het Gelders Paard niet altijd een complete collectie aanwezig was, werd een rapportage soms pas na twee of drie jaar compleet gemaakt. In 2023 is een pilot gelanceerd waarin KWPN-functionarissen de veulens thuis beoordelen en aan de hand daarvan een rapportage opstellen. Zo is er sneller een afstammelingenrapportage beschikbaar.

Matiz

Matiz toonde een uniforme collectie, ruim voldoende tot goed ontwikkelde veulens die ruim voldoende in het Gelderse type staan. Het hoofd is voldoende sprekend. De hoofd-halsaanzet is vaak wat zwaar en de nek zou meer lengte moeten hebben. De halzen zijn over het algemeen goed gevormd en hebben een goede lengte. De halzen zouden meermalen meer bespied moeten zijn in de bovenlijn en er is een enkele keer sprake van een lichte onderhals. De schouder is goed van lengte en goed van ligging. De schoft is ruim voldoende ontwikkeld en goed van lengte. De rug is iets wisselend van lengte, goed bespied en is een enkele keer licht gezonken. De lendenen zijn goed aangesloten en goed bespied. De croupe is doorgaans hellend en zou meer lengte moeten hebben. De broek-

spier is ruim voldoende van lengte. Het voorbeen is zowel van terzijde als van voren gezien correct gesteld. Het achterbeen is correct gesteld, maar staat soms wat achter de massa. De koten voor en achter zijn doorgaans correct gesteld. Het fundament is hard en kwaliteitsvol en qua omvang soms iets fijn. De stap is zuiver, actief en goed van ruimte. De draf beschikt over een ruim voldoende tot goede ruimte, een goede zelfhouding, maar zou soms nog wat krachtiger kunnen zijn. De galop beschikt over een goede afdruk, maar zou soms iets meer souplesse mogen hebben.

Fok-/aanparingsadvies op basis van verrichtingsonderzoek en getoonde veulens

Matiz kan maat en formaat toevoegen en een positieve bijdrage leveren bij het fokken van Gelderse paarden voor de aangespannen sport.

Totaal aantal geregistreerde nakomelingen tot en met 2023: 3 merrieveulens en 7 hengstveulens. In 2021 zijn er tijdens de Dag van het Gelders Paard acht veulens beoordeeld door de hengstenkeuringscommissie, twee veulens zijn beoordeeld tijdens een thuisinspectie. Eén thuis beoordeeld veulen past in het beeld van de rapportage en het andere thuis beoordeelde veulen wijkt wat bewegingen betreft in positieve zin af van de rapportage. Bij deze veulencollectie waren twee moeders geregistreerd als Gelders paard, twee als tuigpaard en zes als dressuurpaard.

Predicaten merries:	Elite:	2	Stb.:	2
	Ster:	4	Vb.:	1
	Stb-ext.:	1		

Odin

Odin toonde een uniforme collectie, goed ontwikkelde, hoogbenige en langgelijnde veulens die goed in het Gelderse type staan. Ook uit rijpaardmerries staan de veulens ruim voldoende in het Gelderse type. De hoofd-halsaanzet is meerdere malen wat zwaar. De halzen zijn over het algemeen goed gevormd, met een zeer goede lengte en bespierung, enkele keren is er sprake van een lichte onderhals. De schouder is goed van lengte en ligging. De schoft is ruim voldoende van lengte en ontwikkeld. De rug is goed van lengte en goed gevormd, met een opvallend goede bespierung. De lendenen zijn goed aangesloten en goed bespied. De croupe is doorgaans goed van ligging en lengte. De broekspier is ruim voldoende van lengte, zou een enkele keer meer lengte mogen hebben. Het voorbeen is van terzijde gezien correct gesteld en van voren gezien enkele malen licht frans gesteld. Het achterbeen is wat lang en doorgaans wat steil gesteld. De koten voor en achter zijn doorgaans correct gesteld. Het fundament is hard en qua omvang passend. De stap is zuiver, actief en voldoende van ruimte. De draf beschikt over een goede beentechniek en souplesse en is ruim voldoende van ruimte, met soms een wat duwend achterbeen. De meeste veulens beschikken over veel voorbeentechniek. De galop beschikt over een goede kracht en afdruk, enkele veulens zouden wat meer sprong kunnen tonen. De veulens presenteren zich doorgaans met een aansprekend front en een goede manier van bewegen.

Fok-/aanparingsadvies op basis van verrichtingsonderzoek en getoonde veulens

De veelzijdige Odin kan maat, formaat, front en het Gelderse model toevoegen, en met name voorbeentechniek en zelfhouding verbeteren binnen de Gelderse populatie. Binnen de fokrichting kan Odin tevens de instelling verbeteren.

Aantal geregistreerde nakomelingen 2023: 11 merrieveulens en 7 hengstveulens. De veulens werden aan huis beoordeeld door inspecteurs Gelders paard Wim Versteeg en Luuk Smetsers, in het kader van de nieuwe pilot. Bij deze veulencollectie waren zes moeders geregistreerd als Gelders paard, één als tuigpaard, één als dressuurpaard, één als springpaard en één als rijpaard.

Predicaten merries:	Elite:	2	Ster:	4
	Keur:	3	Vb.:	1

Matiz (v.Eebert).

Odin (v.Edmundo).

KWPN DATABASE

De afstammelingenrapportages van deze twee Gelderse hengsten zijn te vinden in de KWPN Database. De rapportages van Matiz en Odin vindt u onder het kopje 'afstammelingenrapportage'.

HENGSTENSHOW

30 maart - 20:00 uur
HJC Manege Tolbert

Gratis entree, maar wilt u zeker zijn van toegang en een zitplaats? Dan kunt u tickets bestellen voor zitplaatsen op de tribune of op het VIP terras

Uit de regio

REGIO GELDERS PAARD

Oefenmiddag IBOP

Datum: woensdag 3 april
Locatie: KWPN-centrum Ermelo
Aanvang: 14.00 uur
Aanmelden kan per e-mail:
wemkestaatsen.gp@gmail.com

Hengstenshow

Datum: 6 april
Locatie: KWPN-centrum Ermelo
Aanvang: 13.30 uur
Meer informatie volgt op de regio'site en Facebook.

IBOP

Datum: 17 april
Locatie: KWPN-centrum, Ermelo
Aanmelden: Sluitingstermijn voor inschrijving: 9 april

Voorjaarsledenvergadering

Datum: 13 mei
Locatie: KWPN-centrum, Ermelo
Aanvang: 19.30 uur

Stamboekkeuring

Datum: 22 juni
Locatie: KWPN-centrum, Ermelo
Aanmelden: Sluitingstermijn voor inschrijving: 12 juni

Dag van het Gelders Paard

Datum: 6 juli
Locatie: KWPN-centrum, Ermelo
Aanmelden: Sluitingstermijn voor inschrijving: 26 juni

IBOP

Datum: 9 november
Locatie: KWPN-centrum, Ermelo

REGIO TUIGPAARD OOST

Voorjaarsledenvergadering

Datum: 4 april
Locatie: De Nunspeetse Ruitersclub, Wezenland 39, Nunspeet
Aanvang: 20.00 uur
Agenda
1. Opening
2. Mededelingen
3. Notulen d.d. 9 november 2023
4. Financieel verslag 2023
5. Jaarverslag
6. Data keuringen 2024
7. Ledenraad: verslag door de

voorzitter, dhr. J.P. Voskamp

8. Fokkerijraad: verslag fokkerijraads-lid, dhr. E. Daniels

9. Rondvraag

10. Pauze (21.00-21.15 uur)

Na de pauze zal Aris van Manen een aantal combinaties begeleiden in de training.

REGIO TUIGPAARD ZUID

Trainingsdag

Datum: 14 april
Locatie: PSV De Paardenvriend, Drunenseweg 23, Waalwijk
Kosten: 15 euro per persoon
Aanmelden: Uiterlijk 8 april per e-mail: tuigpaardzuid@gmail.com
In aanloop naar het keurings- en wedstrijdseizoen organiseert Tuigpaard Zuid op 14 april een trainingsdag. Mark de Groot zal ons die dag aan de hand van een aantal aanwezige tuigpaarden zijn wijze van trainen en wedstrijdklaar maken van tuigpaarden toelichten. Daarnaast is er ruim gelegenheid voor vragen. Uiteraard is het mogelijk om je paard mee te nemen (graag per e-mail doorgeven). Geïnteresseerden uit andere regio's zijn ook van harte welkom.

Programma

10.00 - 10.30: binnenlopen onder het genot van koffie
10.30 - 12.30: presentaties van de paarden aan de hand
12.30 - 13.30: lunch
13.30 - 14.30: presentatie van de paarden in tuig

REGIO TUIGPAARD WEST

Voorjaarsledenvergadering

Datum: 3 april
Locatie: manege Zilfia's Hoeve, Houten
Aanvang: 20.00 uur
Agenda
1. Opening
2. Mededelingen
3. Notulen Najaarsledenvergadering d.d. 15 november 2023*
4. Jaarverslag 2023
5. Verslag Ledenraad door John Voskamp
6. Verslag Fokkerijraad door Marc Rook
7. Verslag kascommissie en benoeming nieuw lid kascommissie
8. Financiën 2023
9. Keuringen 2023

10. Rondvraag

* Het Jaarverslag en de notulen van de najaarsledenvergadering liggen een half uur voor de vergadering ter inzage

REGIO FRIESLAND

Algemene Ledenvergadering

Datum: maandag 25 maart
Aanvang: 20.00 uur
Plaats: Nijega, Kommisjeweij 3, 9217 RL, Dorpshuis "Op e Jister"
Voorlopige agenda
1. Opening
2. Mededelingen en ingekomen stukken
3. Notulen ledenvergadering 14-11-2023
4. Financieel verslag
5. Verslag financiële commissie
6. Uitreiking Linda-bokaal
7. Huldiging fokker goedgekeurde hengst verrichtingsonderzoek najaar 2023
8. Keuringsseizoen 2023
9. Informatie uit: Jong KWPN/ Fokkerijraad/ Ledenraad
10. Rondvraag
11. Pauze
12. Spreker: Bart Henstra "Een terugblik op de hengstenkeuring aan de hand van videomateriaal"
(notulen en jaarverslag volgen op de regiowebsite: www.kwpn.nl/regio-friesland)

Kalender

25 mrt - ALV voorjaarsvergadering (onder voorbehoud)
30 april - Thuiskeuring
10 juni - Thuiskeuring, Ameland
13 juni - Thuiskeuring, Terschelling
14 juni - IBOP, Sonneg
11 juli - Stamboekkeuring springen, aansluitend Centrale Keuring, Harich
12 juli - Stamboekkeuring dressuur, aansluitend Centrale Keuring Harich en stamboekkeuring Tuigpaarden
13 juli - Veulenkeuring, aansluitend Centrale Keuring, Harich
17 sept - Stallenkeuring, Bears
3 okt - Thuiskeuring
11 okt - IBOP, Sonneg
18 nov - ALV najaarsvergadering (onder voorbehoud)

Uit de regio

REGIO GELDERLAND

Voorjaarsledenvergadering online

Datum: 25 april online

Aanvang: 19.30 uur

Als u wilt deelnemen aan deze vergadering kunt u een e-mail sturen naar kwpn@wilas.nl. Een aantal dagen voor aanvang ontvangt u per e-mail een link. Als u vragen heeft voor de rondvraag kunt deze vooraf e-mailen.

Agenda

1. Opening en vaststellen agenda
2. Mededelingen en ingekomen stukken
3. Notulen
Najaarsjaarsledenvergadering
4. Financieel; resultaten 2023
5. Korte terugblik keuringsseizoen
6. Keuringskalender 2024
7. Verslag Fokkerijraad door Jeroen Smak/Hank van Campen
8. Verslag Ledenraad door Gertjan Petter
9. Rondvraag

REGIO UTRECHT

Het bestuur van KWPN regio Utrecht wenst de Utrechtse fokkers van de aangewezen hengsten voor het KWPN-verrichtingsonderzoek van harte proficiat met dit succes.

Kalender

24 april - Thuiskeuring

24 april - Voorjaarsledenvergadering, Zilfia's Hoeve, Houten. Aanvang: 20.00 uur

12 juni - Pavo Cup, Houten

3 juli - Stamboekkeuring, Houten

4 juli - Centrale Keuring, Houten

24 okt - IBOP, Houten

REGIO NOORD-HOLLAND

Voorjaarsledenvergadering

Datum: donderdag 18 april

Locatie: Beemsterruiters,

Middenbeemster

Aanvang 19.30 uur, inloop 19.00 uur

Thuiskeuring

Datum: woensdag 1 mei

Aanmelden kan per e-mail:

regionoordholland@kwpn.nl

We bieden dit jaar de mogelijkheid om op deze dag ook een thuisbezoek te plannen om samen met de inspecteur om tafel te gaan.

Oefenavonden

13 juni: vrijspringen en vrijbewegen, Middenbeemster

20 juni: oefenavond Pavo Cup,

Oudkarspel

Opgave kan naar:

regionoordholland@kwpn.nl

Keuringen

1 juli SK, Middenbeemster

2 juli reservedag

13 juli CK, Middenbeemster

REGIO ZUID-HOLLAND

Voorjaarsledenvergadering

Datum: 27 maart

Locatie: Stal De Kok, Nootdorp

Aanvang: 20.00 uur, inloop vanaf 19:45 uur

Het bestuur van KWPN regio Zuid-Holland nodigt haar leden uit voor de voorjaarsledenvergadering.

Agenda

1. Opening
2. Ingekomen stukken en mededelingen
3. Terugblik 2023 / jaaroverzicht
4. Activiteitenkalender 2024
5. Financieel verslag 2023 / verslag kascommissie
6. Ledenraad / Fokkerijraad
7. Rondvraag
8. Sluiting

Fokkerscafé

Aansluitend na de voorjaarsledenvergadering in Nootdorp. Wij zijn verheugd aan te kondigen dat dierenartsen Pascale Derijks en Tanja van der Wulp onze gastsprekers zijn op de voorjaarsledenvergadering. Zij gaan uitgebreid in op de geboorte van een veulen en de mogelijkheden van embryotransplantatie en ICSI. Wij hopen op jullie komst.

Komende evenementen

18 april - IBOP springen/dressuur,

Vlaardingen

20 april - Thuiskeuring

REGIO NOORD-BRABANT

Kalender (onder voorbehoud)

25 apr - Thuiskeuring

8 mei - IBOP dressuur, Oirschot

30 mei - Thuiskeuring

28 en 29 juni - Stamboekkeuring

dressuur, Berlicum

13 juli - Stamboekkeuring springen, De Mortel

13 juli - Centrale Keuring dressuur en springen, De Mortel

13 juli - Veulenkeuring De Mortel

8 okt - IBOP dressuur, Oosteind

14 nov - IBOP dressuur en springen, Oirschot

Regiosecretariaat: Addie van der Doelen

Tel.: 06-43363744 E-mailadres:

regionoordbrabant@kwpn.nl

Opgeven via Mijn KWPN

REGIO LIMBURG

Voor het komende jaar hebben we al een aantal activiteiten gepland. Pak daarom de agenda bij de hand en noteer deze activiteiten alvast. Voor de actuele informatie verwijzen wij u naar de site en onze Facebookpagina KWPN Limburg. Eventuele wijzigingen in programma, updates en ook nieuws als resultaten uit regio Limburg worden hier gepubliceerd en de desbetreffende fokkers worden hier in het zonnetje gezet met de behaalde resultaten. Wilt u geen nieuws missen, check dan www.kwpn.nl/regio-limburg en www.facebook.com/kwpn.limburg. Heeft u uw gegevens binnen Mijn KWPN al gecheckt? Gegevens zoals emailadres en kijk dan meteen of u het vinkje heeft aanstaan bij ontvangen van email. Nieuwsbrief voorafgaande de algemene ledenvergadering wordt via Mijn KWPN verstuurd en wordt alleen ontvangen als u aangegeven heeft e-mail te willen ontvangen en wanneer het e-mailadres correct gespeld is ingevoerd. We merken dat e-mail vaak niet ontvangen worden vanwege spelfouten in e-mailadres.

Kalender

15 april - Algemene Ledenvergadering,

Locatie: Hippisch Centrum de

Vossenkuil, Bergerhofweg 2, Reuver,

aanvang 20.00u, inloop 19.30u

April/mei - Thuiskeuring, datum moet nog gepland worden.

18 juni - IBOP dressuur

19 juni - IBOP springen

22 juni - Stamboekkeuring, Centrale Keuring en Veulenkeuring, locatie:

Hippisch Centrum de Vosberg,

Panningen, aanmelden via Mijn KWPN

Wijzigingen voorbehouden. Voor de meest accurate informatie: houd onze socials in de gaten. We hopen u op een of meerdere activiteiten te mogen begroeten.

REGIO ZEELAND

Voorjaarsledenvergadering

Datum: 28 maart

Locatie: De Zeeuwse Verzekeringen,

Park Veldzicht 57, Middelburg

Aanvang: 19.30 uur

Na het officiële gedeelte zal er een lezing

gegeven worden in samenwerking met de Studieclub (SWPZ)

Kalender

23 mrt - Wedstrijd vrijspringen Stal de Wiel, Nisse

28 mrt - Voorjaarsledenvergadering,

Park Veldzicht 57, Middelburg

6 juni - SK springen en dressuur, Nisse

6 juli CK, Nieuw en St. Joosland

13 sept (onder voorbehoud), Oefenavond

IBOP, Nieuw en St. Joosland

27 sept - IBOP, Nieuw en St Joosland

REGIO BELGIË

Wij wensen Belgische fokkers

H. Verthriest, H.A. Van Gils en Stal ter

Selle van harte proficiat met de selectie

van hun hengsten voor het

verrichtingsonderzoek.

Kalender

28 mrt - Ledenvergadering, deze

ledenvergadering vindt online plaats

29 juni - Stamboek- en veulenkeuring,

Ruiterlijk Genoegen, Oud-Turnhout

11 nov - IBOP, De Rietbeemden, Geel

Iedereen is welkom op Belgische bodem

voor tal van KWPN-activiteiten. Schrijf

je in als deelnemer, bezoeker of vrijwilli-

ger. Meer info en inschrijven:

www.kwpn.nl/regio-belgie

Gezocht

Voor de organisatie van onze activiteiten zoeken we helpende handen: secretariatsmedewerkers, piste-opbouwers, merriedrijvers, noem maar op. Wens je één van onze activiteiten te sponsoren? Neem contact op! Meer weten: regiobelgie@kwpn.nl •

VAN EICEL NAAR TOPVEULEN

ET-station

- Begeleiden en spoelen van uw merrie voor embryotransplantatie
- Transplantatie van het embryo in eigen draagmoeder
- Ruim aanbod aan warmbloed draagmerries bij ons op het bedrijf aanwezig

KI-station

- Drachtigheidsbegeleiding van uw merrie
- KI van uw merrie (vers- en diepvriessperma)
- Gynaecologische begeleiding van probleemmerries
- Bevallings- en kraambegeleiding merrie en veulen (24-uurs begeleiding en camerabewaking)
- Opslag en beheer van uw diepvriessperma

Moderne Voortplantingstechnieken
(Ism SeldsumEQ/Hendriks)

- OPU: wij bieden de mogelijkheid om Ovum Pick Up (OPU) bij uw merrie uit te voeren ten behoeve van de uitvoering van ICSI. Sinds 2020 gecertificeerd als EU embryo productieteam.
- Transplantatie diepvries (ICSI) embryo in uw eigen of gehuurde draagmerrie (Seldsum Equine Fertility)
- Geslachtsbepaling van uw embryo tussen d58-d70 of d120-d200
- Invriezen en opslaan van uw embryo's

Seldsum®
Stables Equine Fertility

Erkend Paardendierenarts drs E.T. Hovenga
P.Rindertsreedsje 16 | 9057 LH IJsselum
t. +31(0)58-2572200 | m. +31(0)6-53679973 (Esther)
hgg. 06-81386797 (Rixt)
mhovenga@xs4all.nl | rixtseldsum.nl
www.seldsum.nl

TER BESCHIKKING VIA SELDSUM EQUINE FERTILITY:

Ermilage Kalone
(Catoki x Kannan)
Int. 1.55, Winnaar Belgisch senior kampioenschap Lanaken 2023

Pinacolada van Seldsum
(Dominator Z x Namelus R)
KWPN Verrichtingskampioen 3-jarige springhengsten 2023

Lambada Shake AG
(Aganix du Seigneur x Spartacus TN)
Winnaar VHO Trofee Springen 2024

Julius 486, Sport, Elite, AAA
(Norbert 444 x Beart 411)
Verrichtingsstopper 2014

Mestlab.eu

Gespecialiseerd mestonderzoek voor paarden

**VOOR EFFECTIEF
EN DOELGERICHT
ONTWORMEN**

tel: +31 (0)6 20 62 88 99
www.mestlab.eu

80 KWPNMagazine 3 — maart 2024

KWPNMagazine 3 — maart 2024 81

KWPN ONLINE

KWPN.NL

Al het nieuws, evenementen,
leden voordeel, Mijn KWPN,
KWPN Marktplaats en nog veel meer

KWPN.NL/NIEUWSBRIEF
Het beste van KWPN
in je mailbox

FACEBOOK.COM/KWPN.NL
De laatste nieuwtjes, winacties, video's,
veilingcollecties en fokkersverhalen

INSTAGRAM.COM/
KWPN_OFFICIAL
Foto's en video's van achter de schermen
van het KWPN-centrum en onze
evenementen

KWPN.TV
Bekijk 24/7 via alle devices en de
speciale KWPN.tv-app prachtige
reportages en livestreams van
evenementen

KWPN.NL/KWPN-CAST
Beluister elke maand een nieuwe aflevering
van de KWPN-podcast waar we in gesprek
gaan met interessante gasten.

VOLG ONS IEDER UUR VAN DE DAG
VIA ÉÉN VAN ONZE KANALEN!

COLOFON

KWPN, De Beek 109, 3852 PL Ermelo
Tel.: 0341-255555 **E-mail:** info@kwpn.nl
Website: www.kwpn.nl

IBAN: NL07RABO0341404330 t.n.v. KWPN Harderwijk

Lidmaatschap: Contributie Nederland en België 2024: € 135,-
(via automatische incasso)

Opzeggingen: Opzeggingen kunnen via Mijn KWPN voor
1 december 2024 worden gemeld bij het KWPN, of per e-mail of
schriftelijk voor deze datum. Na opzegging wordt een e-mail of
brief ter bevestiging toegestuurd. Pas als u deze bevestiging heeft
ontvangen is de beëindiging van uw lidmaatschap definitief.

Adres wijzigen: U kunt uw adres wijzigen in Mijn KWPN via Mijn
Gegevens. U kunt ook een e-mail sturen naar info@kwpn.nl of de
wijziging per post sturen.

Algemeen Bestuur: A.W. van Daalen (voorzitter), C.G.A. Loeffen,
J.T.M. Maree, I.A. Sevinga, M.I.J. Toonders

Redactie: Steef Roest (hoofredacteur), Caroline Veltmeijer-Jager
(eindredacteur), Charlotte Dekker en Henk Dirksen

Redactiesecretariaat: Sandra Karman, e-mail: redactie@kwpn.nl

Vaste medewerkers: Dini Brouwer, Dirk Caremans, Milou van
Engeland, Bettine van Harselaar, Gemma Jansen, Ageeth van der
Lee, Judith Martens, Jacob Melissen, Sandra Nieuwendijk, Jessica
Pijlman en Jenneke Smit

Vormgeving: Nicole van de Wijdeven-van der Linden

Uitgeverij: ADC Hazenberg B.V.
Esschebaan 25, 5282 JK Boxtel
E-mail: info@adchazenberg.nl

ADC HAZENBERG
PRINT • SIGN • PLOT • DRUK

Druk: Drukkerij GEWA

Adverteren: Mandy Pijnappel en Mariëlle van 't Klooster
(Accountmanager Media & Sponsoring) **Tel.:** 06-40433811
E-mail: pijnappel@kwpn.nl

Coverfoto: Dirk Caremans

Het KWPN Magazine verschijnt 10 keer in 2024 en is een uitgave van het Koninklijk
Warmbloed Paardenstamboek in Nederland.
Niets uit deze uitgave mag geheel of gedeeltelijk worden vervoelvoudigd, opgeslagen in
een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt, op welke wijze
dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. Samenstellers en uitgevers
zijn zich volledig bewust van hun taak een zo betrouwbaar mogelijke uitgave te verzorgen.
Niettemin kunnen zij geen aansprakelijkheid aanvaarden voor onjuistheden, die eventueel
in deze uitgave voorkomen. Het KWPN behoudt zich het recht voor advertenties zonder
opgaaf van redenen te weigeren of in te trekken.

SPONSORS:

Geef uw veulen de beste start

Ferto-LAC 3 (25 kg)

Complete merrie-speciaalbrok voor
dragende en zogende merries, met
o.a. meervoudige kopervoorziening
en hoogwaardige eiwitten

Opti-GROW (25 kg)

Luxe veulenkorrel met o.a. extra
amino zuren, Multi-Calcium-
Complex en lactose

EquiForce Beta+ (3 kg)

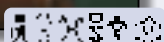
Supplement voor tijdens het dekseizoen en de dracht, met o.a. extra bèta-
caroteen, natuurlijke vitamine E en Selenium

De Wiemselbach

Alleen de beste hengsten

2024

Numero Uno

LIBERO H x LORD CALANDO x AHORN HANN
Springtopper en topvererver!

Donthargos

DON DIARADO x CONTHARGOS x LORDANOS
Het springkanon uit Oldenburg!

Van Gogh

NUMERO UNO x BERNSTEIN x BURGGRAAF
Dé combinatie van exterieur- en springkwaliteiten!

Lord of Farming

BALOU DU ROUET x CLINTON x HEARTBREAKER
Imponeert bij het springen én beweging!

Kensington

CORNET OBOLENSKY x FOR PLEASURE
Een pedigree vol stempelhengsten!

Chaclot

CHACCO-BLUE x FLY HIGH I x PILOT
Vermogende Chacco-Blue zoon!

Corlou

CORNET OBOLENSKY x BALOUBET DU ROUET
Top springhengst met droompedigree!

Agino Z

AGANIX DU SEIGNEUR x CUMANO
Vermogende Aganix du Seigneur zoon!

Tokyo du Soleil

MONTENDER x PAPILLON ROUGE x URIEL
Moderne springhengst uit beproefde moederlijn!

Het laatste nieuws op:
www.hanshorn.nl